

MAGYAR NŐK LAPJA

FOTÓ: ANGELO, IV., VÁCI-UTCA 24

ANGELO
PHOTOS

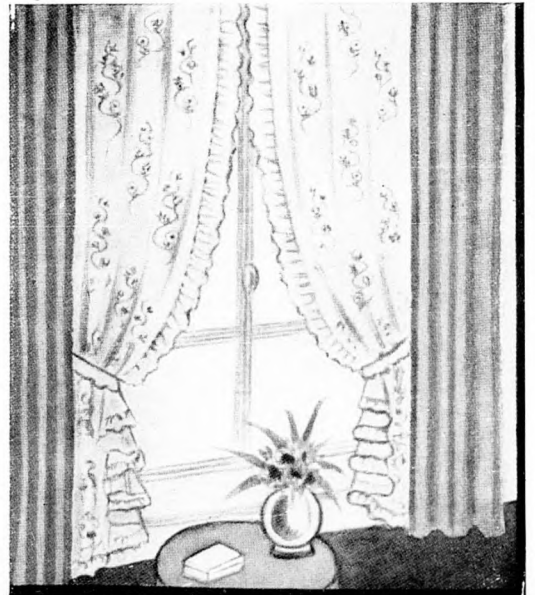
GRÓF TELEKI GYULÁNÉ

Hargitay Marika, Budapest

É
R
D
E
K
E
S
O
L
D
A
L

MAGYAR NŐK LAPJA

I. ÉVFOLYAM 8. SZÁM

BUDAPEST, 1939 MÁRC. 10

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HÁZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án. Postatakarékpénztári csekkzámla: 41.490. Előfizetési ár: Magyarországon egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 24 P. félévre 12 P. negyedévre 6 P. Belgiumban, Franciaországban, Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt 30 P. félévre 15 P. negyedévre 7.50 P.

SZERKESZTI:
PAPP JENŐ

Csehszlovákiában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 180 csekkorona. félévre 90 csekkorona, negyedévre 50 csekkorona. Romániában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 900 lei. félévre 450 lei, negyedévre 250 lei. Angliában és Amerikában: egész évre, egy darab előrajzolt kézimunkával együtt, 40 P. félévre 20 P. Egyes szám ára 80 fill. Előfizetési ára az ingyenes gyermekrozmelléklettel együtt évi 24 P.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZÁM: 11—12—93

NŐI SZABADSÁGHARC

nem lehet elítélni és nem természetellenes, ha a közsabadságok fényes forradalma, a nagy márciusi indulat átültet a női szíveken is és a nők is álmodnak a szabadságról. Sőt beszélnek is róla. Még harcolnak is érte. Csak azt ne felejtjük el, hogy sem 1848-ban, sem máskor, mikor a magyar történelmi tömegmegmozdulások révén változott meg: ezekben a véres akciókban a magyar nők soha nem vettek részt kint a fórumon. Ez a magosztos durva munka nálunk mindig a férfiak osztályrésze volt. A mi nőink soha nem vetkőztek ki szemérmes és szerény lényükből, mindig megmaradtak eszményi honleányoknak s nálunk soha nem lehetett látni olyan lobogó némbor sokadalmat, mint például a francia forradalomban. Nálunk elképzelhetetlen a lincselő amerikai amazonok vérszomja, vagy a sztrájkoló munkásnők romboló gárdája. A mi hölgyeink szabadságharca egészen más természetű. Nem jogokra és közszereplésre vágynak. A magyar anyák néma forradalma arra irányul, hogy minél kevesebbet szenvedjenek. Arról álmodnak, hogy szüniön meg a nélkülözés. Nemes önfeláldozásában a magyar nő majdnem teljesen megfeledekzik magáról, a leánya sorsáért aggódik, a fia jövője érdekli, a családért remeg s a férfi oldalán a családifő háta mögött eltűnik a magánélet névtelenségébe. Kérdezték meg a magyar nőt, hogy mikor érzi magát igazán szabadnak?... és azt fogja felelni, hogy akkor, ha fogoly. Ha tudja, hogy tartozik valahová és főleg valakihez, akire lehet támaszkodni, akinél lehet hinni, akiben meg lehet bízni s aki tetőtől-talpig férfi a talpán. Világ-szabadság?... Korlátlan önállóság?... Teljes függetlenség?... Ezek a gyönyörű ködös fogalmak csak azokat a női lelkeket vonzzák, akik megtagadják fényes női hivatásukat és úgy akarnak élni, olyan szabadosan, mint a feleltlen férfiak. A jeggyűrű aranykőre zárja be azt a birodalmat, amelybe a női szabadságharc valamennyi hőse be akar hatolni. S ha bejutott: ott otthon érzi magát, mert ez az ő igazi területe. Ezen a karikagyűrűn belül biztosítsd a nőnek a szerelem melegségét: és ezzel felszabadítottad. Teríts virágot lábai elé: és ő szőnyegen jár. Mindennap legyen hozzá legalább egy jó szavad: és ő ebből a szerény muzsikából meg tud élni. Ha rád nehezedik, viseld el. Sőt nemcsak viseld el, hanem emeld is fel őt, könnyvedén és puhán, hogy örökké azt érezze: lebeg a bajok fölött s a te erős kezad tartja, hogy el ne essen és a hullámok át ne csapjanak rajta. Illúzióit őrizd meg a nőnek és ő soha nem kíván kilépni majd ebből a varázslatos világból, hogy főösleges ékszerekre, jogokra, udvarlókra és rosszaságra váltsa föl a szív kincseit.

(P. J.) A férfiönkény, a tülerő és az elnyomtatás ellen mindössze néhányezer éve küzdenek a nők. Adja Isten, hogy a magyar nők még jó néhány ezredéven át hasonló sikerrel vívhassák meg ezt a szakadatlan világháborút, amelyet elnémult feministáink szerint a zsarnoki férfiuralom visel a gyöngébb nem ellen. De mikor végiglángol az országban a hagyományos márciusi ünnepségek és szép beszédek lelkesedése, akkor óhatatlan, hogy a szabadság és függetlenség tüzes emlegetése egy pillanatra föl ne kavarja még az anykákat és a felserdült leányokban is a szunnyadó vágyat, amely megírígyli és megkívánja a férfiak — szerintük — korlátlan szabadságát. A márciusi meleg kiválóan alkalmas ábrándok felébresztésére. Rügy fakad a fákon és boldogan bizserög alattunk a föld. Nem meglepő,

...Ezekért vívja csodálatos szabadságharcát a nő s amelyik férfi ezeket megtagadja tőle, az megérdemli, hogy az illetőt olykor kínos meglepetések elé állítsák.

ILLÉS, MÖG A „RÁBIO“

Tanyai történet. Írta: Szentklára Tíbor

Még alig pilymallott a csöngőlei határ felől, Kényös Csamangó Illés kászolódni kezdett. A kékbeli ünneplőjét kereste, ez pedig nem megy minden zsörtölődés nélkül. — Mi a no, mit motoszkál kigyelmed, hogy még az első álmat is kiveri az embőr számbil, van lelke keednek, ho még az álmat is sajnáli tülem?!...

— Sajnáli a nehézség, hogy rosszat ne mondjak, de tudod, hogy be köll menni a torony alá a pöcsét miatt, oszt mögírták, hogy ott lögyek «máskülönbeni elővezetetés terhe mellett».

A többit csak lenyelte jó Kényös Csamangó Illés, mert tényleg csuda rossz hangulatba volt. De hát hogynise! Ilyenkor pihenhetne a künnvaló ember, oszt most küldenek idézést, hogy mőnőn be a városba, törvény élé, mikor azt se tudja a jámbor, hogy mit vétőtt, vagy hogy mit tudtak meg odabenn a nadrágosok, ami nekik nem pászol. Aztán meg hogy ilyenkor befogni a lovakat, mikor az ősi szántás után azokra is ráferne egy kis pihenés. Így dohogott Kényös Csamangó Illés magában, míg mindent rendbeszedett. Még a fölöstököm se ízlött úgy, mint mások. A törkölv se karcolta a torkát, a szalonna pedig mintha füstösebb lett volna, mint kéne... Nagynehezen csak fölőkászolódott, ilyen gondolatok estek Kényös Csamangó Illés báránypőrr süvege alatt, míg a városi vámhöz nem értek. hol is a finánc őzri az utat, nehogy valami tiltott dolgot vihessen ki a tanyákra. A vámon túl, ahogy a síma útra értek, kihúzta magát az ülésben Illés, a süveget is kackiósan hátratulolta a fején, közibük csőrdített a lovaknak hadd ficánkoljanak, táncoljanak, löhet, uavis még köllött fizetni a kövezetvámot, hát csak parádézzanak.

A városháza előtt odabobta a aveplőt az Andris ave-röknek, viavázzon addia, míg ő hivatalosan tárgyal odabenn az urakkal, mert azoknak akurátusan mög köll magyarázni mindönt, máskülönbem mög nem értik a künnlakó magyart, az pedig bizony soká tart, mert fura srófos eszköz van az uraknak, pláne azóta, mióta a Koczor bíróságot is kiárendálta a kőrmány, oszt a rendőr se a régi, jó, böcsületős, paraszti rendőr, hanem úrféle, olyan államrendőr, aki mind nagyon nagyra tartja a tudományát.

A rendőrkapitány szobája előtt meglehetősen sokan várakoztak. Beidézetek, tanuk, panaszosok, úrféle, meg olyan ügyvédformájú is akadt köztük, akitől az Isten őrizzen, halk, csöndes beszélgetések estek, Illés már éppen kikeresett magának egy csoportot, ahol ismerősöket vélt fölfedezni, mikor az ajtóban álló rendőr az ő nevét szállította. Rántott egyet a kékbelin, a báránysüveget a balkezébe kapta és néminemű csoszogások után, ahogy illik, mielőtt az urak elé menne a tanyai magyart, belépett illető tudóan az ajtón és megállott.

Valami csöndes fohászzkodás iparkodott ki belőle, de lefojtotta idejében.

A fiatal rendőrkapitány előtt nagy halom írás, a villany is ég, mert a nehéz függönyök közül kevés világosság szűrődhetett be, a künti, amúgy is ködös idő miatt. Kényös Csamangó Illés tisztességlődőan köhíntett egyet, majd köszörsült a torkán és odalépte az íróasztal elé, kérges, nagytenyerét a kapitány elé tolta, s csak annyit szólt: Mőggyütem, tekintetős úr!... A kapitány szögdekörnyéki fiú, ismerte a tempót, elfogadta a feléje nyújtott kezét, s csak azután fogott bele a kihallgatásba. Annál jobban dohogott a fogalmazó, a fess, kinyalt pesti fiú, ki nem tudta még sehogyse megérteni, hogy lehet parolázni a vádoltként beidézett tanyai magyarokkal. Hol marad akkor a hivatalos tekintély?... Aztán meg milyen szép, csendes hangon kezd beszélni, ahelyett, hogy ráripakodna?! Nem tudja, határozottan nem tudja a kapitány úr, mi a stílus!... Furcsák ezek a vidéki urak, akármennyit tanultak is, megérzik rajtuk a földszag!...

— Hát baj van, gazduram, kigyelmeddel, kitudódott a dolog, gondoskodt-e kigyelmed a védelméről?!... Ilyen jó magyart ember, öreg gazda, tehető, aztán mégis a törvény élé kell kendet hivatni ilvesmikéért, mikor tudom, hogy van miből élni jócskán, szépen fizetett a búza, meg a nyáj is felszaporodott...

— Hát azért a két birkóért tetszőtt hévatni a tekintetős úrnak?... — kottyantotta el magát hirtelen Kényös Csamangó Illés, de aztán elhallgatott.

A fogalmazó hirtelen az előkészített papír fölé hajolt és szorgalmasan kezdett jegyezni, miközben elégedetten állapította meg magában: ha stílus nincs is, de van ezekben a vidékiekben mégis egy kis furfang!...

— Hát védelemrő gondoskodtam vóna, de a rőndér úr az ajtóba nem engedte, hogy behozzam ide, hát csak le köllött, hogy tögyem odakünn a botom, oszt úgy vót a dolog, hogy nyíraskó két birkót vágtunk mert a komák is ott vótak, oszt csak harmadnap vőtem észre, hogy mégsem hibádzik egy se, hát én bizony nem tudom, hogy hunnan kerülöztek ezek a farkbaca!...

— Majd megtudjuk mi, de most nem erről van szó, Kényös Csamangó Illés, hanem arról, — emelte fel hangját a kapitány, — hogy kendet tiltott dolgot művel, nincs engedélye és rádiót tart, azután így illetéktelenül, orozva, érti: orozva hallgatja a leadásokat, megkárostitja az államot, ez pedig lopás, érti kendet: lopás!... A birkákat majd elintézzük mások, de ebből tisztázza most ki magát, ha tudja!...

— Hát tekintetős úr, kértöm tisztöllettel, illedőlmes vótam én, amióta a világra kecerődtem, tudom, hogy

mi illik, hogy illik, oszt én nem loptam a rábiót, arra mögesküszöm még az édesanyám üdvösségire is, mög még a cédulám is mög van róla, amit az a pesti úrféle adott, mikő azt a csuda masinát mögvöttem tüle, amelyik beszél is, nótázik is, cigánymuzsikát is csinál, de még ongorálni is tud, szöbben, mint a tanító úr, vagy a Vészisten kocsmáros lánya, pedig azok ugyancsak verik egész nap az ongorát. Mögfizettem én érte becsülettel, ahogy Kényös Csamangó Illés a nevem! Azt akartam, hogy neköm is lögyék, hamán a Szélpál Imre, mög a Késérű Bőr András komáéknak is van!...

— De az engedély!... Ember, hol van az engedélye?...

— Hát nem lú az, tekintetős úr, vagy tehén, hogy pakszus köll hozzá, — indignálódik Kényös Csamangó Illés.

— De bizony kell az engedély, anélkül még az antennát sem szabad föltenni, érti-e kend?

— Mán, tekintetős kapitány úr, ne tessék én belülem csúfot tönni, böcsületes ember vótam én világéletömben, ha himi-humi kis dolog esött is velem, de ilyen böcsületes dögöt nem tanál az én házamba, hogy aszondja neköm, hogy antenna! Ha vétkeztem valamibe, büntessön mög a kapitány úr, mögfizetöm, vagy leülöm böcsülettel, de azt ne mondja neköm, hogy még antenna, ezt a csúfot sénki sé vönné le rúlam!... Én, hogy még én: antenna?!... De az a jószágos Isten akárhová tögye, csak gyüjjön még egyszó felénk az a löcslábú pesti úrféle a rábióival, majd adok én annak, hogy olyat még nem töttek vele, amiúta kétágú, hogy ű miatta aszondják neköm, énneköm, hogy antenna!...

Rázta a nagy indulat Kényös Csamangó Illést, karikára forogtak a szemei, míg a fogalmazó hirtelen felugrott írásai mellől, átrohant a másik szobába, ott kacaogott úgy, hogy még a könnyei is potyogtak, de a kapitány, bár befelé benne is bugyborékolta a kacagás, külsőleg nyugodt maradt és jószágos hangon csillapította a mármár kitört készülő magvart.

— Nem értett meg kigyelmed, hát azt a drótot mondom én, ami kigyelmednél a háztető és a kútágas közt van kifeszítve.

— Ja, a muzsikás derót?... — tört fel Kényös Csamangó Illésből megkönnyebbülten a nehéz sóhaj.

— Ahhoz engedély kell, azt pedig a postán adják, ott kell kiváltani. Ha azt 3 napon belül ki nem váltja, elítélem, megértette, elítélem! Megértett?... Most elmehet, a birkók dolgában pedig majd behivatom kigyelmedet. De a postán elintézza a dolgát, mert máskülönbön elhúzom a nótáját! Megértette?

— Köszönöm, tekintetős kapitány úr, mögértöttem! A postán mán könnyen elintézőm én a dógom, ott van a sógor fia; az nagy úr, még a főispány úrho is akár-

mikő bemöhet, nagy böcsülete van annak ottan, maj eligazított ez ezt is!

Leparolázott és mint valami győztes hadvezér vonult keresztül a várakozók tömegén. Még a bajszát is fölpödrötte, mire az utcára ért. Az Andris gyeröknek csak odaszólt: öless, aztán gyere te is a lovakkal a pósthó, én gyalog mögyök oda, itt van a Széchenyi-tér szömbö, a Széchenyi-tér másik oldalán, odatanász té is!...

Most már mosolygott is. Fene srófos eszük van az uraknak, hogy a muzsikás derótot úgy híjják, hogy: antenna, mán azt hittem, hogy a böcsületömbe vélekődik véle, maj néznek nagyot a komáék, ha elmond nekik, nem löhet ezöknak csak úgy hinni, — dohogott magában, amíg a postapalota elé ért. Ott hamarosan eligazították.

Bájós, szöke, kacagó szemű, fiatal leány elé került az öreg. Annýira meg volt illetöde, hogy azt se tudta, hogyan kezdjen a mondanivalójába.

— Mi jöt hozott, bácsi? — fordult feléje a leány, mikor látta, hogy az öreg csak nézi, nézi, de nem szól. Olyan hangja volt, úgy muzsikált Illés szíve körül, mintha énekeltek volna az angyalok. Elhallgatta volna akár eszhajnalig is éltén-szomján.

— A, a rábióért gyüttem — nyögte ki végre nagynehezen, — pakszus kéne hozzá, azt mondta a kapitány úr, hát együttem!

— No, csak üljön le a bácsi, mindjárt megcsinálom, — és mire kicsudálkozhatta volna magát az öreg, már nyugította is feléje a kiállított engedélyokiratot. Az öreg mint az álmokóros fizetett, ha háromszor annyit kértek volna, azt is odaadta volna szívesen, pedig ugyancsak nehézkes volt pénz dolgában, de olyan, olyan nagyon szép volt az a leány... Hazafelé csizmát is vett Andrisnak, de még három csárda előtt is megálltak egy kis italozásra, nehéz sóhajtozás állt az öregbe, le köllött azt öblögetni valamivel, úgyhogy öreg este lelt, mire virágos kedvvel a tanyára érték.

Illés gazda mennybéli kedvében volt. Fölrakatott minden jót az asztalra, úgy kínálgatott, aztán mesélt, mesélt.

— Tudod, anyjuk, ez a pakszus csak neköm szól, ládd, itt áll la: Kényös Csamangó Illés, de a gyüvő héten néked is váltok egyet, hallgathatsz te is a rádiót, osztán mög új selyömkendőt is vöszök, suhogóst, nehezet, van mibű.

A rádiótlöcsérből hirtelen megszólalt lágyan, epedőn a cigányzene. Régi, csupa szív, csupa lélek melödiák röppentek föl, azok, amelyek úgy megrikatják, úgy elandalítják, úgy megvigasztalják az embert. Az öreg átkarolta a tölcsért, belehajolt egészen és boldog mámorosan mondogatta:

— Húzzad csak, húzzad csak szívbéli egy komám, most mán húzhatod igazábű, mög van mán a pakszus!...

Tabernákulum hímezett függőnye. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszereshető a MUL. Kézimunkaboltjában (Budapest, VI., Teréz-körút 6. sz.)

Szikerázik a hó

Írta: Farkas István

Hogy ez az utazás nem lesz éppen a legkellemesebb, arra már rájött Kulcsos Bagi Tamás. Mielőtt letérít volna a kenderesi tanyák felé vezető ösvényről, amerről jött, kétszer is visszanézett. De tizenhárom kilométert megtett már, hátra van még húsz s akkor a gyerek életét talán meg lehet menteni. Húzott egyet a vállán, aztán felkapaszkodott a töltsére, ami merész derékszőgben dél felől, valahonnan a Mágocs-pataktól keletnek fordul. Hogy önmagát megnyugtassa, tenyereivel végigsimogatta csizmáit. Merevek voltak és jég-hidegek, de mintha a vastag marhabőrön keresztül saját lábainak lüktető melege áradt volna át a kezére: semmi kétség, a csizmák kifogástalanok s ha kissé nyomnak is ott, ahol a bőr megtörik az ember sarka fölött, az a rongyos húsz kilométer, ha néhány kisebb, kellemetlen feltöréssel is, majd csak lefogó valahogyan.

Amerre nézett, mindenütt hó, egybefolyt, szűzféhér lepel. Csak messze előtte látszott keskeny, néhány nyezetlett fával keretezett, szürke vonal. Bizonyosan a cseszi-tanya lesz. Ha odaérkezik, nincs semmi baj. Cseszi-tanyán gyakran járt már s az útmenti fogadóban felmelengetheti magát. Az emberekhez való közelség érzete félfokkal felmelegítette vérét. Most már nem hatott rá oly kegyetlenül ez a vasárnapi délután, melytől távol maradt a nap, amit töretlen, lepelzsűrű, szürke felhők borítottak, különösen itt a messze szabadban, ahol Kondoros óta nem látott se embert, se állatot önmagán és a lován kívül. Aki a ló nyergéhez kötve, jól behugyolva pihent, az még nem számíthatott embertársnak. Kétszertendő gyerek az, nagybeteg, a torkával van valami baj s éppen miatta vállalkozott Kulcsos Bagi Tamás a hosszú utazásra. Kondoros alól Csabáig. Éppen Csabán lakik az ember, aki egyedül ért a diftériához, más senki az Alföldön. Míg mindenütt másutt halomra hálnak a gyerekek a torkuk miatt, a csabai orvos, amerre jár, életet hint és egészséget ajándékoz. Bár megmondták a tanyán, ne induljon el egymagában a gyerekekkel ilyen örjítő hidegben, de az asszony kétségbeesése már nem hagyta nyugodni pillanatra sem, az asszony hajította, az asszony

joggal féltette kislánya életét. Mirevaló a férfi, ha arra nem, hogy a családja életéért verekedjen, akár emberekkel, akár a hideggel?

Csak azt sajnálta, hogy a füleit külön nem köttette be. Bárányszőrből készült kucsmáját bármennyire is húzálta, a fülelaja kinnrekedt és veszélytől fázott... Az is feltűnt neki, hogy künntartózkodása második órájában a köpése rögtön megfagyott, mihelyt a nyál elhagyta a száját. A beszívott lélegzete pedig éles borotvák gyanánt vagdosta tüdejét. Arra sem számított, hogy a nagy hidegben hiába van lova, yalag kell törtétnie az állat mellett, mert a ló háta nem bírja el a terhet. Még a behugyolált csecsemő súlya is elképzelhetetlenül kinoxta a paripát, melynek csontjai törékenyre fagytak a kesz-hedt, melegem nem adó nyereg alatt. Pedig a ló igen szelíd, kezes jószág volt, mindenre kapható barátja, szolgája urának. Most még az is felingerelte, a kötőfék kissé súrolta a bőrét.

Úgy két óra lehetett délután és Kulcsos Bagi Tamás eszébe jutott a tanyai család, amely most versenyt ül a sutban, a rőzsével fűtött kemence padkáján és forró tejet szürsöl és az asszony, a Tamás hitcs felesége kiszámítja, hogy Tamás már elérte a mágosci töltest, már el is hagyta s délután öt órára — bizvást sötétben már, de még jókor, — minden baj nélkül herobog Csabára és a gyerek megkapja az egészségét a csodadokortól s holnap ilyenkor már itthon is lesznek mindketten, hiszen a Csicsa gyors, megbízható állat, kitarító, türi a hideget, semmiféle emberi haragra meg nem vadul, mert már elfeledkezett a szabad mezőkről, a szabad karámokról, csikósok hujjogásáról s minden egyébről, ami egy állatban a messze terek iránti vágyat felkeltheti.

Kulcsos Bagi Tamás maga is úgy vélte, ha a sötétedésre nem is, de úgy nyolc óra tájban Csabán lesz. Ez a gondolat megint megmozgatta a vérét. Keményet rántott a kötőféken, de a ló kétlábra ágaskodott és felnyerített. Fájt neki a rángatás! Kissé megijedt Kulcsos Bagi Tamás s közelebről megnézte a ló száját. Jégsapok, szép sárga nyál-jégsapok lögtak a ló hajuszáról, a zablá két vége pedig, mihelyt hozzányúlt, pattanva tört le s a kezében maradt.

— Mi ez, affene...?!

Bagi Tamás sohasem volt elképzelő ember, inkább a valóságokhoz ragaszkodott, márpédig a valóságban a kis-ujnyi acél nem szokott közönséges érintésre szétpatogni. Mindenről tudomást vett, csak arról nem, hogy a rendkívüli hideg porrá elemelte a zablá anyagát. A valóság most az, hogy a ló irányítása, fékentartása, vezetése kicsúszott a Bagi kezéből. A kötelek merev, betegesen törékeny, zuzmarás fonalakká változtak s a Csicsa bőréen egészen furcsán csikokba húzódtak a szőr. Sietni kellene, egy kis vágta bizony jót tenne az állatnak, de ha egyszer nem türi az embert?

Azért megpróbálta a felszállást, de mihelyt a kengyel után nyúlt, az okos paripa máris kirögött. Hátán megbillent a kis prémbeleső és a gyerek, akinek arcát is nehéz takarók borították, felnyikkant. Csicsa szemrehányó pillantást vetett a farka felé. És Tamás tágitott mellőle.

— Menj, ahogy akarsz, a fene bánja! — dörögte, aztán maga is elindult.

A ló búsan, vándorogva követte.

Csak amikor elérték azt a szürke vonalat, melyről Tamás azt hitte, a cseszi-tanyához tartozik, akkor jött rá, hogy tévedett és hogy nagyon hideg van. Közönséges, behavazott árok húzott egész a közeli horizont alá s nyoma sem volt semmiféle tanyának. Pedig már itt kellene lennie! Tamás körülnézett s megállapította, hogy a tanya sehol sincs. Fülei már nem fáztak. De a vére lüktetni kezdett. Mert Bagi Tamás komolyan megrémült! Az a területháromszög, ami Szarvas, Orosháza és Csaba határait szabja egybe, irtózatosan nagy s ha valaki nyáron eltéved benne, ugyancsak megszikkad a szája, amíg valahol kikecmereg belőle. Hát még most, mikor mindenfelé egyforma hó szikrázik?

Tanácsalantul állt, topogott egyhelyben. Csicsa eluyerítette magát, de nagyon göthösen s folyton a esámkjaihoz kapkodott. A ló bőre alatt lassan megfagyóban volt a hús s ez a körülmény elviselhetetlenül csiklandozta az állat minden érzet. Kulcsos Bagi Tamás lehúzta egyik kezéről a vastag, egyujjas kesztyűt. Rá akart gujyítani. De mihelyt ujjai a szabadba értek, rögtön érezte végeikben azt a kint, amit indulása után a fülében érzett. Kutyamód fájt, de azért előkörtörte pipáját, megtönni azonban képtelen volt, ujjai egyszerűen felmondták a szolgálatot. Mintha valamennyi külön, idegen, odaszö-

gezett fa-csutak lenne s a csutak minden ágából a test sugározza maradék melegét kifelé.

Hamar felkapta a kesztyűt s gondolkozott.

Inni kesztyűs kézzel is lehet — vélte, — de a csutorában kövéfagytott a bor. Így jött a gondolatra, hogy hiszen nem kell sietnie, tüzet rak, bekapja a szalonát, amit estebédre magával hozott, megissza hozzá a felolvasztott vinkót, a Csicsa is fellemelegszik kissé, aztán egyenes irányban neki Csabának! Tényleg, lehet, a Csicsa akkor majd megűri a hátán...

Szétrugdalta a havat, ami alig néhány ujjnyi rétegben takarta a talajt, összemarkolt néhány akác-ágot a közeli kopár ligetecskéből s néhány perenyi tusakodás után vidáman, pattogva lobogott a pusztán a tűz. Kulcsos Bagi Tamás most már helyben volt. Rágyujtott, de hogy szalonját elfogyaszthassa, előbb a tűz fölé kellett tartania azt. Egyszerre három meglepetés is érte ekkor. Az első az volt, hogy a Csicsa elmenekült a tűz közeléből s az Istennek sem akart melegedni. Miközben Bagi Tamás utána kapott, a csutora leesett s bár vastag ívűből való volt, valósággal felrobant. A szalonna porrá-mállott egyik kezében. A másik meglepetés még dermesztőbb élménnyel szolgált. Tamás fölcimpái ékelenül viszketni kezdtek. Egyik kesztyűtlen kezével a jobbfüléhez nyúlt, meg akarta kissé ropogtatni rajta a cimpát, de ni, valami a kezében maradt! Nézi, hát amolyan kőkeményféle, hűshöz hasonló valami.

— Csak nem a fülem, hé? — robbant agyába a lehetőséggel tudata. Most már a másik füléhez is odakapott. Valami sühogva esett a hora. Bizony letört mindkét, csontfagyott fölcimpája! S miközben még tovább is kapkodott, elfelejtette felhúzni a kesztyűket s mikor fel akarta húzni, már kis fehéresszürke foltok tarkáltak a körmei ágya körül. A fogaival kellett segítenie. De aztán észbe villant a tűz. Odatartotta kezét, de nyomban el is kapta. Oly elviselhetetlen, hasító fájdalom cikkant át a karjain, hogy dühében belerúgott a lángoló ágak közé.

Ekkor jött a harmadik meglepetés.

Az ágak egyenkint szertehullottak, sercentek néhányat a hóban és a tűz pillanatok alatt kialudt.

Most már komolyan megijedt Kulcsos Bagi Tamás.

Ki tudja, merre tévedt a szikrázó hóviszatagon? Lehet, az egész éjszakát át kell kóborolnia, míg valami emberlaktá helyre ér. Saját lábnyomait, mihelyt egyet is lépett, azonnal szétzilálta a gyenge, dermesztő szellő, ami enyhén végigsöpört a pusztaságon. A lovára nézett. Csicsa illő és biztos távolban állott, folyton a csülkeihez kapkodott s a gyerek gyengén nyivákkolt a bugyolában. Na hiszen vele nincs baj, a gyereket saját láza fűti, de a Csicsa egyre inkább kapkod, még lerázta az ember-csomagot, vagy észbekap és elszalad. És ekkor Bagi Tamás nagyon, de nagyon megsajnálta a lovat. Emlékezett rá, hogy az asszony jó meleg, vastag gyolcsot tekert a derákára, mielőtt eljött tőle. Nehogy a gyomra megfázzon. Bagi Tamás most szétnyitotta a zekét, lekapkodta a gyolcsot s bármennyire rugdalózott is a Csicsa, rákötötte a ló nyakára. Azonban most a zekével gyúlt meg a baja, megint le kellett húzni a kesztyűket, hogy begombolhassa, de az ujjai nem működtek, hiába dörzsölte azokat egymáshoz, hiába dugta be az ing alá és nyomta oda saját meleg testéhez. Mintha tiz jégcsap érintette volna a bőrét... tiz izzó, tüzes jégcsap!

Kulcsos Bagi Tamás összeszedte minden nyugalmát, a derékszíjjal úgy, ahogy összehúzta a zekét, aztán — futásnak eredt. Ez a gondolata mindennél hamarabb jött s egyáltalán nem látszott megindokoltnak, mégis szükségesnek bizonyult. A tanyai paraszt nagyon is jól érezte, hogy egy láthatatlan, erőteljes ellenfél egyik ostromot a másik után intézi élete ellen. Hogy harcban áll a rettentő hideggel s ezt a harcot meg kell nyernie, ha meztelenül érkezik is Csabára!

A ló a gyerekekkel utána ügetett. De egyikük sem bírta sokáig a futást. Csodálato-képpen a Csicsa állt meg elsőnek s hagyta futni a gazdáját. Ez szaladtában a hóna alá csapkodta kezét s csak negyven-ötven lépésnyi távolságban vette észre, hogy senki sem követi. Megállt. Ekkor már határozottan érezte, nagy baj van. mert a fülei már a kucsma alatt is tovább fagytak. A ló egy-kettőre mellette termett és Bagi Tamás újból megkísérelte, hogy felüljön rá. Az idő és a rohamléptekben közeledő éjszaka sürgette. Csicsa azonban az első érintésre kirúgott s ezúttal oldalvást gyomron találta az embert. A rúgás bár csupán súrolta, mégis levitte róla a ruhát, a merev zekének alsó részét pedig rongyokká tépte. Bagi Tamás agyát valami meghatározhatatlan, elemze-

hetetlen düh szállta meg. Lekapta karikását a válláról és odacsipentett egyet a Csicsa hasa alá. Az ostorvég érintése nyomán kis porfelhő vágott fel a ló hasa alján és az állat már nem is nyertett: ordított s messze ívből elszaladt, be egy kis domb mögé. A domb másik felén nyomban felbukkant ismét, de nem jött többet az ember közelébe.

A helyzet egyre súlyosbodott. Bagi Tamás tépett ruházatának rendbehozása csak féligmeddig sikerült s ahol a levegő a bőrt érte: nyomban beleamart abba rettenetesen fájó, égető lehelletével. Nagynehezen mégis betakarta magát az ember, aztán megint rohanni kezdte. Nem is vette észre, hogy árokparton szaladgál: egyszer megcsuszott s belebukott az árokban öszegyült hóba. Kimászott, de alig futott néhány lépést, megint az árokban volt. Harmadszorra nem akart így járni, lejtött a töltésről, de itt meg göröngyös, nyilván felszántott talaj lehetett, a csizmák kopogva törtek a földet. Itt nem lehetett menni!

Arcából, orrából már régen nem érzett semmit, a kőpései is elmaradtak és szeméiből minduntalan zuzmarát kellett kisikálnia ernyedten lógó kesztyűinek ujjavégével. Ahányszor ezt tette: ujjaiiban szinte harsant az égető kín s most már megértette, miért szenved a ló is, ha hozzányulnak.

Csak annyit érzett, hogy egyedül a futás mentheti meg. De alig tett néhány lépést, a tüdije felmondta a szolgálatot. Úgy átjárta a hideg levegő, hogy kifogyott belőle a lélegzet.

Órjító gondolat töltötte be ekkor egész valóját. Meg kell halnia? Ha igen: mi lesz a nagybetegek gyerekekkel? És mi lesz a Csicsával? Önmaga pusztulásán mégcsak megvigasztalódott volna. De a másik kettőt nem akarta elveszíteni. Most már belátta, igaza volt a néhány öregnek, akik azt mondták, legalább ketten induljanak neki az útnak. Meséltek is arról az esztendőről, mikor oly hideg volt, hogy a lovak fülei lehullottak. De az azszony erőszakos volt, útitárs pedig nem akadt. Hát elindult egymagában. Megállt, gondolkozott s elhatározta, megint tüzet gyújt, akkorát, mint egy máglya s átvirrasztja a tűznél az éjszakát, amely már a fejére borul s elhajította a fellegeket. A magasban csillagok, Bagi Tamás lába alatt hókristályok szikráztak. Gyönyörű játéka a természetnek.

Lábaival rugdalta egy csomóba az akácgallyakat, levett némi szalmát a ló nyakán lógó, szakadt zabláról és a gallyak alá nyomkodta. Tűzszerszáma megvolt ugyan, de nem tudta elővenni. Megint csak le kellett húzni a kesztyűket. Ordított kínjában, de azért a tűzszerszám kézbe került, viszont az acél rögtön odaragadt ujjaihoz. Mikor letépte: lejtött vele az ujjá bőre is, de csodálato-képpen ez egyáltalán nem fájt. Baki Tamás lekuporodott a szalma-szalak elé. Egy-két ujját, később egész öklét a szájába dugta, hogy kissé mozgékonyra tegye a kezét. Nem sikerült. Talán félorjagy is elvesződött a tűzgyújtással, de akárhogy forgatta is a taplót, szikrát nem sikerült rácsiholni.

Érezte, hogy a hó melegít s egyszerre mintha befűtöttek volna valahol a

közéleben. Ez jó volt, nagyon jó és kellemes. Nem is sietett a csiholással. Élvezte a hó szikrázását. Megbámulta a lovat, amely óvatos távolban, nehogy a karikás újból elérhesse, előtte állt. Kulcsos Bagi Tamás most már nem is akart tüzet gyújtani. Hiszen melege volt! Út a hóban s tisztában volt azzal, nem is kel fel többé. Itt ül holnap is, holnapután is, esetleg egész tavaszig, amikor emberek jelennek meg a szántóföldeken és megtalálják őt.

Tudta, hogy a láthatatlan ellenfél ostroma leverte a lábairól. A láthatatlan ellenfél győzött!

De mi történjék a gyerekekkel? S ha ő itt is marad tavaszig: miből éljen meg a Csicsa?

Mentőötlete támadt. Erejének végső megfeszítésével felemelkedett, óvatosan lefejtette karikáit és összeszedve minden energiáját, akkorát vágott vele a Csicsára, hogy szegény pára nem tudta elkerülni az üstét, hátsó lábaira ágaskodott és pillanat múlva eltűnt az éjszakában!

— Rendben van, Csicsa elviszi valahová a gyereket, — gondolta Kulcsos Bagi Tamás. Mintha elkaszálták volna alóla a lábait, leroskadt, egy-nesen rá az ákácgalyakra. Megint érezte a hó melegét és kissé besomolygott a bajsza alá. Igen, a ló elviszi a gyereket, a kis lurkót meg fogják gyógyítani és az asszony öröme nagy lesz, az asszony örvendezni fog s a tanyán azt mondják majd, ejnye, de derék legény is volt ez a Tamás, kár hogy ott maradt valahol a csabai határban holtan...

Lehunyt szemei már nem látták azt az elmosódott árnyat, amely a közelben újra feltűnt és most megállott mereven alig két lépésnyire tőle. Bagi Tamás elszunnyadt a csillagfényben szikrázó hólepel tetején s a Csicsa nem tudta megérteni, miért nem gyujt már tüzet, holott minden éjszaka, mikor a csikósok a lovakkal a szabadban maradnak, azok mindig tűz mellett üldögélnek. Tűz mellett pipáznak, tűznél darabolják a szalonnát?!

Mikor a ló már nagyon gyanusnak találta a dolgot, egészen közel ment elterült gazdjához. Beleszagolt arcába. És megérezte, hogy itt már nem Kulcsos Bagi Tamás fekszik, hanem valaki más, egy ismeretlen, föld alá való egyén, akihez neki immár semmi köze, aki mellől menekülnie kell! De a ruha, a zeke, a kesztyűk, a csizma, minden, amit az ismeretlen a testén hordott, az mind a télen, valahol Puztaszenttornya határában, a mezei munkások egy megfagyott embert találtak. Mellette egy ló hullája hevert, és a ló nyergére kötözve kétszentes csecsemő álmódott csontáfgyva. A tetemek elhelyezkedéséből azt következtették, hogy a ló vagy a gazdája testének melegét kereste, vagy a gazdáját akarta saját testi melegével megmenteni, mert úgy feküdt el, hogy az embert szinte egészen betakarta. Körülöttük a napfényben gyémántok ragyogásával szikrázott a hó.

Kis unokámhoz

Emberbimbó! Te édes parányi Virág!
Csodálkozol úgy-e, mily szép nagy a világ?
Kék szemed tükre száz kérdést rejteget,
Ki tudna most mindenre felelni neked?
Mit mért ki számodra Isten, a Hatalmas,
Öröm lesz-e élted, avagy csak fájdalom?
Csalódások érnek majd egy életen át?
Ki tudja, — a jövőbe csak Isten szeme lát.
En csak szeretni tudlak, aggódni és félni
S a jószágos Isten leborulva kérni:
Óh Uram! Hallgasd meg forró imámat,
Add meg, neveld nagyvá kicsi unokámat.

NÉMETHY GEZÁNÉ sz. Martinovics Jolán

Vesd emlékezedet táblájára!

Néhány jótanács

Ha sikert akarsz elérni embertársaidnál, hízelegj nekik. Dicsérd azokat a tulajdonságait és képességeiket, amikkel egyáltalán nem rendelkeznek. Biztos, hogy célt érsz, mert ezeket a tulajdonságokat és képességeket hiszik saját értékeiknek.

★

Egy dolog van, ami még a nők emlékezőtehetségénél is veszedelmesebb: a férfiak feledékenysége.

★

Asszonyom, ne kísérelje meg, hogy férjét megjavítsa. Higyje el, ha ez nem sikerült az édesanyának, önnek még kevésbé sikerülhet.

★

Ha igazán ember akarsz lenni: szeresd azokat, akik közvetlen közepben élnek. Hidd el, hogy érzéseidnek és akaraterődnek ez az igaz próbája. Mert könnyű szeretni azokat, akik a világ másik végén élnek.

★

Óvakodjál a mártírhajlandóságú nőktől. Megbüntetnek téged azért, mert van bátorságod észrevenni és élvezni az élet szépségeit.

★

Vannak emberek, akik állandóan mosolyognak és vannak, akik mindig komor ábrázatot vágnak. Egyik típusnak se higyj! Mert senki élete nem állandó mosolygás, de állandó szomorúság sem. Ellenkezőleg: vidám és komoly percek mozaikja.

★

Az okos nő addig néz a tükrébe, míg úgy látja magát benne, mint egy idegent.

★

Gyakran vetik az ifjúság szemére: azt képzeled, hogy a világ veled kezdődött. A legtöbb öreg pedig azt hiszi, hogy a világ veled együtt véget is ér. Nehéz eldönteni, hogy melyik a veszedelmesebb tévedés.

AMERIKAI TÖRTÉNET

írta: G. H. Gruber

Dübörögve futott be a vonat az alagútba. Egy pillanatra sötét lett a fülkében, aztán kigyulladtak a lámpák. Whywell szivart vett elő. Ká akart gyújtani. Idegesen kotortászott tűzszerszáma után, de isten tudja, hová lette...

— Kérem szépen, volna olyan szives kölcsönadni az öngyújtóját? — fordult a másik utashoz, aki New-Yorktól ideig egyhuzamban aludta az igazak álmát. Ugyálszik, csak most riadhatótt. Lámpagyújtáskor, mert még igen hunyorgatótt. A sapkáját is úgy húzta a szemére, mintha újabb szundításra készülne.

— Öngyújtót?... Kérem... Szívesen! — mondta és már nyújtotta is a kis nikkel szerszámot. Whywell mohón kapott utána. Már igen kívánta a szivart.

Ebben a pillanatban kinyújtott keze után kapott egy másik kéz és mire feleszmélt volna, már balkezét is acélos ujjak hurkolták körül.

— Na, Whywell, ügye, nem várt meglepetés? Nem számítottál rá, hogy maga Moore ez a társad... node ne félj semmit, utazhatsz kényelmesen tovább, csak ezt a kis láncocskát kötöm a karodra! — mondta gúnyos, reszelős hangján a detektív és az acélbilincset ráillesztette a két megadóan lankadt kézre.

— Azt hiszem, feleslegesen fárad, mister Moore! — szólalt meg Whywell. — En már nem utazom többé az ön ügykörébe, jámbor szörmeügynök vagyok, amióta csak hátat fordítottam a Sing-Singnek.

— Igen, Whywell, majdnem igazat mondtál... szörmével ügynökkösködöl, de az árut betöréssel és rablással szerzed... Na, különben semmi értelme, hogy tagadj, Yvonne nagyon kedves leány és, ami a tő, őszinte... fejszomsz nekik elmondott mindent...

— Yvonne? Elmondott? A... A... Hallatlan... és én örülök, még feleségül akartam venni...

— Hát erről egyelőre mondj le, mert egy kis időre előreláthatólag vissza kell vonulnod a privát éleltől... ha pedig kikerülsz onnét, ajánlom, hogy...

Nem tudta befejezni a jóakarattal tanácsot, mert Whywell egy rutinos mozdulattal kitépte jobbkezét a kissé lazán feltett bilincsből s a következő percben Moore körül elsötétült a világ...

★

Néhány pillanatra eszméletlenül feküdt a vasuti töltés alatt. Lába, karja, arca sajtótt, amikor magához tért, de nagyobb baja nem történt. Hiába, nem először történt meg, hogy robogó gyorsvonatból keletett kiugrania. Gyorsan átgondolta a helyzetet: Los Angelesbe ezek után már nem mehet el, hiszen ha Yvonne egyszer kinyitotta a vörösré mázolt szájacskáját, akkor a Los Angeles-i tervek is elfecsegte. Nincs más hátra, még ma továbbindulni Chicago felé. Azt tervezte, hogy a legközelebbi helységben falusi öltözetet szerez és úgy folytatja tovább útját. Már meg is indult az országot felé, amikor segélykiáltásokat hallott. Előbb sikoltás hallatszott, majd hörgésbe fulladó hangok...

— Itt történt valami! — gondolta és feszülten figyelni kezdett. A segélykiáltások megismétlődtek, de most már sokkal gyöngébben. A hangok a bakterház felől jöttek...

Most már egészen sötét volt a későös nagy csendjében megrázó volt a kétségbeesett, hörgő emberi segélykiáltás.

— Odamenni! Segíteni! — villant át az agyán és futva indult meg az őrház felé.

Most nem volt menekülő bűnös, ember volt, aki segíteni akar a másik emberen. Egy pillanatra sem érzett lelkesmeretfurdalást azért a jól

irányzott ökölvágásért, amellyel fejbésütötte Mooret, de sohasem tudta volna megbocsátani magának, ha siket fülkékel megy el a bakterház előtt, ahol valaki ismeretlen veszedelemben forog...

Belökte az őrház ajtaját. A lámpa zöld fénye bevilágította a kis szobát. Fémcsúrnén csillagolt a váltókészülék, az asztalon bicscsa, szalonja, darab kenyér... és a földön fekszik a váltóór... Keze gúzsban, fején sebhely... körülötte sötétes vértócsa... hangja már nincs is... Ki tudja, mióta kiabál... arca szederjes... lélekzete akadozó... Itt nem lehet várni, nem lehet gondolkozni! Elhúzza zsebkendőjét, beköti vele a vérző homlokot... Nem elég a kötés, a vér kerek foltnban átú rajta. Gondolkodás nélkül kigombolja kabátját és hosszú sávot szakít le saját ingéből. Most már vastagabb és szorosabb kötetet tesz a szerencsétlen fejére... Felemeli, az ágyhoz vonszolja. A vasutas kinyitja a szemét... arca rémüléttől torzul el, beszélni akar, de nyelve akadozik... Emberfeletten küzd kihagyó tudatával, benuól érzékzerveivel:

— A váltó... a váltó...

Most élesen megszólal a jelzőcsengő...

A bakter megrázkódik, már tud beszélni:

— Oda... vigyen oda... a váltóhoz... jön az expressz... a szélső kart balról jobbra... gyorsan... gyorsan...

Whywelle is átragad lázas izgalma, odaugrik a váltókészülékhez és erős mozdulattal jobbra húzza a váltókart... Néhány másodperc, az expressz dübörögve robot ki az alagútból és zúgva, kattogva fut rá a helyes síre...

A váltóór elkíntzott arca kismul, szeme hálásan tapad Whywelle. A gengszter nem bírja ki ezt a tekintetét... ő gyvütközo, elszani es kaján tekintetekhez szokott. A hála feltép benne valamit, aminek semmi keresni-valója többé az életében... neki nem szabad ellágyulnia, neki nem szabad jónak lennie és jósgót várnia... Már akar is menni, hiszen minden perc súlyos veszedelmet jelent számára. Lehet, hogy üldözöi máris nyomon vannak és ha tovább késelekedik, esetleg az életével játszik...

Megindul az ajtó felé... hörgő hang tartja vissza. Visszafordul. A váltóór kétségbeesett tekintete valósóggal megbabonázza.

— Ne... ne... egy óra múlva leváltanak... addig még három vonat fut be... maradjon... az Isten is megáldja! — könyörög a sebesült.

... Az Isten is megáldja! Haha... de régen mondták ezt neki... vajjon mit szólna ez a szerencsétlen, ha megmondaná neki, hogy hasonló azokhoz a gazemberekhez, akik megkötözték és fejbévtágták, azért, hogy végrehajthassák pokoli tervüket... De nem, nem mondhatja meg és el sem mehet, mert jön a vonat... egy vonat, két vonat, három vonat... Ha ő elhagyja ezt a kis házat, egy órán belül itt a halottak száza fognak feküdni és ezt a nagy esti csöndet jajveszékélés és hörgés fogja betölteni... Nem, itt kell maradnia... és maradt.

Figyelte a jelzőcsengőt és a bakter lázas szemének irányítására húzta a kart jobbról balra és balról jobbra és ismét várt...

Már a harmadik vonat is keresztülkattogott a váltókon. Néhány pillanat

Modern mintájú milő. Leírása kézimunkaronatunkban

és itt lesz a váltás ideje... most már nincs miért várnia. Egy pillantást vetett a szerencsétlenre és a kilincse tette kezét. De az ajtó magától nyílt. A túlsó oldalról nyomták bejel és a következő szempillantásban hárman is vették körül. Csuklóját idegen kezek fogták le és Moore reszelős hangját hallotta:

— Na, Whywell, messzire nem tudtál futni... de most már végképpen a karamba futottál, sötét gazember... szóval most már egyre nagyobb sílben dolgozol? Vonatkisiklás?... lömeges fosztogatás?...

— Nem... nem igaz, — horkan fel Whywell és a vérellétröcskölő ágyon is megmozdul a sebesült... mondani akar valamit... arca eltorzul az erőködéstől... de még mielőtt egy hangot is kiadhatott volna, te, e hátrahanyatlik és lecsukódik a szeme...

— M...ghalt! — fut át Whywell agyán a gondolat. — A koronatanú meghalt és ez az ő halálát is jelenti. Magadoan hajította le a fejét... Elbúcsúzott az élettől... Tudta, hogy néhány heti, vagy hónapi vizsgálati fogság, izgalmas tárgyalás van előtte és mindennek a végén elkerülhetetlen végzettségűséggel ott áll a villamoszék.

★

A cella vasrácsos ajtaja mögött egy fej jelent meg. Whywell felugrott a priccéről és szembenézett Moore-ral, a régi ellenséggel.

— Azért jöttem, Whywell, hogy leröjjam régi tartozásomat... én vagyok az oka, hogy nem szíhatta el a szivarát... elhoztam, hogy most végre elszívhasssa...

Whywell arca eltorzult a tehetetlen düh-től, de nem szólt semmit, csak fogsora vi-csorult össze.

— Azt hiszi, hogy gúnyolódok, Whywell... téved... én csakugyan azért jöttem, hogy szivarral kínáljam... tessék... vegye el nyugodtan... valódi havanna...

Most már nem volt dühös Whywell, inkább csodálkozott és hirtelen arra is gondolt, hogy talán ez az az utolsó kívánság, amelyet a kivégzés előtt teljesíteni szoktak, de nem, az még nem lehet, hiszen még ki se hallgatták és elvégre nincsen staturum... a vizsgálatot le kell szabályszerűen folytatni... Az utolsó kívánság még hetek, esetleg hónapok vannak hátra.

— Ez nem gúny és nem gonosz tréfa, Whywell... maga rászolgált erre a szivarra... hiszen száz és száz ember életét mentette meg!

— Hogy? Honnét tudja... hiszen... az, aki beszélhetne... aki elmondhatná...

— Igen... ma már halott, de akkor még nem volt az, amikor mi otthagytuk a bakterházat... Néhány pillanatra magához tért és a másik vasutas előtt mondta el azt a néhány szót, ami megmentette a maga életét. Derék dolog volt, amit tett, Whywell... az újságok már hasábkot írnak róla és emiatt másik ügyében is enyhe íté-letre számíthat... de most már tényleg gyujtson rá a szivarra... ennyivel tartoztam magának! — mondta Moore. Kezében-yomta az aranysárga szivart és gyors léptekkel távozott.

Whywell egyedül maradt. Percekig mozdulatlanul állt egyhelyben... kérges, sokat próbált szívni valami furcsa melegség járta át... olyan volt ez, mint valami langyos folyam, amely a multból áradt feléje... abból az életből, amelyet egyszer örökre elhagyott... Fordította: K. Lányi Piroska

A MAGYAR NŐK LAPJA
új szerkesztősége és kiadóhivatala:
IV., Ferenciek-tere 7. szám, II. emelet 6

Tüllterítő. Leírása kézimunkarovatunkban. Beszerezhető a MUL Kézin:unkaboltjában

BETÜTARISZNYA

IRJA: BABAY JÓZSEF

Ezt a kis történetet csak azok olvassák el, akik tudnak hinni... Hit nélkül üresen koppan minden sora.

★

Tomasek, az egylovas fuvaros felült a bakra, lekasztotta a löcsről a gyeplőt és rászólt a lovacskára:

— No, Gereben, indíts!

Szomorúan kókadott le a lovacska két füle. Szögletes, nagy homlokából félvak szem meredt a kocsiútra. Minden lovak csúfja volt Gereben, pókos lábú, esett szügyű, gödör gerincű, szomorú állat, de nagyon... Tomasek szegény fuvaros vagyona, kenyérférsője, társa, szinte jötevője a kocsival együtt, amely ugyan-csak ritkán jutott eledelhez — a kocsikenőcsöz. Csikorogott is a négy kerék, de hogyan fog csikorogni most, amikor meghajolnak a löcsök, mert úgy megrakod-tak sóval! Nehéz a só, talán azért, mert izzt át belőle még a cseppje is.

Tomasek, Kóka fűszereskehez fuvaroztatja a sót. A kisváros állomásáról. Reggel óta most «fordul» negyedszer. A városka nem nagy, kicsiny a messziség az állo-más és a Veréb-utcai fűszerbolt között, ám mégis lassan ér oda Gereben. Már a kaszárnyától kezdve, egészen a sarokig szinte küllőig ér a sár. Négy napon át esett az eső.

A lovacska beledőlt a hamba s nagynehezen elindult a kocsi.

— Szegény pára, te, — sóhajtott az öreg fuvaros és elővette a pipáját. Dél lesz abból, amíg a fűszeresbolthoz érnek.

Máder úr, a bakter, feicsóválya nézett utánuk. Azon gondolkodott, miféle csoda-állat ez a nyomorult gebe. Minden bordája szinte ordít a nyugalom után és mégis elkümmög egy kocsi sóval...

Zsákból hasított kötényt viselt vén nadrágja fölött a fuvaros. Rongyos volt a dol-mánya és kókadott, fakó bajusza alá illesztette a pipát, rágyujtott és tartotta a gyeplőt lazán. Az ostor a löcs mellé volt szúrva, szíja úgy libegett, oly vékonyan, mint a legnagyobb szegénység zászlaja...

Mikor a kocsi a kaszárnyva elé ért, nagyot zötytyent a hátulsó két kerék.

— No! — mondotta ijedten Tomasek s kalapja széléhez bökött a pipájával.

Meaállt a korsi, meaállt a ló.

— Hej, Gereben, ebbe beleestünk...

Meafeneklett a kocsi.

— Gereben! Kcsi! — biztatta Tomasek a lovacskát. Gereben neki dőlt, félvak

szeme előredüledt, pókos négy lába inba feszült, de hiába. Gonosz volt a kátyu, nem engedett.

A kaszárnya sarkán egy úr álldogált. Fekete, széleskarimájú kalapot és fekete felöltőt viselt. Szép, szőke szakálla és csendesen szájra hulló bajusza volt. Arcán leírhatatlan szelídség. Tomasek, — amikor önkénytelen segítségért kiáltó pillantást vetett feléje, úgy látta, valami csepp fényességben áll az egész ember. Idegen volt, soha nem látta még. Ki lehet? Talán valami uribb utazó, aki selymet ajánlott Pestről a Fleigelstocknak?

— Jaj... csak segítene, — mondotta hangosan a féllavas fuvaros, amikor látta, hogy Bögve cserepes közeledik a kaszárnya felé. Bögve két emberről ember, olyan ereje van, hogy bikát dönt le vele.

— No, Tomasek bácsi, — kiáltotta a cserepes s megállt az idegen úr mellett, — megrekedt a kocsi?

— Meg ám, Jézus bocssássa meg!

— Nem indít Gereben?

— Nem bírja.

— Hát az ostor mire való! Csapkodja jól meg a hasalját, káromkodjon neki, majd kiemeli!

Tomasek bácsi ösztönösen az ostromra nézett, de ezt mondta belől:

— Nem, nem Gereben, soha! Ha nem bírod, akkor biztos, hogy nem bírod!

— Bögve úr, a jó Isten áldja meg, gyűjjön, toljuk meg egy kicsit.

— Hogyne! Ezért húztam fel ezt a vadonatújat? — kiáltotta vissza s a lábán fénylő új cipőre nézett. Aztán meg a mellette álló idegenre. És fel is emelte kissé a lábát. De a szelíd mosolyú úr nem nézett oda. Tomasek leszállt a kocsiról, belegázolt a sárba s nekidől a saroglyának.

— Gyí, Gereben, gyí!

Hiába. Gereben egész teste megremegett, de nem tudott indítani.

Tomasek mélyrácú homlokát kiverte a keserves verejték. Lecsuklott a feje s elmondhatatlan szomorúsággal meredt a fekete sárba... És ezt susogta:

— Kegyet adó jó ég, segíts meg, segíts meg... Nem bírjuk. Pedig ha indulnánk, odaérnénk még tizenkettő előtt. Kocsinként öt kiló sőt ad a boltos, meg még húsz fillért. Nincs otthon egy csepp só... Miatyánk, ki a mennyekben vagy. Se kukor, se só...

Bögve, a cserepes, nevetve tovament. De a szelíd arcú idegen elindult a megrekedt kocsi felé. Nem kimélte szép, símamintás, tiszta cipőjét, beletaposott a sárba.

— No, édes uram, — mondotta s Tomasek arcát mosoly öntötte el e halk hang selymessége hallatára, — próbáljuk meg ketten!

— Szent Isten, — csodálkozott a fuvaros, de amikor látta, hogy az idegen nekidől a kocsinak, leugrott a bakról és nekidől ő is.

A kocsi szinte kilibbent a kátyuból s Gereben vagy tíz lépésnyire húzta egyszerűsége.

— Jaj, a jó Isten áldja meg! Sohse tudom meghálálni! Tuggya, a további út már könnyű lesz, mert köves. De hát tetszik tudni, sóval rakódtam meg. A só nehezebb a vasnál.

— Bizony, mondom neked, nem só ez, kedves fiam!

— Nem-e? Lehetetlen.

— Hátha nem hiszed, kóstold meg szépen.

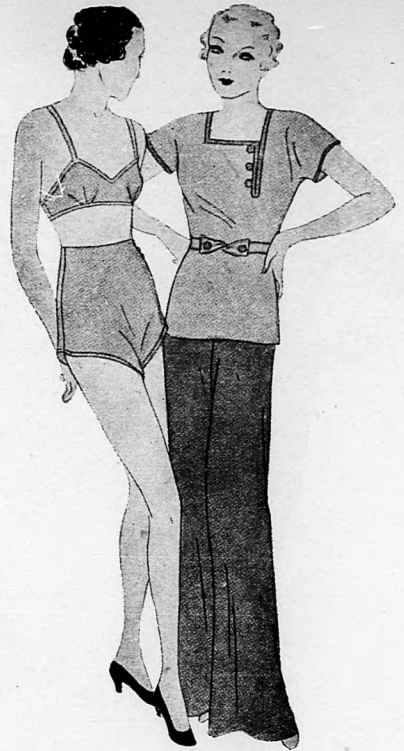
Tomasek megnedvesítette a mutatóujját, felhajtotta a takaróponyvá s belenyúlt a sába. Aztán a nyelvéhez nyúlt. És egyszerűsége sápadt lett szakálltól homlokig.

— Cukor... — mondta remegő hangon, — cukor...

— Cukor — ismételte az idegen és lement a járdára. Tomasek ámulva látta, hogy a cipőjén egy csipetnyi sár sincs...

★

Dicsérettessék a Jézus Krisztus...

Hivatkozás a tisztességre

TORTÉNELMI ANEKDÓTA

Nem sokkal azután, hogy XV. Lajos lépett a francia trónra, a rossz aratás miatt súlyos gabonahiány mutatkozott, amely nem csupán a kenyér elégtelenségét, hanem az árak felfűzökését vonta maga után. A párizsiak kétségbeejtő helyzetükben kivonultak lakásaikból és a Place de la Concorde-on gyülekeztek össze. A belügy-miniszter Avojan századosnak megparancsolta, hogy vonuljon ki embereivel, teremtsen rendet és amennyiben szükségesnek látszik, lövessen a csöcselékre. Avojan ki is vonult századával és a tömeg közvetlen közelében megtöltötte a fegyvereket. Aztán előre lépett, tisztelgett és messze csengő hangon így szólt:

— Azt a parancsot kaptam, hogy oszlassam szét a tömeget és amennyiben szükségesnek látom, lövessék a csöcselékre. Mindenekelőtt tehát felfűzöltek minden tisztességes embert, hogy távozzék innen, mielőtt szigorú parancsot adnék a tüzelésre.

Nem sok időbe tellett, hogy a tömeg szétoszoljon.

A Place de la Concorde néptelen lett és Avojan visszamehetett embereivel a kaszárnyába.

NAGY MÉDA:

Asszonyok a költők életében

Fráter Erzsi

A köd fojtó, nehéz takarója kezdett lecsúszni a házak tetejéről, lassan a tornyokat és magas fákat is kiengedte öleléséből, majd hirtelen, szinte pillanatok alatt a menekülő felhők után vetette magát, helyét pedig elfoglalta a hajnali fény. Könnyű, rózsaszín világosság csipkézte ki a falak homlokzatát, a város ébredni kezdett, az utca kinyújtózott és a boltajtókban megjelentek az első álmoszemű inasok.

A nagy szálló ablakain kivetődő fények a bóbiskoló kocsisokra tűtek, a hintók ernyőin ütköztek hivalkodón, migem halványra zsugorodva föladták a versenyt a fölkelő nappal szemben. Két fiatalember lépett ki a szálló kapuján, az egyik hintóhoz léptek, fölkellették az alvó kocsisat, aki ijedten rángatta le a takarókat a lovak hátáról, alázatosan becsukta a hintó aajtáját és a keskeny, köves utcákon átzörögve rátért az országútra, amely Balassagyarmatról Sztregova felé vezetett.

— Szép éjszaka volt! — szólalt meg Madách Imre álmodozva és megtapo-

gatta a gomblyukába tűzött hervadt virágot.

— Elment a többi között, — felelte ásitva Szentágh Pál —, de te úgy látom túl sokat forogtál Fráter Erzsi körül. Na, nem azért mondom, mintha féltékeny lennék, eszemágában sincs, ilyenféle lányoknak csak udvarol az ember, de komolyabbra úgy sem gondol.

— Igazad van, ez a lány nagyon vonzó, de van valami álnok vonás is benne, mint a lidérc, amely fényével az örvény fölé csal, olyan a szava és a viselkedése, de éppen ezért valami megfoghatatlan is van benne.

— Kacér, szeszélyes tündér, — mondta Szentágh és a takarót magára húzva hátradült az ülésen és aludni próbált.

— De azért tündér — mormogta maga elé Madách és emlékeivel a báli éjszakát idézte vissza, az örvénylő, forgó tömegből egyetlen arcot: Fráter Erzsit. Azon évnek farsangján az alispán unokahúga mulatott legjobban. Madách és Szentágh felváltva hódoltak szépségének és kihívó könnyedsége, szórakoztató kedélye mellett más lányt észre se

vettek. Szentágh csak a napok unalmát tette változatossá ezzel az udvarlással, de a mély érzésű Madách halálisan beleszeret Fráter Erzsibe, aki először riadva utasítja vissza ezt a komoly szerelmet, inkább Szentágh Pál szellemes, csipkelődő modora tetszik neki, mint Madách néma rajongása. Néha türelmetlenül meg is kéri Szentághtól:

— Ugyan miért tetszem én a barátjának? Olyan ellenkező természetek vagyunk, mint a tűz és a víz. Ő csupa nyugalom, én meg folyton menni, rohanni szeretnék, mozogni, élni, hogy érezsem a vérem lüktetését, az ifjúságom mámorát.

— Talán éppen ezt az ellenkező természetét szereti. Szemlélődő életében maga testesíti meg a mozgást, a vidámságot, a könnyedséget, amelyet eddig nélkülözött.

— Olyan házban, mint az övé, nem csodálom, ha nélkülözte a jókedvet, hiszen az anyjának ijesztően szigorú híre van. Olyan szertartásos, merev, mint egy fabáb.

— Téved, Erzsi, Maitihényi Anna kedves és rendkívül művelt nő, aki a fiát ra-

jongóság szereti. De nagyon vallásos és ez ad olyan színezetet természetének, mintha komolysága elriasztó volna. De aki közelebbről ismeri, az csak tisztelni és szeretni tudja.

— Csak ajánlgassa! Micsoda udvarló az, aki a vetélytársának családját dícsérgeti. — mondta gúnyosan fölnevetve Fráter Erzsi.

— Én csak udvarló vagyok, de ne felejtse, hogy Imre komolyan szereti magát, annyira, hogy feleségül is akarja venni. Pedig én ugyancsak igyekeztem lebeszélni erről a balga tervéről.

— Csak tegye ezután is. Eszméimben sincs hozzámmeni, hiszen meghalnék mellette az unalomtól. Még ha maga próbálkozna, nem mondom... — tette hozzá kacérokodva és megfordult a férfi előtt, mint egy könnyű kis pille, ha hódoló fényt lát.

Mégis, nem telt bele egy félesztendő, a rokonok kitartó, konok rábeszélésének engedve belátja Fráter Erzsi, hogy a megye legjobb partiját szalasztaná el, ha nem mondana igent Madách Imrénnek. A csesztvei kúria új lakókat kap. A tizennyolcvéves Fráter Erzsi és a huszonhároméves Madách Imre megesküznek, anyja aggódó, szorongó balsejtelmeinek ellenére is. A két asszony sohasem tudta szeretni egymást. Áthidalhatatlan szakadék választotta el a felületes, csapongó kedélyű, anya nélkül nevelkedett Fráter Erzsit a fegyelmezett, puritán erkölcsű Majthényi Annától, aki legkedvesebb fia boldogságát és lelki egyensúlyát féltette ettől a házasságtól.

De a balsejtelmek nem bizonyultak igaznak, legalább is az első hét esztendőben. Fráter Erzsi rejtőzködő, jobbik énjé Madách gyöngéd szerelmének hatása alatt előtérbe lépett és boldogságot ajándékozott a költőnek, akinek versei mind ezt a békés, családi életet tükrözik. Egymásután születnek a gyermekek, Madách a megyei hivatalban dolgozik és ha hazatér, minden gondja az, hogyan szórakoztassa feleségét, felolvas neki, sétákra, kirándulásokra viszi, értékes, szinte szuggesztív lényével átfarmálja, magához alakítja. Mint repkénynek a fa, olyan támaszt nyújt a fiatal, lélekben hajlékony és viaszszerűen for-

málható asszonyi egyéniségnek. De ez a jótékony hatás egyszerre megszűnik, csak máznak, felületi rétegnek bizonyul, mikor a sors eltepi Madáchot felesége oldaláról és az osztrákok fogságába veti. Itt, ekkor kezdődött a megállíthatatlan katasztrófa.

Amíg Madách a börtönben szenved és vágódó leveleket ír haza, addig Fráter Erzsi a halálos unalom ellen orvosságot keres. Nem tud hódoló pillantások nélkül élni, léhűtőket gyűjt maga köré, azokkal mulatozik, Madáchhoz írt levelei tele vannak megbízásokkal. Ruhát, kalapot, cipőt, napernyőt rendel a Pesten raboskodótól, de egy szóval nem kér, hogy van, mivel tölti idejét.

A tavasz szélesen áradó napfényével megérkezik. A dombok háta virágba borul és el lehet látni a messze völgyben kanyargó lpoly ezüst csikjágig. A szregovai kastélyba igyekvő vendégek kocsija megáll egy lakodalmas ház előtt és gyönyörködve nézik a színpompás viselet ünnepi tarkaságát, amint a zene ütemére forgognak, hajladoznak. A kocsin levő két férfinak különösen feltűnik egy tüzesen táncoló fiatal menyecske, akit egymás kezéből kapkodnak el a parasztlányok.

— Kedvem volna nekem is megtáncoltatni ezt a lobogó vérű fehérszemélyt, — mondja a fiatalabbik, s azzal már ugrik is le a kocsiról, nem törődve a visszamaradó asszonyok sopánkodásával és táncra kéri a kiválasztottat. A többiek kíváncsian lesnek be a csoport közepére. Egyszer csak csodálkozva lát-

ják, hogy a férfi visszahőköl, mintha megijedt volna valamitől, majd megajól az asszony előtt, hirtelen megfordul és visszasiet a kocsihoz:

— Mi az? Mi az? — kiáltják eléje a várazók, de a férfi nem válaszol.

— Hajs! — szól oda a kocsinak s csak mikor már elhagyják a falut, akkor mondja összehúzott szemöldökkel, sápadtan:

— Erzsi volt, Fráter Erzsi.

— Nem bír a vértelen, — mondják az asszonyok és jelerősen egymásra néznek.

— Imre fogságban és ez az asszony...

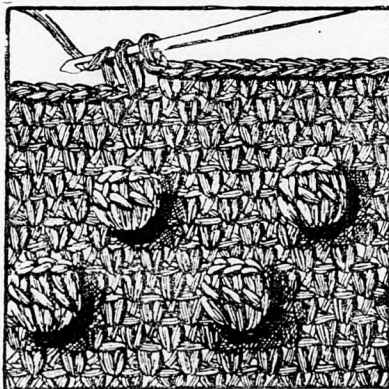
— sziszegi keserűen a fiatal rokonférfi, — nem ádall parasztlányokkal mulatni. Már az úri léhűtőt is megúnta.

— Nem lesz ennek jó vége, — mondják egymás felé az asszonyok, — ha Imre hazajön...

Csak egy esztendeig volt távol Madách, de ez az esztendő fölforgatta egész életét. A mendemondák bár a fülébe jutottak, de nem tudja, nem akarja elhinni, csak mikor hazajön és a fékezhetetlen asszony nélkül, udvarlójával megy el a balassagyarmati bátra és csak másnap délután tér haza, akkor látja be, hogy itt minden hiába és bezárja előtte házának ajtaját. A még mindig szeretett asszony dacosan hull bele az élet fertőjébe, Madách pedig összetört életének szenvedésén keresztül, meggyőzőre, meggyalázva írja meg a leghatalmasabb drámái költeményét, amelyben, mindennek ellenére, a legszebb, legcsodálatosabb sorokat írja évéről, az asszonyról:

«Mit állsz, tátozó mélység, lábaimnál? Ne hidd, hogy éjed engem elriaszt: A por hull csak belé, e föld szülötte — Én glóriával átállépek azt.»

Életének fájdalmas zuhanásában sem tagadja meg az asszonytól, hogy mosolyt hoz a földre és ezzel az alázatos mosolyával megmutatja a férfinak is a magasba ívelő utat. Ezt a hitet még Fráter Erzsi sem tudta elvenni tőle, mert ez a hit, gyermekségétől rajongva szerett édesanyja ajándéka, aki a női eszményképet megőrizte fia halhatatlan gondolatai számára.

Horgolt sapkák és horgolási mintájuk

Csempész-divat

A fiatal ember a vonaton ült. Rendben volt az útlevele és minden írása, a tárcájában egy fillérral sem volt több a szabályszerűen engedélyezett pénzösszeegnél, csekk sem volt nála. De az utazósapkájának a bélésébe egy ötfontos bankjegy volt eldugva.

Tökéletesen mindegy, hogy melyik évben, micsoda országból, hová utazott a csinos, skótsapkás, békés szándékú fiatal ember, hiszen hosszú évtizedek óta zaklatott Európában minden határ. Nemsokára ott tartunk, hogy csak fűrdőkostümben fogják átengedni egyik vámterületről a másikra az utasokat.

A sapka viszkedett a fiú fején. Mily szörnyű dolog, hogy a fináncnak eszébe jusson megtapogatni a bélését. Ostoba bűvöhely, változtatni kell rajta. A fiatal ember kiment a mosdójülkébe, magára zárta az ajtót, zsebkésével kifejtette a bélést, előszedte az elegáns, fekete-fehér papírpénzt, egészen apróra összehajtogatva és belenyomta egy gyufaskatulyába, a gyufák alá. Dohányzik, cigareta van nála, nem különös, hogy gyufát is tart magánál. Sok lélekeltani lehetősége van, hogy a gyufaskatulya, pláne, ha lezserül kiteszi a kupé asztalkájára, nem lesz gyanus a vámhatóságok szemében.

A vonat száguldott a határ felé. Ötven kilométernyi út alatt a fiatal ember ötször cserélte ki a bankjegy rejtekhelyét. Kivette a pénzt a sapkából és betette a gyufaskatulyába. Majd tovább sibolta a cipőjébe. A cipőből áttette az órája hátsó lapja alá. Végül mégis a gyufaskatulyánál állapodott meg. Mindenütt rossz helyen van, de ha a gyufaskatulyában megtalálják, legfeljebb elveszik. Az ember azt mondhatja, hogy nem az övé. Nem büntetik meg még a kár tetejébe.

A fiatal ember nem egyedül ült a kupében. Utitársa egy büszke váll tartású, szép, szőke hölgy volt, az öntudatos, okos nőnek abból a faj tájából, akiket az ember alig mer szeretni a tisztelettől. Flört volt közöttük, régi barátság, sőt rokonság. Az a teljes bizalom, amely a szűkebb klikkbe tartozó embereket összefűzi. Mindketten örültek, hogy együtt fogják tölteni a nyarat, az elegáns fűrdőn, amely kívül esett hazájuk határain.

A hölgy észrevette, hogy útipartnerét valami aggodalom kínozza. A fiú be is vallotta bajait az ötfontos bankjegygyel. Elmondta a pénz körjátját a sapkától a cipőn keresztül a gyufaskatulyáig.

A szép asszony lenézően mosolygott:

— Mért nem kért tőlem tanácsot, tehetőségten ember?! Látja, én az összes briliánsomat kiviszem és csöppet sem félek, hogy rajtacsipnek!
— Hol vannak, az Istenért?! — kérdezte a fiú megreszkető hangon, mert ismerte és csodálta a hölgy híres ékszereit.

— A szappanban és a fogpasztában! — sutította a hölgy az eszes lények keveltségével. Meg is mutatta krokodilbőr kékításkáját a fiatal embernek. Lila selyembélésű, pedánsan berendezett toalet-táskája volt, tűkörrel, körömollóval, ezüst hajkefével. Az üveg szappantartóban egy félig elmosdott, kis levendulaszappan szerénykedett. Mindjárt mellette az angol fogpaszta, az is használt volt, harpadt, a tubus nyakán köröskörül látszott egy kis fehér csík, a fogpaszta pépje.

A fiú álmékkodott. Micsoda ötletesség! Csakugyan nem lehet olyan fináncfantázia, amely ezeken a helyeken ékszereket gyanítson.

Megérkeztek az országhatárra. A mozdony elstáltt vizet inni. A vonatot ellepték a hatóságok egyenruhás emberei.

— Pénz? Csekk?! — kérdezte a fiút a karszalagos finánc, akinek a háta mögött oldalgyeperes, revolvertáskás katona állott.

— Tessék megnézni, itt van a tárcám! — mondta a fiatal ember és közben a balszemével idegesen odápislantott a gyufaskatulyára, amely az előre kiesztelt terv szerint hanyagul kint hevert a kupé asztalkáján, a cigarettatárcával együtt.

A finánc végignézett a fiún a sapkájától a cipője talpáig. Ez volt a szemébe írva: „Tudom, hogy van nálad valami dugott pénz, te betyár! Meg is találnám, ha volna időm keresni! De nem vesződöm veled! Vidd, egyen meg a fejed! Nem lesz olyan sok, hogy összedőljön miatta a biradalom!” Azzal már szalutált is és odafordult a hölgyhöz: — Pénz?! Csekk?! Ékszer?!
A szép asszony nyugodt megvetéssel vonta fel büszke vállát: — Nincs nálam semmi!

— Szabad a neceszert?! — szólott udvariasan a finánc. Egészen kedves ember volt, nem járatszotta a hölgyet, sajátkezűleg emelte le a poggyszálából a kis krokodilbőr kékításkát. Kinyitotta, belenézett. Semmit nem turkált és semmit nem keresgélt. Mint a jó operatőr, aki pontosan tudja, hol van a vakbél, egyenesen a szappanhoz nyúlt és a fogpasztához. A szappant kettévágta, a fogpasztát kinyomta. Előkerült a kincs.

Dramái csőnd volt. Az oldalgyeperes katona némán vigyorgott a kupé ajtóban.

A finánc megtörölte zsebkendőjével és a fény felé tartotta a drágakövet: — Jó nagy! Kár, hogy egy kicsit sárgás! — mondta a legjózanabb kritika hangján.

Honnan jöttél?

Mondd, mondd már, honnan jöttél te,

hogy csókoddai így földtél be?

Számum ölette édesanyádát,

két pólus volt a dajkád?

Szadát ilyen égő-égőpirosra

bukott istenek marták?

Vagy angyalok ringatták úgy a bölcsőd,

hogy ha megnössz, — szemed elhagyott

költők

és csillagok fényét kifossza?

És mondd, tested verbénák között él?

Ne, ne mondd! Csak meg ne mondd,

el ne mondd, hogy honnan jöttél!

IFJ. GYÖKÖSSY ENDRE

Akik tévedésből többször „haltak meg”...

— Akinek halála híret költik — mondja a nép bölcsesége, — az rendesen hosszú életű lesz.

Teljesen beigazolódott ez *Liszt Ferenc* esetében, aki súlyosan beteg lett és akinek halála híret már az újságok is megírták, — de ennek ellenére (vagy: éppen ezért?) még huszonnyolc esztendőig élt. Hasonlóképpen járt *lord Brougham*, a híres angol író és politikus, akinek halála híret 1839-ben közölte az egyik londoni napilap, természetesen többhasábos életrajzzal és méltatással, amelyben sok dicséret és kevés megrovás, bőkezű elismerés és óvatos bírálat, kellő és ügyes adagolásban szerepelt. Másnap aztán megérkezett a lord haragos levele, amelyben kijelentette, hogy nagyon is él és egyáltalán nincs szándékában meghalni! És az akkor már 61 esztendő író-politikus még 29 évet élt. Rossz nyelvek később azt állították, hogy *Brougham* maga adta le saját halála híret, mert így akarta megtudni, hogy gondolkoznak és vélekednek felőle kortársai. Még epeőbb nyelvek szerint, még «a nagy halott méltatását» is maga *Brougham* íratta meg. A rikordot egyébként *Puccini*, a világhírű olasz zeneszerző tartotta, akit hosszú élete folyamán nem kevesebbszer, mint ötször parentáltak el a felületes híradások.

1915-ben történt, hogy Heidelberg városában kongresszusra gyűltek össze a világ híres matematikusai. Ebből az alkalomból valamennyien egy «Matematikusok Emlékkönyve» című díszkiadást kaptak, amit aztán otthonukba is magukkal vittek. Néhány napra rá az ünnepi emlékkönyv kiadója *Dedekind* matematikustól a következő levelet kapta:

«Mélyen tisztelt Kartárs Úr! Az Ön kiadásában megjelent Matematikusok Emlékkönyve nagy örömet szerzett nekem, mert csekélységemről is barátságos hangon emlékezik meg benne. Végtelenül hálás vagyok ezért, mégis engedje meg, hogy valamire felhívjam szíves figyelmét. Halálom dátumában ugyanis legalább az évszám nem felel meg a valóságnak.»

Dedekind ugyanis még 12 évig élt, 1916-ban halt meg. *Mark Twain*, a világhírű amerikai humorista, aki politikai ellenfeleinek könyörtelenül szemébe vágta az igazságot, állandó késhégyi menő harcot kényszerült folytatni. Egy napon — ebben az időben Nebraska-állam kormányzójának a titkárnja volt, — az egyik újságban, hogy ártsanak neki, hosszú tudósítás jelent meg, amely szerint *Mark Twain* holtrészeg állapotban a folyóba esett és nyomorultul megfulladt. Emiatt aztán felelősségre vonta a lap szerkesztőjét, aki azonban így felelt:

— Uram, ön az én lapom szerint meghalt. De ha kívánja, hozhatunk önről egy születési hírt. Mindössze egy dollárba kerül.

Hogy mit válaszolt erre *Mark Twain*, arról nem szól a fáma. Annyi azonban bizonyos, hogy Amerika legnagyobb humoristája megfelelően visszavágott a szerkesztő úrnak.

A hölgy ekkor élesen felsikoltott. Sárgás? Nem elég, hogy elveszik, még sértegetik is a butonját? Ezt hallgassa? Inkább eljűlt.
A finánc elküldte a katonát egy pohár vízért, majd gyengéden segített a fiúnak, hogy az újult nőt végigfektessék az ülésen.
— Főljelentette valaki?! — kérdezte szomorú kíváncsisággal a fiatalember és ránézett a kettévágott szappanra.
— Miért jelentették volna fel? — kérdezte vissza a finánc és legyezni kezdte zsebkendőjével a hölgy arcát.
— Mert rögtön oda tetszett nyúlni a szappanhoz, meg a fogposztáéhoz! — magyarázta a fiú.
A finánc nevetett.
— Először ott nézzük! Nem tudom miért, de ezen a vonalon pár hét óta mindig a szappanban, vagy a fogposztában találjuk meg a menekülő gyémántot. Valahogy divatba jött ez a két hely, mint ahogy divatba került valaha a bubihaj, meg testszínű harisnya. Valaki egyszer megestnálhatta. Sikerült, erre tovább adta a titkot, mi meg rájöttünk a figurára, azért vagyunk itt, hogy minden figurára rájójunk!... A katonára vissza kért a vízzel. A hölgy bogyadtan kinyitotta a szemét. Odatartották eléje a poharat. Ivott. Foga kocogott a poháron. Keserűen sóhajtott:
— Nem sárga. Csak egy kicsit rózsaszín!

Vidám csevegés a pontosságról

A pontosság nem más, mint jellembeli kiválóság. Természetes, hogy mint a jellem minden kiválósága, ez is szoros kapcsolatban van más jellembeli jó tulajdonságokkal.

Nagyon szeretik idézni XVIII. Lajos francia király mondását, amely szerint:

— A pontosság a királyok udvariassága.
Határozottan szellemes mondás, de mégsem világít rá a fogalom lényegére. Mert a pontosság nem csupán az idő betartása, hanem: alaposág, gondosság, megbízhatóság, hűség kis dolgokban és még sok minden.
A pontosság erénye a szívben székeli: a vendégszeretettel, a szolgálatkészséggel és az önfeláldozással együtt.

A pontosság nem fokozható, mert nagyon is lezárt határai vannak. Nem mondhatjuk tehát valakiről, hogy „pontosabb, mint a másik”, vagy „legpontosabb”, csak — pontos. A szerelem fokozható, de a pontosság: nem. Aki kínai porcellánokat gyűjt, soha nem ér a végére, de egy bélyeggyűjtemény teljes is lehet. Ilyen a pontosság is, amely nem is öndőlő karaktervonás, hanem valaminek — a pontatlanságnak — az ellentéte.

A pontosság tulajdonképpen a férfiak „hibája”, míg a pontatlanság a nők „erénye”. Bizony, a női pontatlanságnak köszönhetjük a világ-irodalom legszebb szerelmi költeményeit és legmegrázóbb drámáit. A pontatlanság épp úgy fokozza — legalább is a szerelmes férfi szemében — a nő varázsát, mint az ügyesen felragasztott szépségflastrom, vagy a megszókött helyesírási hiba.

Pontatlanok — a nőkön kívül — az évszakok, a természeti jelenségek, a sorsok és az állatok. Pontosak — a férfiakon kívül — az órák és a vasutak. A pontosság — unalmas, a pontatlanság azonban — izgató. A pontosságot a legjobban talán ezzel a kis történettel érzékeltethetjük, amelynek két szereplője van. Az egyiket nevezzük Kisnek, a másikat pedig Nagynak. Kis és Nagy elhatározták, hogy üzletet kötnek egymással és ebből a célból egy kávéházban fognak találkozni. De egyikük sem akarja elárulni, hogy milyen fontos reá nézve a szóban forgó üzlet, éppen ezért mindegyik — a második akar lenni a kávéházban. A megbeszélte kávéház jobb oldalán van egy oszlopos épület, de a kávéház bal oldalán is van egy árkaos épület. A jobboldali épület egyik oszlopa mögött áll Kis úr, a baloldali épület egyik oszlopa mögött pedig Nagy úr. Mind a ketten pontosan érkeztek és mind a ketten szigorú szemmel figyelik a kávéház bejáratát. És mind a ketten valóságosan reuengnek a türelmetlenségtől. Mind a ketten elhatározták ugyanis magukban, hogy megvárják, amíg — a másik belép a kávéházba és csak utána őt perccel mennek be. Vagy legalább három perccel később. De mindenesetre, legalább — egy perccel utána. És amikor be fognak menni, nyugodt följönnyességgel ezt fogják kérdezni a már ott levő másiktól:

— Mi az, kedves uram? Hát maga már itt van?... Igen, így akarnak cselekedni mind a ketten. Kis úr épp úgy, mint Nagy úr. Fájdalommal állapítjuk meg, hogy erre — éppen pontosságuk miatt — egyelőre nem kerül sor.

Mert mind a ketten, figyelve ott állnak egy-egy oszlop mögött. Állnak és — várnak, hogy pontatlanok lehessenek. A téli szél pedig vidáman füttyörészik és közben — a pontatlanságuk fokozott pontosságuk miatt — mindkettőjüknek kinő a szakálla...

GUNDEL ERZSIKE menyasszony, Krompecher László műgyemtemi tanársegéd, építészmérnök, Krompecher Szilárd ny. magyar királyi állategészségügyi főtanácsos fia fogja rövidesen oltárhoz vezetni a bájos Gundel-lányt.

★

FAUZIÁK egyiptomi hercegnő oly kelengyével dicsekedhetik, amelyet főrangú menyasszonyok sem szoktak Magyarországon kapni. 100 ruhát és 2 millió pengő értékű ékszert kapott az iráni trónörökös menyasszony. A kelengyét az egyiptomi királyi aranykoronával díszített kétszáz bőröndben szállították Párizsból Kairóba. A menyasszonyi ruhát kézzel készített; főhővér tüllből varrták és ezüst angol hímzés díszíti. Maga a menyasszonyi csipkefátyol 12.000 pengőbe került. A szőrmék között a legszebb egy hosszú és uszályú hermelinebélpő. Külön futár vitte acéldobozokban az ékszereket, melyeket kétmillió pengőért vásároltak. A legszebb darab egy egymillió pengős, gyémántokkal és gyöngyökkel kirakott fejék, 600.000 pengőbe került egy négysoros gyémánt nyakék és 200.000 pengőbe egy kék gyémánttal díszített fülbevaló.

★

JOSÉ MANUEL LLOBET, Argentína új magyarországi követe, mielőtt hajóra szállt, érdekes beszédet rögtönzött, amelyből megtudjuk, hogy az új követ hogyan szeretné kimélyíteni a két ország közti kapcsolatokat. Argentin információirodát, argentin-magyar könyvtárat létesít Budapesten és minden erejével azon lesz, hogy a magyar mezőgazdaság eredményeit Argentínával is megismertesse. Általában az a célja, hogy a magyarság szeretetét mind jobban kiérdemlje, — mint mondta — mert a kis nemzetek hálásabbak, mint a nagyok.

★

VITEZ BORNEMISSZA FÉLIX, a Szabadkikötő igazgatója Varsóba utazott. Gróf Khuen-Héderváry Károly a Rivierán pihen. Darányi Imre gyárigazgató Szíriába utazott hosszabb üzleti útra, Pethő Sándor főszerkesztő Franciaországban töltött két hetet.

★

MIKLÓS ELEMÉR dr., miniszteri tanácsos, aki néhány hónapja a délamerikai államok idegenforgalmi nevezetességeit tanulmányozza, majdnem áldozatul esett a chilei földrengésnek. A katasztrófa előtt éppen az ország déli részét járta és több napot töltött a ma romokban heverő egyetemi városban. Azóta — miután az ijedtségen kívül semmi baja sem történt dr. Miklós Elemérnek, — bejárta Uruguayt is az ottani kormányzó meghívására.

★

MOLNÁR IMRE dr. felsőházi tag és neje, néhai Radóczy Julianna leányát, a bájos Molnár Icát, eljegyezte vitéz Szepesváry Károly.

★

EGYIK CSOPP BARÁTUNK édes gyerekszáj történettel lepett meg bennünket. Egy nap így szólt a nyolcéves filozófus édesanyjához: «Mondd, anyuka, mit jelent az, hogy Anti?» «Az Antal férfinév becéző formája.» «De nem úgy értem! Például, mi az, hogy antitalentum?» «Figyeld ide, kislíam» — mondta édesanyja. — «A talentum azt jelenti, hogy tehetség, az antitalentum az ellenkezője, szóval aki tehetségtelen.» A gyerek gondolkodott egy ideig, azután megcsóválta a fejét. «Nem egészen így lesz ez, anyukám. Azt értem, hogy patikus, de mi az, hogy antipatikus?»

★

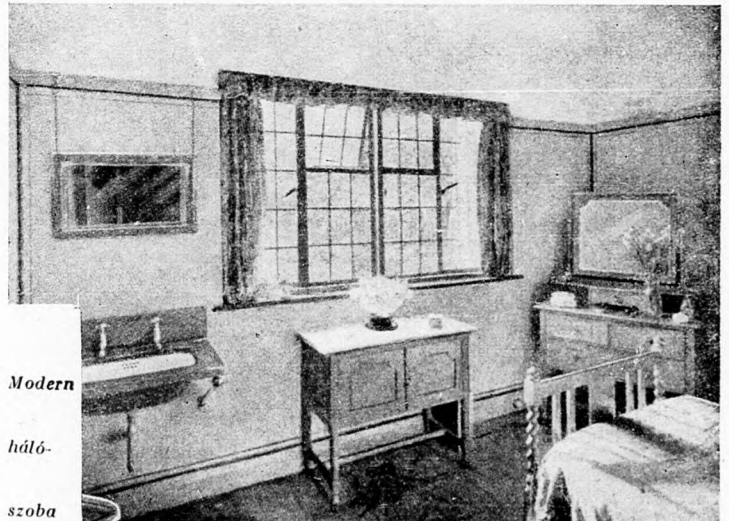
ZÁDOR ISTVÁNNAK, a kitűnő festő- és rajzolóművésznek nagy sikerei voltak Amsterdamban és Hágában, ahol kiállítását rendezett. Egy sereg képet megvásároltak a gazdag hollandusok a magyar művésztől.

HÓRY LÁSZLÓ LEVELE

EGY SZÉP, VALÓDI PANAMA férfikalap történetét mondom el alább. A kalap Equadorból érkezett repülőgépen a közelmult napokban dr. Mayer Jenő főorvos címére. Maga a főorvos volt legjobban meglepve, amikor a megszírólt jött szalmakalapot megpillantotta. A rövid kísérőlevél azonban mindent megmagyarázott. A lispei olajkutatásoknál dolgozott néhány hónapig Mr. Hamilton, amerikai mérnök. Spanyolszármazású, szép fiatal felesége sokat betegeskedett magyarországi tartózkodása alatt. Epebántalmait Mayer főorvos kezelte sikerrel. Egy alkalommal, amikor a főorvos látogatást tett szép ápolójánál, nagy nyári vihar söpört végig a városban. A főorvos állítólagos panamakalapja úgy elázott a nyári zivatarban, mintha papírból lett volna. Amikor a szép spanyol-amerikai asszony megpillantotta a főorvos szánalmas szalmakalapját, mosolyogva megjegyezte: «Na, várión csak, egyszer, ha hazamegyek, küldök magának egy igazi panamát. Azt nézze majd meg, ha megázik!» Közben az amerikai házaspár elkerült Budapestről. A főorvos már régen elfelejtette az ígéretet, amit most Mrs. Hamilton váratlanul valóra váltott.

★

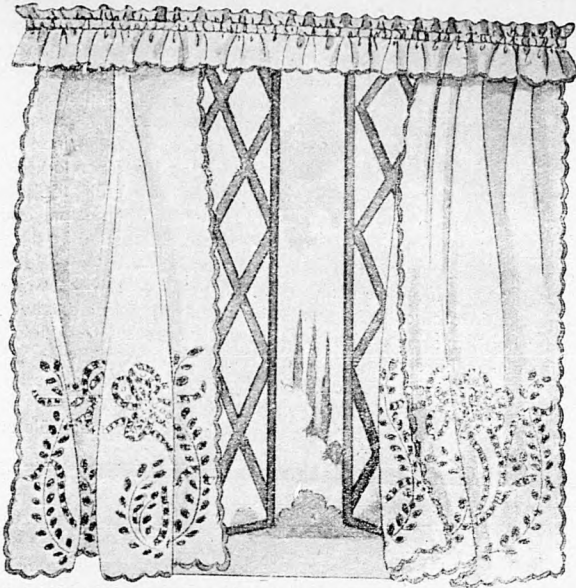
KISFALUDY STRÓBL ZSIGMOND szobrászművész, aki rengeteg angliai sikert könyvelhetett el az elmúlt években, ismét gazdagabb lett egy szép eredménnyel. Kisfaludy Stróbl megmintázta Lord Snowden, volt lordkancellár szobrát, amelyet a napokban lepleztek le hivatalos ünnepség keretében.

Modern

háló-

szoba

Nyári függöny. Leírása kézimunkarovatunkban.

Török enteriőr

SZÉFEDDIN SEFKET BEY

*Asztalt bontottak; hűvös nargilék
lehelnek áttetsző dohányködöt,
a nők ópium-szörp arany vizét
szíva, mulatnak friss pletykák fölött.*

*De túl e könnyed fecsegő körön
matróna ül, szemét gyász lengi át
s túlnézve a kőválygó kék ködön
keresi régen útrakelt fiát,*

*Ki fényes pálya martaléka lett,
kit elkápráztatott a nagyvilág,
a rang, a rajzó esti fény-balet*

*S most mély sóhaj tör fel szíve alól,
idéz egy még messzebb hullt unokát,
ki távol földön magyarul dalol.*

TAVASZI DIVATLEVEL

AZ ÉV URALKODÓ SZÍNE ÚJRA LILA

Párizsban már eldöntötték, mi lesz az év uralkodó színe. Ismét, vagy jobban mondva még mindig a lila. Franciaországban egyébként négy-öt szóval jelölik meg a lila egyes árnyalatait, melyekre nekünk csak egy szó jutott. Az idei tavasz egyik legfőbb divatszíne tehát a kékes lila árnyalat. Minden imprimé-mintában szerepel, érdekes színkombinációkban. Igen gyakran párosítják középkékkel is.

Látogatást tettünk a Heim-szalónban. A szalón vezetői így nyilatkoztak tudósítónknak:

— Az élénk minták uralkodnak. Minden mintában mozgásnak kell lenni. Ezért igen sok a diagonál minta. Ezekkel lehet a legjobban mozgáshatásokat elérni. Általában a csík, mint mindig, idén is divat. Csak új színekben. A nyakendőminták egyre erősebben tért hódítanak.

Megnézzük ezeket a finom, apró kis mintákat, egyik-másik pontosan leutánozza a mozaik- és linóleum-padló mintáit.

VALAMI AZ IMPRIMÉKRŐL

A nyári imprimé-divat — hangzik a felvilágosítás — továbbra is a virágokat favorizálja. De más virágokat, mint a múlt évben. Csak a régi módi virágok a divatosak, így pl. az árvácska, a róza, a lilium. A minták nem folynak össze, nem borítják el az egész alapot, hanem az egyes virágok és csokrok úgy vannak elrendezve, hogy az alap is látható legyen.

Megnézzük a virágmintákat. Az egyik

legjobban sikerült terven fekete alapon impresszionista stílusban megfestve fehér liliumokat látok.

Informátorunk egyébként most érkezett meg Londonból, megkérdezzük, hogy ott mit látott.

A legnagyobb favorit a puha lila szövet minden árnyalatban. Ezenkívül látam szép nőket szép ruhában a Covent Garden-ben, az orosz ballet előadásán.

A párizsi hölgy ezután Párizsról beszél. Elmondja, hogy az éjjeli agárversenyeken mutatják be a hölgyek új szép ruháikat. Mint érdekességet említi meg, hogy minden szalón ügyel a stílusra. A szalón, ahol vagyunk pl. mindenképpen cukrászdára, a motívumok pedig parafaitra emlékeztetnek. Minden sarokban van egy parfait-motívum.

RITMIKUS RUHA

Elmondotta még a «divatkirálynő», hogy a tavaszi divatot a ritmikus ruha fogja jellemezni. Soha olyan uniformismentes, mint az idén, nem volt még a divat. Minden nő olyan ruhát viselhet, ami legjobban megfelel mozgásának. Aki pl. a táncok közül a valcert szereti a legjobban, az keringő-típusú nőnek számít a divat szempontjából. Tehát öltözködésénél arra kell vigyáznia, hogy ne angolos, vagy feszes ruhákban járjon, hanem minél nőiesebb, minél franciásabb legyen minden ruhája. A «tangó-típusú nő» másképen kell, hogy öltözködjék. A «Lambeth Walk»-szerű nő viszont csak lezser, angolos, fiús ruhákat kultivál. Félreértések elkerülése végett ezek a típusok azokra a nőkre is illenek, akik egyáltalán nem szeretnek, vagy nem is

tudnak táncolni. A táncra való utalás csak karaktert jelent.

KALAPCSODAK

Nagy divat lesz az idén az ú. n. holland-sapka. Ugyanolyan alakja van, mint a hollandi menyecskék sapkájának, csak sűrű virágdísz lesz rajta. Természetesen százféle más kalap is uralkodni fog az idei tavasszal. Az ú. n. bohóc-kalapok már kimentek a divatból. A legdivatosabbak az ellenzős kalapok, amelyek beárnyékolják a szemet. A kalap nem túl magas tokján 3—4 réteg virágdíszítés is van, mintha egy kis kert volna: lehet egy sor virágot, egy sor gyümölcsöt tenni. Minél magasabbra van tornyozva a virág- és gyümölcsdísz, annál divatosabb a hölgy.

AZ INGBLÜZ RENESZANSZA

Az ingblúz újra «udvarképes lett». Főként linonból, a nyaknál szalag köti össze a blúzt. Hat-nyolc gomb fut végig a blúz közepén. Két oldalt vízszintes csíkok vannak a blúzon. Ez egy Pacaquin-modell. A modell ára kb. 500 frank. (Ezért az árért Budapesten kb. harmincnyolc blúz lehet vásárolni.) De a többi szalónok is kultiválják az ingblúzt, csak éppen a vevőnek egy-egy kosztümöt is kell hozzá rendelni, mert az előkelő párizsi szalón csak blúzt kizárólag a legjobb vevők részére készít, másnak nem. Ugyancsak Pacaquinnél láttunk egy egyszerű, de nagyon finom kabátot, amelynek egyik oldalán van csak zseb. Már a zseb belsejéből kiindul egy koráldíszítést ábrázoló motívum, amely majdnem a hónaljig fut fel.

Szilágyiné Palkó Vilma

Évbilliók sötétje megvilágosodik!

ÍRTA: FAZEKAS ISTVÁN

A T E N G E R F E N É K R E J T E L M E I

Minden regénynél izgalmasabb az a könyv, amely nem régen jelent meg az amerikai könyvpiacon és amelyben Beebe William, a tenger mélységeit kutató tudós számol be drámai feszültségű élményeiről.

Miként Pickard tanár a levegő magasságába, akként szállt Beebe a tenger mélységeibe. *Ő és Barzon nevű asszisztense az egyetlenek a világ teremtése óta, akik 930 méter mélységbe ereszkedtek le a tenger felszíne alá.* Laikus el sem képzelheti, hogy mit jelent ez. Hiszen ebben a retentető mélységben már olyan szörnyű nagy a nyomomás, hogy acélsodronyból font kötelek üvegként pattannak szét. Évekig tartott, amíg különleges és rendkívül ellenálló réz, acél és beton keverékből olyan cellát tudtak építeni, amely a leszállás céljaira alkalmasnak látszott. Végtelenül súlyos technikai nehézségek elé állította az építőket a hasonlóan nagy ellenállású üvegablakok megszerkesztése, azoknak és a csapóajtóknak abszolút légmentes elzárása, hogy a borzalmas erőjű nyomás ellenére se tudjon behatolni a tenger vize. Mert ha a víz beszivárog, úgy a cella lakói menthetetlenek. A cellát ugyanis csak igen lassú tempóban, órákig tartó csiga mozgással szabad felhúzni, mert ellenkező esetben a levegőnyomás hirtelen megváltozása tüdővérzést okoz és a bűvár feltétlenül meghal. Ha tehát víz hatol a cellába csak kétféle halálnem között választhat: vagy a vízbe fullad, vagy tüdővérzéstől pusztul el.

A cellát heteken át előbb üresen süllyesztették a tengerbe és csak akkor foglalta el benne helyét a két tudós, mikor ellenállását már így kellően kipróbálták.

— Évbilliók sötétjét világítottam meg minden ember-társam között legelőször, mikor először vettettem ki kilencszáz méter mélységben búvárgömböm ablakán a reflektor fénysugarát a tenger titokzatos világába! Ha az ember a tenger felszíne alá merül — meséli Beebe — egyszerre megváltozik a világ színe. Százötven méter mélységig minden a leggyönyörűbb smaragd színben ragyog. A legszebb színjátékot három-négy méter mélységben élvezhetjük a sekélyes tengervíz fenekén, vagy korálzónyain, ahol az élő állatvilág, a vörös, viola, kék és sárga szín minden árnyalatával bájolja el a megittasult szemet. A mesék világa ez, tele élő állati virágokkal. Tulajdonképpen minden embernek meg kellene ezt legalább egyszer életében csodálnia, hiszen az ilyen mélységhez teljesen elegendő egy közönséges búvársapka, melyet ma tömegesen állítanak elő gyárilag. Aki megismerkedik a tenger mélységével, nem tud többé annak varázsától szabadulni. Úgy járják a víz alatt, mintha szárnyai lennének, magas sziklákról libegve száll völgyekbe. A legvakmerőbb költői képzelet is szegény a furcsa és megdöbbentő állatvilág elképzeléséhez. Ki gondolná például, hogy ebben a mélységben többek között egy olyan pók él, amely levegőt lélegzik? Pedig így van! A ravasz pók az életben maradásához szükséges levegőt maga szállítja a tenger színe alá mégpedig úgy, hogy időnkint a víz felszínére mászik és ilyenkor szőrös testére apró légbuborékok tapadnak. Ezeket beviszi zseniálisan megfont vizalatti fészkébe, melynek hálója olyan sűrű, hogy nem engedti át a légbuborékokat és a pók hosszú ideig megbújhat benne anélkül, hogy friss levegőt kellene hoznia.

Háromszáz méteres mélységen túl a tenger vízének színe hirtelen megváltozik és kék színű lesz. Világító, semmihez sem hasonlítható kékség ez. Mintha a mennyekben járna az ember.

Egészen csodálatos, hogy a napsugár milyen mélyen tud a víz felszíne alá hatolni. Beebe megfigyelése szerint az örök sötétség csak hatszáz méter mélységben kezdődik. De már 450 méter körül a kék színt nyomasztó, fekete tónusú szürkesség váltja fel, amely egyre jobban sötétül, míg végül eltűnik a fény legkisebb nyoma is.

De — és ez a legmegrőbb élmény — csak az a fény tűnik el, melyet a napfény terjeszt. Mert ugyanakkor, mikor a napfény utolsó reflexe is kialszik, kigyulladnak a tenger élő lámpásai...

Beebe könyvének nincsen megragadható és izgalmasabb része, mint ahol megírja, hogyan villannak meg rejtélyes fénypontok a hatszáz méternél mélyebbre bocsátott búvárcella ablakai előtt. Világító állatok, halak, medu-

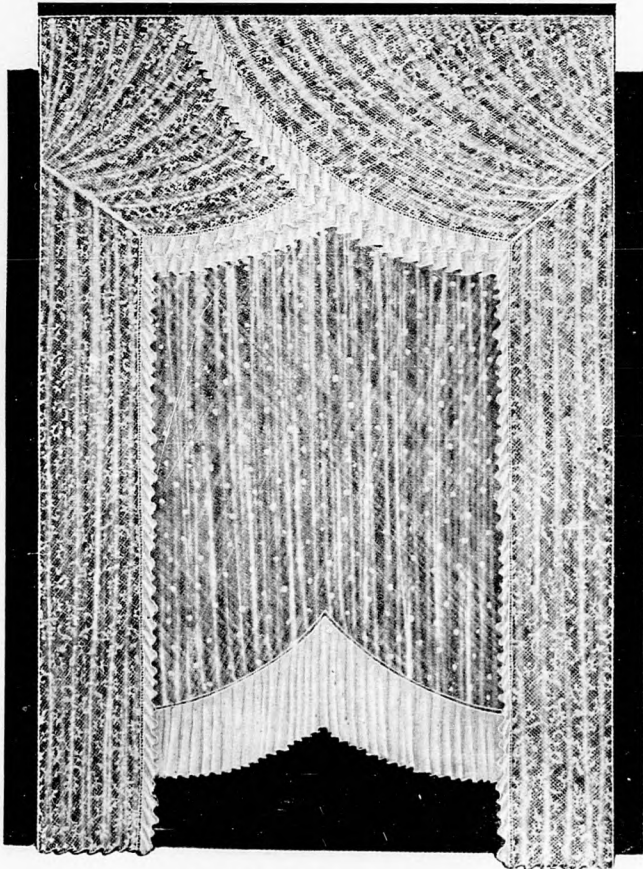
zák, angolnák, sárkányok, kalauz- és ördöghalak nyájai bukkannak fel és valamennyinek testén csillogó lámpasorok ragyognak. Beebe többek között olyan halat is látott, melynek testét szinte egészen belepték a világító kis fénypontok. Vannak olyan mélységben élő halak, melyeknek csak a szájuk és foguk fénylik. Érdekes, hogy e mélytengeri állatok legtöbbje egészen kicsiny, másfél méternél nagyobb csak ritkán akad közöttük, a legtöbbje csupán 15—20 centiméter. Itt is beigazolódnak, hogy mint a szárazföldön, a tengerben is az apró teremtmények a legszívósabbak és legerősebbek. Ötszáz méter mélységben Beebe olyan halat látott, melynek világító teste az ő szemelátára a duplájára nőtt meg.

Hatszázhatvan méter mélységben egész sereg élő lény rohant az ablaknak és ott — érthetetlen és megdöbbentő módon — szétrobbantak.

Nyolcszáz méter: egyszerre negyvenöt fénypont villan meg mindenfelől, halak, melyek egészen áttetszőek, csak világító gömbjeik csillognak.

Nyolcszázhuszonkét méter: három csillagos ördöghal bukkannak fel. Ezek ötven centiméteres lapos halak, melyeknek fején három, vékony fonalakra emlékeztető nyulványokra erősített lámpás világít. De villog a szemük és fogsoruk is. Ebben a szörnyű mélységben egyébként százával bukkannak fel fénypontok és világító ködök. Egy harminc centiméteres lapát alakú csigának az egész teste fénylett.

Nyolcszázhatvanhárom méter mélységben meglepő és megdöbbentő látvány tárul a búvárcella lakói szeméi elé. Az ablak előtt olyan tömegű világító állat bukkannak fel, mint eddig még sehol, egyetlen rétegben sem. Az emberi ész és logika csödjé ez. Ime, kiderült, hogy az örök sötétség és hideg hónapban hatalmas, nyüzgő élet folyik, ezerféle különböző állat találja meg itt létfeltételét.

Csipkefüggöny. Leírása kézimunkarovatunkban.

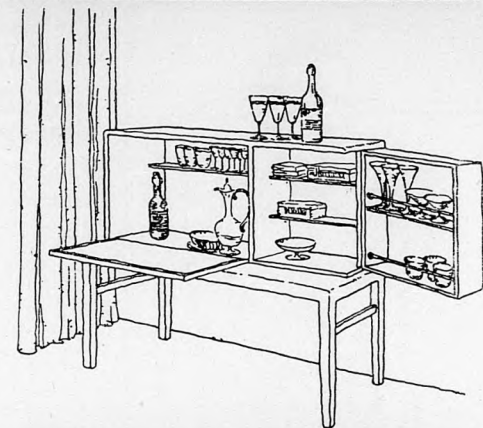
Kilencszázharminc méter mélységig ereszkedett le Beebe. Itt még vígan úszkáltak a hatalmas medúzák és számos világító pont suhant el az ablak előtt.

Akkor a telefonon jelt adott a búvárcella felvonására. Megjegyzendő, hogy a több óráig tartó tengeralatti út egész tartama alatt Beebe állandóan beszélt a mellette álló telefonkészülékbe, bementa hogy mit lát és ezt a búvárcellát lebocsátó hajón gyorsirással jegyezték.

Beebenek még egy rendkívül érdekes megfigyelését kell megemlítenünk. Szerinte a nagy halak birodalma körülbelül háromszáz méter mélységben ér véget. Ennél nagyobb mélységbe már nem bocsátóznak. De kétszázötven méter mélységben még két hatalmas cápát látott.

— Olyan állatokat ismertem meg — írja Beebe —, melyeket kivülem embersem még nem láthatott. Igaz ugyan, hogy a mélytengeri kutatókhoz használt kotróháló e lények egy részét már felszínre hozták, de akik így, a hálóban látták őket, fogalmuk sem lehet szépségükről. A mélységből kiemelt állat többé nem világít, a légnyomás óriási különbsége valószínűleg szétrocsolja és eltorzítja.

Beebe könyve végén esábitó szavakkal invitálja az embereket a tenger fenekére és oldalakon át bizonyítja, hogy ez mennyire veszélytelen mulatság, csak éppen nem kell négy-öt méternél nagyobb mélységbe szállni. A cápától való elnyelés veszélye nem nagyobb, mint az automobil-elgázolás. Szerinte feltétlenül közel van az idő, mikor az emberek strandolás alatt nem a tengerparton, hanem a tenger színe alatti sétálást fogják érteni. Ki tudja? ... Talán igaza van!

A könny

Almatlan éjszakán, a lelked ablakán,
ha kivánczok:

Engedj utat neki, hisz búd enyhítgeti,
amíg más álmodik,

Az éj leple alatt, az enyhe könnypatak,
búd vígaszra váltja;

Eloszik a felhő, mikor a nap feljő,
már mosolyod látja.

Mikor megszületünk, már együtt jön velünk,
kísér a haldíj,

Az árvának szemén, bús szíve rejtékén,
gyémántkővé válik.

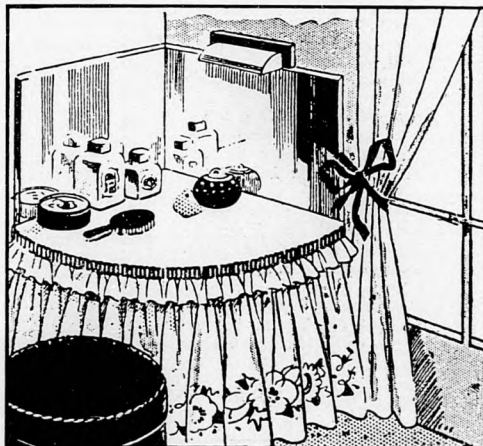
Megtalárod ott, hol a boldogság honol
mátkapár szemében...

A bölcső lábánál, a halott ágyánál,
a templom csendjében.

Világ összes könnyét, tengernyi özönjét
mély sírba zárhatod...

De az anya könnye, szíve drágagyöngye
koporsón átragyog.

íájkai Gömbös Sándorné (Pusztamiske.)

A jubiláns Eiffel-torony

A párizsi Eiffel-torony nemrég lett 50 esztendő. 1888 október 20-ára készült el, a józslésú párizsaiak nagy mérgére, akik hevesen tiltakoztak «egy cukrász ötlete» ellen. Igéretet is kapták, hogy a világkiállítás után lebontják a tornyot. Amikor azonban elkészült, a tiltakozás enyhült. Úgy találták, hogy nem is olyan neveséges, később pedig már lelkesedtek is érte, mert kevés dolog lett a világon népszerűbb ennél a toronynál. Azóta 120 millió fizető látogatót kereste fel az Eiffel-tornyot, köztük rengeteg amerikai, akiknek egyébként semmi nem imponál. Lebontása tehát szóba sem került és ez a különös építészeti alkotás új világcsoda lett.

A Mars-mezőn mindennap órási tömegeket látni, amelyek ide igyekeznek. Némelyik esztendőben 5 millió látogatót kereste fel. A belépődíj, felvonóhasználattal együtt 3 aranyfrank, gyalog 1 frank. A látogatók hosszú sora egész a Trocadero-hídig nyúlik és ott várakoznak türelmesen, hogy bejussanak. Az első emeletén tánc helyiségek van, azonfelül úgy itt, mint a második emeleten körszatónyok. A második emeleten mindenféle népies szórakoztató dolog, szerelmi-thermómeter, gyorsfényképező, stb. A harmadik emelet olyan, mint egy óriási üvegkalitka. Itt látható az a kis lakás is, amelyet Eiffel mérnök saját magának rendezett be, 290 méter magasságban. A többi emelet viszont a hadügy-minisztérium tulajdona és a nagyközönség elől el van zárva.

A három világkiállítás, amely a múlt században volt Párizsban, mind produkált ilyen «józslés elleni merénylet»-et. Az első volt a Mars-mezőn az «óriáskerék», a második az Eiffel-torony, a harmadik pedig a Trocadero cyklopi épülettombja. Ebből a háromból csak az Eiffel-torony maradt meg. Az «óriáskeréket» még a világháború előtt szétszedték, a Trocaderot pedig lebontták, hogy helyet adjon a legutolsó párizsi világkiállítás pavillonjainak.

A világháborús mozgósítás első éjszakáján hatalmas négy reflektor szereltek fel a torony tetejére, hogy az egész horizontot átkutatassák. A «Radio-Eiffel» 6200 kilométeres rövidhullámai pedig nem csupán az anyaország és a gvarmatok kapcsolatát eredményezték, hanem titkos figyelőállomás is volt, amely az ellenség rádiótáviratait felfogta. A franciák kitűnően értettek a legtitkosabb táviratok kibetűzéséhez. A világháború nem egy eredményes hadilépését tette lehetővé az Eiffel-torony.

Mindenekelőtt azonban fontos szerepet játszott a kémek leleplezésében. Amikor Mata-Hari táncosnő ellen felvált a hadbírósgai eljárás. Clunet védőnek már majdnem sikerült a vádlott ártatlanságát bebizonyítani. Mornet államügyész azonban felmutatott egy táviratot, amit az Eiffel-torony fogott el. A távirat Madridból jött, egy ellenséges követés adta fel és megparancsolta egy bizalmi embernek, hogy bizonyos pénzösszeget fizessen ki a «H 21»-es ügynöknek. A többi dokumentumból azonban már kiderült, hogy ez a «H. 21» nem más, mint Mata-Hari, a táncosnő. Clunet védő csüggedten leült és a hadbírósgát öt perccel később meghozta a halálos ítéletet. A könnyű, szakadatlan zúgás és kattogás, amely állandóan kihallatszott az Eiffel-torony rádiófülkéjéből, néhány hónappal később hatalmas visszhangot kapott abban a sortűzben, amely elcsattant a vincennesi erőd falai között és kioltotta Mata-Hari életét...

Az Eiffel-torony vasárnapi látogatóit azonban nem kinnózzák ilyen sötét emlékek. Kedveskedő frázisokat duruzsolnak egymás fülebe és alig akarnak tudomást venni arról, hogy az örök a látogatási idő végét kiáltkozzák. Hogy mégis rászánják magukat a távozásra és a lépcsőkön való leereszkedésre, az öröknek ügyszólván minden látogatóhoz külön-külön oda kell menni és így szólani: A föld színe innen 2397 lépcsőfok.

DALOLNAK A KALÁSZOK

REGÉNY. IDEGENBŐL ÁTDOLGOZTA: ERDŐDY ELEK

12.

Pierre az előcsarnokban várta Katót. Szinte lángolt a szeme, amikor meglátta: — Édes, egyetlen szerelmem!

Úgy fogta meg a lány kezét, mintha soha többé nem akarná elereszteni. Szorosan egymás mellett mentek a csipős, már léggé télies délelőttben. A nap szürke felhőtűgönyök mögött bujkált, mintha meg se akarná mutatni magát. A közeli falucska felé ballagtak, kis fenyőerdőn keresztül vitt az útjuk.

— Nem fázol, drágám? — kérdezte Pierre.

— Falusi lány nem kényes, — nevetett Kató. — Egyébként ez a hűvös levegő egyenesen felfrissít. Szükségem is van rá, hisz egész éjjel nem tudtam aludni... Olyan nagyon, kimondhatatlanul boldog voltam!

A férfi szorosabban belékarolt.

— Miért voltál boldog?

— Mert újra láthattalak! — felelte a leány.

Kis ideig hallgattak, aztán Pierre kezdett beszélni:

— Olyan sápadt voltál, amikor megérkeztem. Sőt, ha nem tévedek, sirtál is...

Csak aztán lettél vidám és boldog, amikor Cariel kisasszony kijelentette, hogy nem érti, miért tévesztettek össze engem Gaston Marchand-nal... Te is bizalmatlan voltál, Kató? Féltél, hogy a híres táncosnő is Marchand néven fog megszólítani? Féltél, hogy mégis csak Gastond Marchand vagyok? És tegnap este a boldogságod forgott kockán. De nem csak a tiéd, hanem az én boldogságom is. Kató nem tudott hazudni és nem is volt diplomata. Nem bírt tehát válaszolni, amikor megtudta, hogy Pierre mégis megérezte a személyével szemben táplált bizalmatlanságot.

A kis erdő közepén megálltak. A faluból kutyaugatás hallatszott.

Kató úgy érezte, hogy az idegei megint pattanásig feszültek. Nem mert válaszolni, mert bűnösnek érezte saját magát is. Nem lett volna szabad túrnie ezt a tegnapi komédiát, mert ha senkinek, de neki fenntartás nélkül hinni kell Pierreben. És elkezdett vallani és győnni. Elmesélte, hogy tulajdonképpen mi történt tegnap este. Meghajtott fejfel, bűnbánóan állt a férfi előtt, akinek arcáról akarta leolvasni, hogy mit is gondol.

Pierre nekitámaszkodott az egyik fenyőfa törzsének és úgy nézett maga elé, mintha nem is figyelne oda. A lány azonban megérezte, hogy egyetlen szócskát sem hagy elsuhanni.

Amikor pedig elhallgatott, Pierre ránézett. Ez a nézés azonban olyan különös volt, hogy a lány semmit sem értett belőle.

— És mit tettél volna, Kató, — kérdezte később, — ha Ninon Cariel engem éppen úgy Gaston Marchandnak nevezett volna, mint a mexikói filmszínésznő? Nem sokáig késett a lány válasza:

— Gastont én az első szerelmem tisztá lángolásával szerettem. Amikor aztán megtudtam, hogy kifosztott minket és titokban megszökött Mátravárról, eltemettem ezt a szerelmemet. Koporsóba zártam, de bevallom, nem halt meg szívemben. Amikor pedig eljöttél és elhoztad nekem Gaston bocsánatkérő üzenetét... amikor az ő szemeivel néztél a szemembe... és amikor az ő hangjával szólottál hozzám: ez a szerelmem újra életre támadt, mert úgyis csak tetszhalottként hevert koporsójában... Csakhogy én téged ezerszer jobban szeretlek, mint őt szerettem... de mégis van valami, ami az én szememben téged a halottal egybekapcsol... Jól tudom, hogy a családom örülne nyilvánított volna, ha egy Gaston Marchand-nal közelebbi ismeretséget kötök. De mégis megtettem volna, mert szeretlek! Egyébbel pedig nem törődöm!

A hangja hirtelen halk lett, mint a levélsuhogás;

— Az enyéim tudni se akartak volna rólam és halálig gyötörték volna, ha Gaston Marchand az, aki a szívemben trónol...

Törékeny kis teste összerázkódott:

— Úgy remegtem a tegnapi estétől és most mégis szégyellem magam, hogy belemtem a játékba. Azt kellett volna mondanom, hogy nem tűnök ilyen próbatétel! És te, édesapám és te, bátyám, vegyétek tudomásul, akárhogy hívják azt a férfit, akár Pierre de Montfleurynek, akár pedig Gaston Marchandnak: én mégis szeretem és nem hagyom el és ha eltaszítjátok, én is velem megyek a szígyenbe és a gyalázatba!

A hangja fáradt lett, mintha a szemeiből kibuggyanó könnyek súlya nehezedett volna rá:

— Pierre, menjünk vissza... Nem volt bátorságom így beszélni és ezért nem vagyok méltó a te szerelmedre!...

Megfordult.

A férfi látta kimerülten meghajló vállait, látta nagyon sápadt arcát, ajkának reszketését és szomorú, könnyfátyolos szemeit. Körülnézett: senki nem volt közelükben. Mély lélekzetet vett, mint akiben nagy elhatározás érelődött meg, ami

Asszonyélet

*Szomjat oltó üdítő forrás
s mint hűs patak kristályvizre,
erőt ad, édes bizodalmat,
az asszony kincse, a szíve.*

*Gyógyító varázs-ír a lelke,
bánat és szenvedés között,
pillantásában napsugár van,
szemébe tavasz költözött.*

*Mosolya dús virágokertjét
nem pusztíthatja jégverés,
hajján a nyíló nyár kalásza,
kacagó fény, aranyvetés.*

*Keze imára kulcsolódik
bölcsők és sírhalmok felett,
az asszony hite megbocsátás
és Istene a szeretet.*

Hajdu Julia

szavak vallomásába kívánczik. A lány elé állt, szélesre kitérte két karját... Szemében a szerelem tüze lobogott, arcának a mexikói nap hevében kapott barnaságra már megfakult és kemény vonásai lágyak lettek. Kató kérdően nézett rá: öröm a szemében, de félelem is. Pierre néhány lépéssel közelebb jött és a lány zokogva hullt a karjaiba. A férfi felemelte jobbkezét, végigsimította a lány haját és végtelen lágyással muzsikált a hangja:

— O, ma petite... ma pauvre douce petite!...
 Kató felkapta fejét és ez a kiáltás szakadt ki torkából:
 — Gaston!...

Könnyes szemével a férfi szemébe nézett, de aztán felújgongó kacagása hallatszott: — Mit bánom én, ki vagy?! Szerettek!... És ha úgy kell lenni, veled megyek a gondba és a szükségbe, a szegyenbe és a gyalázatba!... Mert szerettek!... A férfi megcsókolta. Aztán kart karba öltve, mentek tovább az úton. A csípős szél vídáman hajkurászott körülöttük és szétzilálta Kató selymes hajfürtjeit. Nem törődtek semmivel, nem láttak és nem hallottak semmit. Egyedül voltak az egész világon, egyedül: ők ketten, a felszabadult boldogság lángolásában.

Kis ideig hallgattak, de hallgatásuk ezer szónál többet mondott és jelentett. Aztán mégis megszólalt a férfi, de olyan halkán, mintha mindaz, amit mond, senki másra nem tartoznék, csak arra az egy édes teremésre, aki mellette megy:

— Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy fiatal könnyelmű férfi, akinek ereiben kevés kalandorvér is csörgedezett. Úgy hívták, hogy Pierre de Montfleury. Amikor szülei meghaltak, eladta örökségét, hogy könnyelmű vére parancsszavát követhesse... Útnak indult és ment-ment Párizs felé, a könnyelműség és az élvezetek városába. Párizs azonban nemcsak a fény és a mámorok városa, hanem vérszopó szörnyeteg is, amely kiszívja áldozatainak utolsó csepp véréit. Így járt ez a könnyelmű, fiatal férfi is. Amikor aztán minden pénzt elverte és attól kellett félnie, hogy szüleinek becsületes és tisztázza szegény és gyalázatot hoz, a véletlen Marseille városában összehozta egy valószínű emberronccsal, akit a morfium már teljesen tönkretett. Ez az ember élete végét járta. Hálából, hogy morfiumhoz juttatta és megkönnyítette szenvedéseit, neki ajándékozta minden személyazonosságát okmányát és igazoló iratát. A halottat névtelenül földelték el a marseillei temetőben és Párizsban felbukkant Gaston Marchand, hogy éljen. szeressen, kártyázzék és szélhámoskodjék. Igen, az a Gaston Marchand, akinek oldalára állt hüen és önzetlenül, a dicsőséges pályafutása kezdetén lévő Ninon Cariel. A fiatal ember, mint már Gaston Marchand, Párizsban ismerkedett meg a mátravári földesúrral, akit aztán el is kísért Magyarországra. Csábította a sok ékszer, mert azt képzelte, hogy azzal megcsinálhatja kisiklott élete nagy szerencsét. De meg azért is szívesen vállalkozott az utazásra, mert Párizsban már meggyült a baja a rendőrséggel, hamisjáték miatt...

Pierre hangja még puhább és muzsikálóbb lett, amikor folytatta: — Magyarországon, a mátravári kastélyban, amikor már magához vette az ékszer egy részét és szökni akart, egy furcsa dal hallott, amit egy fiatal leány énekelt, furcsa kis hangján. Ez a dal megállította. Hogy is szólt csak az a dal?... Pillanatig hallgatott, mintha emlékei között keresgélne. Vagy talán csak azért, mert azt remélte, hogy Kató fogja eldalolni neki...

A lány, akivel forgott az egész világ, de ez a forgás most a boldogság szédülete volt, lehajította a fejét. Aztán szinte megbűvölten hallgatta, amint Pierre dúdolni kezdte a nótát, amit valamikor ő énekelt a kastély virágoskertjében:

— „Magyar leány: tündérléány,
 Nincsen neki párja...
 Pipacsvirág selymes szirma
 A selyemszoknyája.
 A két szeme búzavirág,
 Viros szája vércsepp,
 Búzaföldön nőtt sudárrá,
 Hogy ily nagyon szép lett,
 Dalolnak a kalászkok is,
 Mikor köztük lépked...”

A szél erősebben kezdett fújni. Szinte a dal melodramatikus kíséretét zúgták a kopasz faágak, de ők nem hallották a zúgást és nem érezték a szél csípését.

Pierre tovább beszélt:

— Igen, ez a dal megállította azt a könnyelmű férfit. Hiszen a nóta minden hangja a szívéhez szólt, léha és bűnös szívéhez, amelyben az érzések dobogását erőszakkal elnémította... De most nem sikerült! Néhány pillanatra legalább is nem... Eszébe jutottak az otthoni földek, Montfleuryben, a Rhone partján, ahol nyaridőn szintén dalolnak a kalászkok. Talán épp úgy dalolnak, mint a magyar mezőkön. Fáj, hogy elpocsékolta örökségét, de ezen most már nem tudott változtatni... A dal elhangzása után még egyéb is történt. Az a drága, fiatal lány, félig még gyermek, megvallotta neki szerelmét. Ő pedig megcsókolta és azt merte hazudni: „Visszajövök érted!” Vagy talán nem is volt hazugság, amikor ezt mondta... Mindegy! Akkor még nem gondolta komolyan!...

Ezt a mondatot mégegyszer hangsúlyozottan megismételte:
 — Akkor... még... nem...
 Tovább folytatta a történetet, de egyre gyorsult a szava, mint akinek még sok a mondanivalója:

— Hiába volt minden, hiába játszott a büszke, főlényes férfit, akinek egy fiatal lány tiszta szerelem csak egy a többi nő hosszú sorában: ettől az emléktől és ettől a csóktól nem bírt szabadulni. A mátravári kastély kisasszonya árnyék-ként kísérte őt minden útján. Bármerre járt-kelt a nagyvilágban, lelki szemei előtt mindenütt felbukkant a még szinte gyermekszerű törekeny alakja, könnyes

Exotic
BŐRÁPOLÓ KRÉM
 NAPKOZBEN. PUDER ALÁ.
 EXOTIC NAPPALI KRÉM
 ESTE. LEMOSÁSHOZ:
 EXOTIC ARCTISZTÍTÓ KRÉM
 ÉJSZAKARA. BŐRTAPLALASHOZ:
 EXOTIC BIOLOGIKUS KRÉM
 MEGŐRZI BŐRE FIATALSÁGÁT
 É S U D E S É G E T
 Kizárólag szaküzletekben kapható

Amerikai képtelenségek

Jackson farmer családjában — lakik az USA-beli Louisiana-állam Abbeville nevű városkájában — hallatlan ijedelem támadt: a 13 éves *Gertie* leányzó eltűnt. Szerencsétlenség érte? Elrabolták? Meghalt, vagy még életben van? Senki nem tudott válaszolni. Négy nap múlva aztán *Gertie* váratlanul hazaérkezett. Feltűnt lelkiállapotban, kísérti szemekkel. Amikor elkezdtek vallatni, könnyek között ismerte be:

— Robby el akar válni tőlem...
 A család elképedt:
 — Mit beszélsz? Megőrtültél! Miféle Robby akar tőled elválni?
 És *Gertie* bevallotta:
 — Robby az én férjem. Összeházasodtunk...

És aztán elmondta, hogy Robbyt már rég ismeri, mindig együtt tenniszeztek. Azt mondta, hogy feleségül fogja őt venni. Szép állása van Robbynak, hiszen — már 15 éves. Összeházasodtak és ő elhatározta, hogy a férje mellett marad. Hiszen ez kötelessége. Robby nagyon kedves volt hozzá, de ma reggel veszekedett egymással és Robby kijelentette, hogy mégsem neki való feleség és most el akar válni tőle... Így számoltak be az amerikai újságok.

A dolog, az amerikai viszonyok szerint, ha kissé különös is, de nem lehetetlen. Hiszen az Egyesült Államok 7 államban törvényesen megengedett dolog a 12 éves lányok és 14 éves fiúk házasságkötése, a szülők beleegyezésével. Egy államban: Louisianában azonban még ez sem szükséges. Így történt, hogy a 15 éves *Gertie Jackson* már keserű házassági tapasztalatokra tett szert. A szülők beleegyezésével kötött, ilyen „gyermekházasságok” száma rendkívül nagy Amerikában. A „*Russel Sage Foundation*” által végzett statisztika szerint: *Amerikában 67.000 olyan házaspár él, akik a házasság megkötésekor 12–14 évesek voltak.*

Sehol a világon nem olyan szörnyű a házassági zűrzavar, mint Amerikában. Minden kísérlet, hogy legalább az Egyesült Államokban egyforma legyen a házassági törvény, eredménytelen maradt. Viszont a leggroteszkebb összevisszaság uralkodik a — válások terén. A palma Nevada-államot illeti, ahol mindössze három hónapig kell lakni, hogy az ottani válási törvények „kedvezményeiben” részesülhessenek. Nevada fővárosa, a hírhedt *Reno*, a valóni-akarók paradicsoma. Az USA 48 államának, mindkét külön törvénykönyve van és féltékenyen őrkdönek, hogy abból egy jótányit se engedjenek.

Gemmil, amerikai bíró, rendkívül népszerű és olvasott könyvet írt „*A szerelmesek óvása*” címen, elsősorban a férfiak számára. Tanácsokkal szolgál az ifjúság, de az idősebb férfiak számára, hogy milyen messzire „merészkedhetnek”, ha nem akarnak a „csapdába esni” és nem akarják, hogy „házassági ígéret be nem tartása” címen bíró elé kerüljenek. Mert, ha például azt mondják egy fiatal leánynak: „maga nagyon szép lehet menyasszonyi ruhában”, már ez is „kötelező ígéret”-nek számít. A csók aztán nagyon veszélyes dolog. *Massachusetts*-államban például a csókok száma törvényesen szabályozva van: tíz csók már házassági ígéret. *Gemmil* bíró megtörtént esetekkel illusztrálja állításait. Valaki például szerelmes verset talál valamelyik újságban, kivágja és elküldi egy kedves ismerősének. Ha az „szerelmi vallomás”-nak tekintik és beperli, legalább 4000 dollárt ítél meg a bíróság.

kis arca és mindig hallania kellett fájdalmas vallomását... A férfi Mexikóba került, nagy összeget nyert azon a sorsjegyen, amit egy feltűnő szépségű sorsjegyáros leánytól vásárolt. Mindenféle üzleti vállalkozásba kezdett és társult, hogy feleségül vehesse szerencsetündrét, a sorsjegyárosító leányt. Akinek szépsége talán csábította, de akit igazán soha nem szeretett. El is váltak egymástól békességben... Hogy jövőjét még jobban megalapozza és nyugalmat találjon, el akarta venni üzleti társának unokahagját, de ebben is meggátolta a mátravári kastély kisasszonyának szomorú árnyéka. Végre is kénytelen volt belátni, hogy csak ezt a leányt szereti, de arra is rádöbben, hogy mennyire reménytelen ez a szerelme. A sorsjegyen nyert pénz jóvoltából, nem kellett eladnia egyetlen darabot sem a lopott ékszerekből. Egyre erősebb lett szívében a vágy, hogy valami módon visszajuttassa az eltulajdonított kincseket és kissé jobb megvilágításban szerepelhessen a kastély kisasszonyának emlékezetében. Ez a gondolat és vágy nem hagyta pihenni. Kivette pénztét a bankból és most már igazi néven vásárolt egy „haziendá”-t Mexikó belsejében. Aztán lepergette a komédiát, hogy Gaston Marchand a folyóba fulladt. Kabátját és iratait a parton hagyta, de a véletlen is segítette neki. Kis idő múlva a víz a partra sodort egy hullát, amelyben egykori üzlettársa őt ismerte fel... Pierre de Montfleury még három évig dolgozott a birtokán, de aztán elfogta a honvágy. Pofaszakállát már régebben levágatta. Végre követni merete vágyát... hogy visszaadja a lopott ékszereket... hogy újra láthassa azt az édes leányt... A többi már nem érdekes!... A többit már te is tudod!...

Kis ideig hallgatott és csak aztán kérdezte meg:

— Katókám, te már akkor ismertél engem, amikor még nem tudhattad, hogy Gaston Marchand és Pierre de Montfleury ugyanaz a személy. Ismertél és szeretél. Mondd, most is szeretsz, amikor már hallottad életem történetét? Kőnnygémántok csillogtak a lány szemében.

— Pierre, a tiéd vagyok és semmitől nem félek! És ha újra fellángolna benned a kalandorvág, az én szerelmem lesz a lánc, amely hazához bilíncsel... Egyébként Gaston Marchand halott és én többé nem is akarok beszélni róla... A halott nyugodjék békességben! Olyan mindegy, hogy Mexikóban pihenni ki az élet fáradalmait, vagy a marseillei temetőkerben borul följe az ismeretlenség sírhantja. Soha nem szabad ezt megtudnia sem édesapámnak, sem a bátyámnak! Szeretlek, Pierre, akármilyen is volt a multad!... Mert te vagy az én halál-szerelmem... és mert te leszel az én szerelmes uram!...

— És Ninon Cariel? — kérdezte Pierre. — Réá nem is gondolsz?

Kató nevette:

— Nem ismert meg téged!

— Azt hiszed, Kató, hogy nem ismert meg? — kérdezte furcsán a férfi.

Aztán, mintha önmagának válaszolna, tagadóan rázta a fejét:

— Tévedsz, Kató! Ninon pillantása elárulta, hogy nagyon is rám ismert... de...

A lány hangja reszketett:

— Hát most mi lesz?

— Ne félj, Katókám, tőle nem kell félni. Rámismert és mégis letagadta. Talán azért, hogy ne okozzon fájdalmat neked... És hiszem, hogy hallgatni fog ezután is. Sejtelve sincs arról, amit most beszélünk és még kevésbé sejt, hogy te mindent tudsz rólam... Ninon alapjában véve jószívű, derék teremtés és meggyőződésem, hogy titkát soha nem fogja elárulni!... Visszafelé vették útjukat.

Jókedvűen lóbálták egymás kezét.

Maguk se tudták volna megmondani, hogyan történt és miféle titokzatos hatalom diktálta nekik, de mind a kettően egyszerre kezdtek énekelni:

— „... Magyar legény nótaszóval	A napfényes nyárban,
Indul aratásra...	Pengenek a vidám kaszák
Marokszedni véle megyen	A víg dalolásban,
Szerelmes babája.	S dalolnak a kalászkok is,
Izmos testük hajladozik	Mikor aratás van...“

Téleli hideg szél fúj, ami átjárta a csontokat is. A lombtalan ágak szomorúan zörögtek.

A dal tehát nem volt túlságosan időszerű.

Vagy talán mégis időszerű volt?

Hiszen az ő szívükben napsugaras, szerelmes nyár muzsikált és boldogságban fürdő tekintetük előtt aranykalászkok ringtak, itt az őszi tarlón, a didergető szélben... *

Toroczky Dénes, aki Ninon Cariellel együtt tért haza a boldogság autóján, négy fontos megbeszélést akart lefolytatni.

Elsőnek fiát kereste fel.

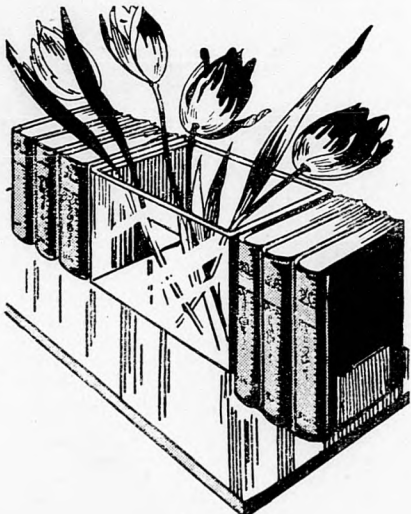
Gábert a felesége társaságában találta, amint a tejszállítmányok jegyzékét vizsgálták felül.

— Gyerekek, nehezen bírom kimondani, amit ki kell mondanom. Vegyétek tudomásul: meg akarok nősilni!

Gábor Éva asszonyra mosolygott:

— Nos, mit mondtam neked?... Én már régen láttam, hogy világhírű anyósod lesz, Évikém. Édesapám, őszintén gratulálok!

— És én azt hittem, — csodálkozott az idősebb Toroczky, — hogy oda leszel a meglepetéstől! Hogy nem fogják helyeselni és...

— Édesapám, — vágott a szavába Gábor, — mi mindig és mindenben megértettük egymást. Hát miért ne értenék meg egymást abban is, ami a te legsajátabb ügyed... Évának is, nekem is rendkívül szimpatikus Ninon Cariel. És ha ő hajlandó a feleséged lenni, feltétlenül szeret is téged. Egész biztos, hogy sokkal előnyösebb házasságot is köthetne.

— Szóval, kettős eljegyzés lesz, — mosolygott szeretettel Éva asszony...
Másodiknak a lányával óhajtott beszélni.

Kató szinte ragyogott a boldogságtól:

— Édesapám, pompás gondolatnak találok! Fel is keresem rögtön Ninont, hogy összecsokoljam az én jövődombeli mostohaanyámat...

Valósággal berontott Ninonhoz, akit átölelt és boldogan csegett a hangja:

— Köszönöm, hogy este kijelentette, hogy az én vőlegényem Gaston Marchand-nal nem azonos!

— Én örültem, — mosolygott Ninon, — hogy beismerhettem tévedésemet.

Kató most mind a két kezét megfogta a táncosnőnek és megszorította:

— Olyan nagy, végtelen boldogságot kívánok önnek, édesapámmal kötendő házasságában, amelyet nemes szíve igazán megérdemel!

Ninon halkán mondta:

— Szeretem az édesapját, mert talpig úr és talpig férfi, amilyen kevés van a világon... Tisztelem és becsülöm... és igazán jó akarok lenni hozzá mindig... Összecsokolódtak és összetegeződtek. Aztán tovább beszélgettek, mint két jó testvér, akik örülnek egymás örömének, de megértették egymás bánatát is...

Toroczkay Dénes harmadik megbeszélése Pierre de Montfleuryvel történt. Közölte vele házassági tervét, de együttül fiának és leányának fel fogásit is.

— Akkor minden a legnagyobb rendben van, — mosolygott Pierre. — Mademoiselle Ninont nem ismerem annyira, hogy ítéletet merjek mondani róla. De mindenki a maga szerencséjének kovácsa. És a maga boldogságának is... Engem a legkisebb mértékben sem zavar a te házasságkötésed, kedves apósom!

Utóljára Georges Dordogne-t kereste fel Toroczkay.

— Ember, megőrültél?! — támadt neki az öregúr.

— Ninon szeret engem és a feleségem akar lenni, — mondta büszkén Toroczkay.

— Ha így van, akkor nagyon szegény lehet és szüksége van a te vagyonodra!

Toroczkay a szemébe nevetett:

— Ninon Cariel hatalmas vagyont táncolt össze, amiből nyugodtan élhetne... Aztán meg minden ujóra tíz kérdője is akad. A legutóbb is egy spanyol herceg kérte meg. Nos, mit szólsz ehhez?!

— Hogy több a szerencséd, mint az eszed, — dörmögött Dordogne. — Szó sincs róla, kedves és derék fickó vagy, de ha én volnék Ninon Cariel... nem, kedves Déneském, én inkább átnéznek a te széles válladon és szürke hajadon egy másik férj irányába!

— Irigykedel? — kacagott Toroczkay. — Valószínűleg azt a kedves, derék fickót szereti bennem, akiről beszéltél. Egyébként köszönöm a bókjaidat. Remélem, Ninonnak kedvesebbeket fogsz mondani...

Kis ideig hallgatott, aztán csengőbb hangon folytatta:

— Ninon Cariel, a világhírű táncművésznő nagyon megszerette a vidéki életet és Magyarországot. Itt akar örökre maradni... A birtokot átadom Gábornak, mi pedig a házasságkötés után, a kastély egyik szárnyában fogunk lakni. Persze, csak tavasszal és nyáron. Mert télen Pesten és néha kicsit Párizsban is... Ez a tervünk. És azt hiszem, szép lesz az életünk!

— Én is azt hiszem, te szerencés flótás! — nevetett Georges Dordogne.

*

Az esküvő napján több vendég említette Pierre de Montfleurynek, hogy mennyire hasonlít egy bizonyos Gaston Marchandhoz.

— Igen, én is hallottam erről, — mondta mosolyogva. — Az én drága kicsi aszszonykám mesélte...

Aztán elutazott Katóval az ősrégi Montfleury-kastélyba, amelyet most hótakaró borított. A gyönyörű parkot és az emlékezetes terraszt is csillogó hószőnyeg takarta. A kastélyszobák kandallóiban azonban vígan pattogott a tűz és a fiatal pár szívében a tavasz boldogsága lángolt.

Toroczkay Dénes és Ninon Cariel, akik félévvel később esküdtek meg, szintén ráévaltak a boldogság útjára. Valahányszor meglátogatták Pierre de Montfleuryt, vagy azok jöttek el Mátravárra: Ninon asszonynak egyetlen pillantása sem árulta el, ami valamikor történt. Gaston Marchand nevét soha ki nem ejtették. Csak Toroczkay Dénes gondolt néha futólag arra a szörnyű pillanatra, amikor a Passy melletti viadukt után a halál vigyorgott a szemébe és amikor...

És őszinte hálát érzett szívében a halottnak hitt Gaston iránt. Ez a hála és Toroczkay Kató szerelme tisztára mosta és megsemmisítette mindazt a hibát és megtévelyedést, amit valamikor elkövetett egy bizonyos Gaston Marchand nevű fiatalember, akinek ereiben kevés kalandorvér is csörgedezett.

És aki nem bírta megérteni, amit most már egész lelkével átérez és megért Pierre de Montfleury, hogy nincs a világon szebb, zengőbb és lélettel teljesebbi muzsika, mint az, amit — dalolnak a kalászosok...

Illatos csokor

HASZNÁLHATÓ
HÉTKÖZNAPI
HAZUGSÁGOKBÓL

„...bocsásson meg, de nagyfontosságú megbeszélés...”

*
„...a legjobb akarat mellett sem...”

*
„...fájdalom, el kell utaznom, de majd ha visszajövök...”

*
„Lehetetlenség! Nem kapta volna meg a leveletem?!...”

*
„Hagyja itt a telefonszámát... majd fel fogom hívni...”

*
„...alkalmilag keressen fel újra. Majd meglátom, mit csinálhatunk...”

*
„...ó, nem a pénzről, hanem az elvről van szó!”

*
„...nekem, személy szerint, semmi kifogásom. De nem tudom, hogy a feleségem...”

*
„...drágám, nem érzem jól magam...”

*
„...ha a te fejed úgy fájna, mint az enyémm!”

*
„...ó, ha öt perccel korábban hívtott volna fel...”

*
„...anélkül, hogy magamat dicsérni akarnám...”

*
„...sajnos, az ember nem mindig teheti azt, amit szeretne!”

*
„...de mit szólnak hozzá a többiek?”

*
„...ó, én is csak ember vagyok!”

*
„...hidd el, bizonyos technikai nehézségek...”

*
„...ha agyon is ver, nem tudok visszaemlékezni...”

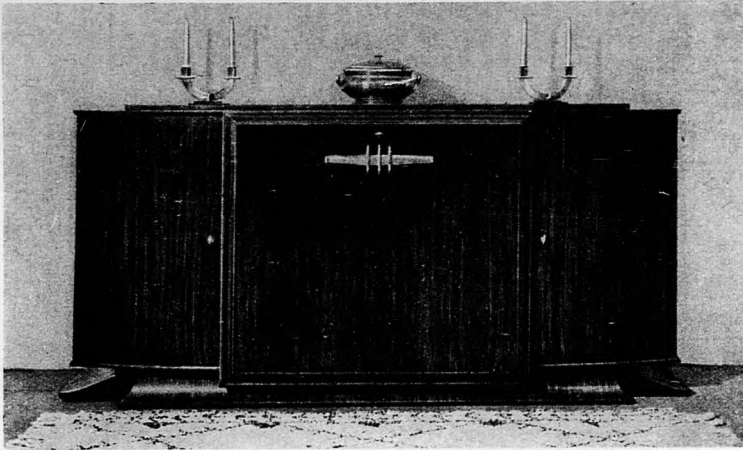
*
„Fődolog, hogy az ember egészséges...”

*
„Mindenki annyira éves, amennyinek érzi magát...”

*
„Köszönöm, rosszul...”

*
„...igazán, semmi szükségem arra, hogy hazudjam...”

Modern ebédlőszekrény

A HÁZIVARRÓNÓ

Madame Octopon nem valami nyájasan nézett a házi varrónőre, aki a hölgy leányának egy volt tanítónője ajánlatával kopogtatott be hozzá. Ez a varrónő kissé riadt külsejű, idős néni, szerény megjelenés fekete ruhában és köpenykében, kalapja, csakúgy mint az arca, régebbi keletű. Semminemű művészet nem leplezte ráncát és elhasználtóságát. Olyan arc, amelyet a művész szeret körülkeretezni értékes csipkével és 18. századbeli hajékkal. Csakhogy madame Octopon csupán a 20. századot ismerte. Ez illett magabiztosságához, a teljesítőképesség elismeréséhez, megvetéséhez minden iránt, amit fölöslegesnek minősített. És azok sorában, amiket madame Octopon elsősorban fölöslegesnek tartott, volt az öregség és a szegénység. A házi varrónó nem volt se fiatal, se gazdag. Madame Octopon mindjárt ezt vetette fel: — Mademoiselle Hautefort azt írta nekem, hogy ön izlésének megfelelő elfoglaltságot keres.

- Igeris, asszonyom.
- Furcsállom, hogy ön, aki rászorol arra, hogy dolgozzék, olyan fényűző, hogy még külön izlése is van.
- Sajnos, ez az egyetlen fényűzés, melyet üzhetek. Nem kerül sokba.
- Az igaz. Szerencséje, hogy szeret varrni.
- Hát igen, ezt szívösen csinálom.
- Mademoiselle Hautefort mondotta nekem, hogy ön kitűnő varrónó. De nem említette az ön korát.
- Ezi talán helyesen tette...
- Helyesen?! — Madame Octopon égne emelte a két karját, mely a borzeb mellső lábaira emelkedtetett. — Talán nincsen tisztában azzal, hogy a fiatal munkásnő sokkal jobban dolgozik, mint az öreg, azután meg sokkal jobban ismeri a mai divatot.
- Már engedelmel kérek, de ebben az esetben...
- Mindjárt! Mit kér?
- A varrónó igen szerény számat mormogott, mire madame Octopon élénk vígjogásba tört ki.

— De hiszen ez örület! Ez uszorázás! Erről szó se lehet! Elfelejté, hogy én önnek ebédet is adok!

— El méltó:tatik felejténi, hogy nekem vacsoráznom is kell, — bátorkodott madame Mureaux megjegyezni.

Ez az állítás felvillanyozta a hölgyet, aki nyomban kifejtette, hogy milyen fontos a mértékletesség és milyen okatlan az, aki a gyomrát elatváás előtt megterheli. Madame Mureaux ugyancsak szorult helyzetben lehetett, mert végül mégis csak elfogadta a hölgy ellenajánlatát.

Másnap már megjelent madame Octopon házánál reggel fél kilenckor, délben, négy órahosszat tartó szorgalmas munkája jutalmaképpen megláthatta a teljes Octopon-családot. Monsieur Octopon, ellentétben a biblikus hagyománygal, mintha ő került volna ki a felesége oldalbordájából. Szorongva, meggyötörtén nézett körül és eltűnt hamarosan. Vele ellentétben, mademoiselle Ginette Octopon, aki megszabadult zene-és festészeti óráitól, rávetette magát a varrónőre, mint a darázs a gyümölcsre. Nem való volt semmiféle munkára, mert az Eg megtagadott tőle mindennemű tehetségét és rátermettségét, viszont kitűnő érzéke volt a kizsákmányoláshoz.

- De lassan dolgozik! — mondta a varrónőnek.
- Apró öltéseket csinálók, kisasszony.
- Minek? A-t hiszi, majd meg fogják nézni, hogyan varrták mama blúzát? Ön még a régi világból való, drágám. De önnek is Mureaux a neve, mint a billiárdgyárosoké, a Mureaux cég tulajdonosaié?
- Úgy van, kisasszony.
- Furcsa, hogy a mamának ez nem tűnt fel. Mi távoli rokonságban vagyunk ezekkel a Mureaux-ékkal, úgy huszadiziglen, de elképzelheti, hogy azok a bambák nagyon is csüggnek a vagyonukon, semhogy nekünk is 'juttatának' belőle. — Majd hozzátette reménykedve: — No de talán mire az öreg hölgy jobblétre szenderül,

mégis csak eszébe fog jutni, hogy én, ha távoli, de mégis csak rokona vagyok.

— Miféle öreg hölgy? — érdeklődött a varrónó.

— A gyáros özvegye, az övé most az egész vagyon.

— És ha ön gazdag lenne, ugyan mit csinálna, kisasszony?

— Már mint én? Semmit! Elképzelheti. Nap-hosszat elszórakoznám. Végigtáncolnám az éjszakát és felesége lennék egy férfinak, aki még nálamnál is gazdagabb.

— Miért menne egy gazdagabbhoz?

— Hogy még gazdagabb legyek. A pénzből minden kevés.

Madame Mureaux úgy vélte, hogy ez egy kicsiké nőcske, de nem illett ezt hangosan megállapítani. Mélyebben ráhajolt munkájára és csak négy órákor zavarták meg, ekkor madame Octopon kereste fel, hogy ellenőrizze.

— De hiszen ön elpizmogja az időt! A blúz már jórészt készen lehetne! Egy órával tovább maradjon itt, szót se! Igaz, a lányom figyelmetlenül engem arra, hogy az ön neve szintén Mureaux, mint a mi gazdag rokonunké! Nevetséges!

Madame Mureaux egy órával tovább dolgozott és egy álló hétyig teljesítette az Octopon-család minden szeszélyét és óhaját. Helye — az ebédő erkélyarkában ült — alkalmat adott neki arra, hogy meglásson és meghallgjon mindent, mert harmadnapra már ügyet se vetettek reá. Reggeltől estig hallotta, hogyan civakodnak anya és leánya egymással, hogyan korholják a szobaleányt, aki viszont hangosan panaszkolta, hogy ilyen zsugori nélkül kénytelen dolgozni. Láttá, hogyan kényszeríti madame Octopon a férjét engedelmességre és ez hogyan visel el gyáván minden megaláztatást. Szombaton este madame Octopon átgyújtott a varrónőnek néhány bankjegyet.

— Még alkalmazhatnám a jövő héten, de nem fizetek önnek annyit, mint most. Ha tessék, jöhet, de az ön korában nem támasztanak ekkora igényeket. En ez csupán mint jó tanácsot mondom. És ha hétfőn reggel nyolcra nincsen itt, akkor más varrónőt hívok.

Madame Mureaux olyan szerényen távozott, amilyen csendesen beállított.

— Ez mégis egy kicsit sok, anyám — vélte Ginette.

— Eljön az, majd meglátod — állította madame Octopon.

Hétfőn reggel azonban a varrónó helyett meglepetésszerűen egy urasági inas, egy levéllel. Reggel, pontosan nyolc órákor. A borítékban volt a pénz, melyet a házi varrónó kapott szombaton este, a heti bére, ezenfelül egy százfrankos bankjegye és ez a levél:

„Madame és egyúttal kedves távoli Rokon! Végrezdelemet megírása előtt kicsit jurdalt a lelkiismeretem, mert úgy véltem, hogy Ön és a családja, bár távoli rokonok, mégis csak igényt tarthatnak elhúnyt férjém vagyonának egy megfelelő részére. Nem ismertem Önöket és azért értékük szerint akartam Önökről megemlékezni. Nekem ugyanis az a felfogásom — Ginette kisasszony bizonyára régmódinak itél ezért — hogy a vagyon feleljen meg az érdemnek. A házi varrónó keresete nem valami bőséges, de nekem jó szolgálatot tett ez a foglalkozás. Megismertem Önöket. És úgy vélem, hogy a vagyonrészt, melyet Önöknek szántam, sokkal jobban tudom felhasználni, ha ezen a pénzen otthont alapítok néhány öreg asszonynak, akiket öregségük és helyzetük arra kényszerít, hogy olyan hölgyeknek dolgozzanak, amilyen Ön.

Sidonie Mureaux.

P. S. A mellékelt százfrankos megtéríti egy-heti ellátásom költségeit Önöknél.

Írta: G. Beaumont, Ford.: Moly Tamás

ÚRI TÁRSASÁG

«Munka, Igazság, Béke»

a jelmondata XII. Pius pápának, a római katolikus Egyház most megválasztott Pontifex Maximusának. A sicuti kópólnában, Michel Angelo dőb-benetes víziójú «Utolsó ítélet»-e árnyékában ült össze a bíborosok conclave, a és rövid idő múlva felszállott a vékony fehér füst, hogy hírül adja Rómának és az egész világnak, urbi et orbi, hogy Pacelli bíboros foglalja el Szent Péter trónusát. Az új pápa személye és megválasztása kétszeres ünnep nekünk, magyaroknak. Meri Pacelli bíboros megértő lélekkel és résztvevő szívvel viseltetett a magyar nép szenvedései iránt, aminek számos alkalommal, személyes jelenlétével is tanúbizonyságát adta. Ő járt nálunk az elmúlt esztendőben is az Eucharisztikus-kongresszuson, az elhunyt pápa képviselőjében. Minden magyar áhítatos imát küld az Égek Urához, hogy Szent Péter utódjál ezt a nemeslelkű bíborost választották meg, aki a magyar népek mindig őszinte jóbarátján volt és aki a «munka, igazság, béke» földi szentháromságát választotta jelmondatul.

A Kormányzó Úr

Őfelméltósága dr. Melich János, a Pázmány Péter-egyetem ny. r. tanárának és dr. Hüttl Dezső, a József Nádor műszaki és gazdasági tud. egyetem ny. r. tanárának a magyar Corvin-láncot, vitéz Aba-Novák Vilmos festőművésznek, Gulácsy Irén írónéknak és Mécs László prem. kanonok, költőnek a magyar Corvin-koszorút adományozta. — A tisztán-inneni ref. egyházkerület Miskolcon rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen Farkasfalvi Karkas Géza orsz. gy. képviselő mondott nagyhatású főgondnok-előnkö megnyitói. — Zsindely Ferencné Tüddős Klára «A magyar ünneplő» címen, az Országos Magyar Iparművészeti Társulat előadótérjében megdörmelten nagyszerű és magasnívójú, vetítéképes előadást tartott, amelyen a fővárosi magyar társadalmi és közéleti kitűnőségei teljes számban vettek részt és lelkes tappsal, őszinte elismeréssel jutalmazták a kiváló előadónő szébnélszebb magyaros ruhaterveit. — Az Orsz. Gárdonyi Társaság legutóbbi műsoros estjén, az egyébként is magas nívójú műsorszámok közül ki kell emelnünk Móra Lászlónak, a társaság alelnökének finom és hangulatos költeményeit, amiket az előkelő közönség lelkes tappsal jutalmazott. — Barton Béláné, budapesti kedves előfizetőnk, hazatérésének alkalmával kitűnően sikerült estélyt rendeztek, amelyen a társadalmi élet kitűnőségei szép számmal jelentek meg. A háziak és kedves vendégeik üdvözlettel kerestek fel bennünket, amit hálalisan köszönünk. — Most jelent meg Borbély Andor pompás ifjúsági könyve: «Tengerre, magyar!» címen, amelyben egy magyar hajón Budapesttől Port-Saidig történt utazását írja le lebilincselő érdekességgel, tanító és mégis színes stílusban. A könyvet a szerző a magyar ifjúságnak ajánlja, «amelynek szent kötelessége őrködni azon, hogy mindig idériák az óceánokat magyar hajóké». Borbély Andor szenzációs könyvét őszintén ajánljuk minden kedves olvasónk figyelmébe.

Himen-hírek

Ivony Gizella kedves előfizetőnk a ludasi rk. templomban oltárhoz vezette Iglói Imre. A szertartást Lukács Károly esperes-plébános végezte. Tanuk voltak: Major József és Pintér Sándor. — Horváth Béla máv. i. s. tiszt és ne.e. Surányi Ilona, szombathelyi kedves előfizetőnk, gyermekeik és rokonaiik körében most ünnepeleik boldog házasságuk 25. évfordulóját. A jubilánsokat a Szent Domonkos-plébániatemplomban P. Sütő Albert plébános szép beszéd kíséretében áldotta meg. — Alsóeöri Seper Matild kedves előfizetőnk a zalazsagróti plébániatemplomban oltárhoz vezette Hidvéghy Tibor. — Cs. Gottfried Ilona, miskolci kedves előfizetőnk és Keszler Lajos, Budapest, házasságot kötött. — A jegyes- és házasparóknak, valamint az ezüstlakodalmas párnak szívöbljövő jókívánsoágainkat küldük.

Angyalkák érkezése

Dr. Károlyi Ferenc gimn. tanár és neje Szabó Kata, bpesti kedves előfizetőnk, boldogan jelentik, hogy házasságukat az Ég kislívával áldotta meg, aki a szent keresztiségben a Csaba Ferenc Sándor nevetek kapt. Keresztiszülök: dr. Korbuly Emil főorvos és neje Szabó Margit, meg Szabó Sándor, a Nemzeti Színház tagja. — Lamanda István és neje, rákospalotai kedves előfizetőnk boldogan jelentik, hogy kisleányuk született, aki a szent keresztiségben az Irénke Évike nevetek kapt. — Dr. Kristóf Árpád tanügyi gyakornok és neje Faludy Amália, makói kedves előfizetőnk örömmel tudatják, hogy házasságukat az Ég kisleánykával áldotta meg, aki a szent keresztiségben az Amália Katalin nevetek kapt. Keresztiszülök: Gara Katalin diakonissa testvér, a «Magyar a magyarért» mozgalom egyik vezetője, Nagykapos és Faludy János fogtechnikus mester, Makó. — Konkoly József s. jegyző és neje Zsembery Margit, garai kedves előfizetőnk boldogan jelentik, hogy a jó Isten drága kis fiúskával áldandékozta meg öket, akit Ede József Béla István nekre kereszteltek. Keresztiszülök: dr. Zsembery Béla ügyvéd i. és neje. — Briesztyenszky József rk. tanító és neje Sárváry Ilona tanítónő, gönyői kedves előfizetőnk örömmel tudaták, hogy kisfiuk született, aki a szent keresztiségben a Tíbor László lván nevetek kapt. Keresztiszülök: Sárváry Zsuzsa tanítónő és völégénye, dr. Prád Sándor képzői tanár. — Az újszülöttekre és kedves szüleikre az Ég áldását kérjük.

A kis bölcs

Egyik népszerű írónk kisfiacskáját nevezhetjük a talpraesett válaszok világ-rekorderének. Legutóbb is, amikor apukája dolgozószobáiba reggel beszaladt, édesapja megkérdezte tőle: — Hogy töltötted az éjszakát, fiacskám? — Nem tudom megmondani, — felelte a kis ember. — Miért? — faggatta apukája. — Mert egész éjjel aludtam, — hangzott a csöppesség válasza.

Jelentem még,

hogy a magyar-olasz művészcsere-mozgalom keretében, Győrött kitűnően

sikerült hangversenyt rendezett Gino Gorini olasz zongoraművész. A Kultúrház színházterme zsúfolásig megtelt előkelő közönséggel, élőkön a város vezető tisztviselőivel. — A Filharmoniai Társaság olasz-estjét Viottorio Gui, a kiváló olasz karmester vezényelte bravourosan. A műsoron Pergolese, Sammartini, Respighi és Rossini alkotásai szerepeltek. — Március 14-én lesz a világhírű Francescatti hegedűestje. A kiváló művész Bach, Ravel, Paganini, Saint-Saens és mások műveit játssza. — A Magyar Szimfonikus Zenekar Mozart-estjét március 13-án fogja megtartani, Schuster György vezényletében és Giorgio Ciompi, a világhírű hegedűművész közreműködésével.

IN MEMORIAM

Az őszinte részvét hangján jelentjük, hogy

Rátz Károlyné Boross Margit

régi, hűséges előfizetőnk, Nagyváradon, hosszas szenvedés után elhunyt. Kihűlt drága arany szíve, mely küzdelmes élete utolsó pillanataig az önfeláldozó, édes anyai szeretet, a csodálatos áldozatos jóság és a hősies, rendületlen kötelességelteljesítés gazdag, krisztusi forrása volt.

Truszka Klárka

kedves előfizetőnk Sashalmon, rövid szenvedés után visszaadta jóságos ifjú lelkét Teremtőjének. szentgyörgyi és gyerkényi Pyber Dezső ny. p. ü. számvevőségi főtanácsos, 62 éves korában, Tatatóvároson elhunyt.

Léczfalvi (Manchen) Frigyesné

szül. Kunszt Kornélia, 50 éves korában, Budapestn visszaadta nemes lelkét Teremtőjének.

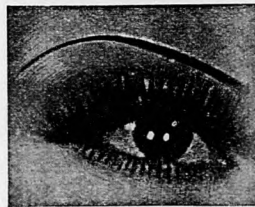
Nagy Tibor

Nagy Sándor tarcali postamester és neje kisfiacskója, visszaadta hóhérr lelkét Teremtőjének.

Horváth Béláné szül. száldobosi

Borbáih Mária

dunaszerdahelyi rk. tanítónő, hűséges előfizetőnk, 38 éves korában Dunaszerdahelyen elhunyt. — Őszinte részvétünk herhadhatatlan virágait küldjük a frissen hantolt sírokra.

Szem-ráncok ellen

a szem körüli bőrreplására és konzerválására

Dr. HÁRNIK-féle

SZEMHÉJOLAJ

3.—P

Kapható: TŰZŐK PATIKA kozmetikai osztályán Budapest, VI., Király-utca 12.

Páger Antal: kertész is

A bátoralan március eleji nap, pasztellenes sárga színnel önti el az Orbán-hegyet, az előkelően csendes villák kertjeiben szinte hallani, ahogy zsendül az új tavaszi élet. Ahogy visszanezünk, lent a Gellért-hegy és a Sashegy most bontakozik ki a reggeli ködből. Ebben a disztigáltan néma környezetben áll Páger Antalék villája. Egymeleles Bauhaus-stílusú épület, körülötte óriási kert, a kertben célzatos véletlenséggel szétszórt nagy kölapok, az úgynevezett „alpinikus” kertészet művészi rendezettségével. Páger Antal, a budapesti színészvilág népszerű „Téni”-je, a gazda és alkotó szerény büszkeségével kalauzol végig, egyelőre még téli álmát alvó birodalmán. A felázott tavaszi földben ezer és ezer új élet most kezd kibontakozni, most kezd történeti felfelé — a nap felé. „Téni” hangja szinte apai lesz, amint a virágjairól kezd beszélni.

— Amint látod, most még minden kopár, egyelőre csak ez a kis igénytelen sárga virágunk, a „krokus” bujt ki. Ez minden évben az előhírnök. Ha ez már annyira kinyílt, amint itt látod, akkor jó utána a többi és decemberig egyik csoda váltja a másikat. Kora tavasztól késő tél-ig minden nap új meglepetés fogad, ha lejövök a kertbe. Minden nap új virág, új színekkel és csodás formákkal ajándékozka meg azt a szeretetet és türelmet, amelyet gondozásuk igényel. Kijogyszerítatlan csodák ezek. Nem is lehet szavakkal kifejezni. Az Isten csodálatos ajándéka ez az embereknek. A szeretet után, feltétlenül ez a legcsodálatosabb.

A házhöz most egyszerre kedves, csilingelő hang gurul le a kertbe. Nehány pillanat múlva a hang tulajdonosa, Páger felesége, Komár Julika is megjelenik az ablakban és izgatottan mondja:

— Téni, Téni, gyere fel hamar! Mindjárt kibújik! — És eltűnik az ablakból.

Kérdően vegyes csodálkozással nézek Téni-re; vajjon mit jelentenek ezek a titokzatos szavak? Téni észreveszi elképedésemet és mosolyogva adja meg a magyarázatot:

— Tegnap egy új schwarzwaldi kakukos órát vettem a városban. Julika most egész nap azt lesi, hogy mikor jelenik meg a kis fehér kakuk az ablakban. Azt hiszem, eddig még egyetlen alkalmat sem mulasztott el, hogy megpillanthassa a titokzatos madárkát. Egyszóval, amint látod, a krokus már megjelent. Ő az első és december végén ezen a lugas-soron nyílik egy egészen furcsa és különleges fajtájú futóróza, olyan, mint a sárga tearóza — az az utolsó. Hogy mi a neve ennek a rózsának, azt nem tudom, mint ahogy a kertem legtöbb virágának nem ismerné megmondani a nevét. Tudod, én a virágot magáért szeretem, a legszerényebbet éppen úgy, mint a legpompásabbat, a legelősebbet éppúgy, mint a legkritikábat. Én a virágot magamagáért szeretem. Legtöbbször nem is érdekel a

Írja: Köpeczi-Boócz Lajos

neve. Bevallom, ez egyik legnagyobb szenvedélyem — a kertészkedés. A feleségemnek felét sem vallok be annak az összegnek, amit elköltök erre a kertre egy-egy szezonban. De a nyomában fakadó örömet semmi pénz nem találko soknak. Most nem sokára jönnek a tulipánok. És a narciszok. Minden évben tíz-tizenötféle faj virul itt ki, színek csoportosítva. Ez a kert most hatodik éves és ha néhány hét múlva feljössz, olyan tulipánokat fogsz látni, amilyenekről eddig fogalmad sem volt. Némelyik egészen orchideaszzerű, szirmaik lelongás és olyan hihetetlen tarka szín pompát produkálnak, amiről csak az tud fogalmat alkotni magának, aki már egyszer látta ezt a kertet virágzó pompájában. Később, nyár felé egész csomó virágkülönlegességet is tudok majd mutatni neked, sőt egzotikumot is. Tokióból egy kedves barátom összekötötése folytán törpe japán liliom-hagymákat kaptam tavaly előtt. Ezek a csodálatos virágok már egészen megszokták a mi klímánkat és júniustól augusztusig ezer színben és formában ragyognak.

Lelkes szavai nyomán szinte kivirágzik a kopár kert, mintha produkálni akarná magát a „vendég” előtt.

— Ha tehetem, kora reggeltől késő estig kertészkedem itt. Ültetek, nyesek, öntözök, oltok és kísérletezem különböző liliom- és tulipánhagymákkal. Nem, a fekete tulipánt (minden kertész fatamorganáját) nem hajszolom, az ilyen erőszakos beavatkozást kizárnak tartom. Mert hidd el nekem, nem frázis az és nemcsak a költők találták ki, hogy a virágnak éppen úgy lelke van, mint az embernek. Én a természet bölcs belátására bízom, hogy milyen virágnak milyen szint kegyeskedik adni. Sajnos, évek óta akkor dolgozom legtöbbet filmen, amikor legszebb a kertem — nyáron. Ilyenkor csak kora hajnalban érek rá szétnézni birodalmamban, vagy késő este, amikor hazajövök. De így is szép!

Befelé indulunk a házba, hogy megkeressük a háziasszonyt és mert Téni újabb meglepetést ígért, ha felérünk. A dolgozószobában aztán leültet egy kényelmes fotelbe és miközben titokzatos gépet vesz elő, mosolyogva mondja:

— Bevallom neked, hogy a kertészet után a legnagyobb szenvedélyem a fotográfálás. De ez is szorosan összefügg a kertészkedéssel, amint majd mingyárt meglátod. Ezalatt már az asztalra került egy finomszerkesztű kis vetítőgép, egy-két mozdulattal felállított egy házi vetítővásznat és előszed egy rakás dobozt, amelyekben katonás rendben sorakoznak a dia pozitívok ezrei. Kiderül, hogy Téni a legmodernebb fényképezés, a színes fotográfálás lelkes híve. Nyári utazásairól, de főleg teljes virág pompájában díszelő nyári kertjéről a színes felvételek egész légióját tartja ezekben a dobozokban.

— Ilyenkor télen előszedem ezt a kis masinát, belerakom a lemezeket és bármelyik

pillanatban magam elé tudom varázsolni teljes színpompájában kertemet.

És csakugyan, ahogy egyik lemez a másik után villan fel a vásznon, egész színorgiákat varázsol elének, a nyári kert virág pompájáról. „Aki a virágot szereti, rossz ember nem lehet” — jut eszembe még önkéntelenül, amikor egyszerre csak újra felcsendül a másik szobában Julika hangja. Most még titokzatosabb szavakat gúgyóg: — Kakuk... kakuk!... Gyere ki!... Na gyere ki szépen!... Téni megint elmosolyodik csodálkozással...

— Julikának néha nincs türelme kívánni, amíg a kakuk magától megjelenik, hát oda áll az óra elé és csalogatja.

... Néhány pillanat múlva csakugyan megszólalt a kakukos óra kismadara. Lehet, hogy nem birt ellentánni Julika könyörgésének, de a történelmi igazság kedvéért le kell szögeznem, hogy az óra is pont tizenegyet mutatott éppen.

... Talán érdekli, hogy...

... a NEMZETI SZÍNHÁZBAN Dékány András, Liszt Nándor és Laurisín Miklós darabja, a „Ludas Matyi” még a remélnél is nagyobb sikert aratott. Mint előre megjósoltuk, csakugyan egy János vitéz-szerű óriási méretű siker körvonalaiból mutatkozott ki a főpróbán. A közönséget valószínűleg elragadta a színpadról áramló kedves magyar derű és csillogó romantika. Dékány András úde, magyaros szövege, Liszt Nándor könnyedén igazolta végérvényesen, aki eddig különböző „szempontok” miatt nem juthatott szóhoz magyar színpadon. A „Ludas Matyihoz” komponált zenéje végleg beigazolta, hogy ebben a zsánerben ma egyik legelhatottabb és legszínesebb komponistánk. Kompozícióinak hangszerelése pedig azt hiszem, külön örömet szerzett a komoly zeneértőknek. A rendezés (Németh Antal) és a színészek (Aghy Erzsé, Lukács Margit, Oldhy Magda, Ligeti Juliska, Jávor Pál, Pethes Sándor, Maklár Zoltán, Abonyi Géza, Pataky Jenő és Matány Antal) munkája méltó magához a műhöz.

... a VIGSZÍNHÁZ már próbálja következő újdonságát. Ignác Rózsa első, egész estét betöltő darabja, az „Ezer hold pápas” következik. Ez a rendkívül tehetséges, színész-író ismét bravúros munkát végzett első darabja színrehozatala körül. Nyilván nem akarva, hogy az ő, vagy férjének (Makkai János országgyűlési képviselőnek) a neve befolyást gyakoroljon arra, hogy darabja előadódik-e, vagy sem, tehát névtelenül küldte be a Vígszín-házhoz kézirátát, csupán egy telefonszám mellett. Csak amikor a Vígszín ház dramaturgjai elragadtatással nyilatkoztak a névtelen szerzőről, derült ki, hogy ki szerénykedett a telefonszám mögött.

Lohr Mária (Kronfusz) **Vegytisztító - kelme festő**

Gyár és központ: Budapest, VIII. ker., Baross-utca 85. szám

Husvétli szokások

Faluhelyen, ahol még őrzik a régi magyar szokásokat, húshagyó keddtől húsvét vasárnapig mise utánig sem húst, sem zsíros ételt nem esznek. Ez idő alatt csak főzelékféléket, tojásos és tejes ételeket fogyasztanak. Vannak meghatározott napok, amelyeken évtizedek óta majdnem az összes családok ugyanazon ételleket eszik. Így például zöldségtörtlökön spenótot, esetleg túrkörtöjással. Nagypónteken savanyú tojásleves és mákosmetélt. Még a nagyszombati ebéd is csak minimális, mert bőjten az önmegtartóztatás is erény. Felámadás után sok helyen már bőséges vacsora van, de az igazi vallásos ember csak vasárnap, a szentmisen megszentelt húsból eszik először. A szentelt dolgokat (sonka, kalács, tojás, só, kenyér, mindegyikből csak kevés) tiszta fehér ruhába csomagolják és húsvét vasárnap az első szentmisen az ollár előtt szenteltetik meg. Hazavivé, minden családtag kap a megszentelt ételből egy keveset, vigyázza, hogy egy kis morzsa se hulljon le. A megmaradt morzsákat tűzbe dobják. A húsvétvasárnap ebéd bőséges szokott lenni. Tyúklevés, benne főtt marhahús, utána a levesben főtt tyúk és hús, paradicsomártással és burgonyával kerül az asztalra, utána töltöttkaposzta sonkával, rántott bárány hagymás burgonyasalátával, rétesek, lepények és jó borok. Húsvét héttől régi szokás még a városiaknál is az öntözés. Régi világban sok helyütt azonban még most is, faluhelyen a legények a lányokat a kúthoz csalogatják és így öntözik meg. Ha vége az öntözésnek, a szülők beinvitatják a legényeket egy pohár pálinkára, a leány pedig minden férfit megajándékozik egy piros tojással. Városokban az öntözést ma már csak a gyermekek kultiválják, akik parfümös vízzel öntözik meg a leánykákat. De ők is elvárják a piros tojást. A piros tojást előtte való napokon festik. A tojást bekenik viasszal, azután belevésnek magyaros motívumokat, alakokat, virágokat stb., utána behelyezik hideg festékbe, kivéve a festékből megszáradtjak.

Karfiolpüré-leves. 10 személyre 1 kg szép karfiolt sós és cukros vízben puhára főzzük. Ha a karfiol megfőtt, áttörjük szitán, a levét félretesszük. Világos vajás rántást készítünk, félreszítjük az ellett karfiol levével, beletesszük az áttört karfiolt és jól átmelegítjük. Egy tálban elkeverünk 6 dkg vaját 3 tojás sárgájával és 2 deci tejjel, a forró levest lassan rászűrjük, folytonos keverés közben. Csészkébe töltve, forrón tálaljuk.

Hagylaska levese. 2 tojás kemény habját összekeverjük könnyedén a 2 tojás kikévert sárgájával, 2 kanál finom liszttel és kevés sóval. Kis kanál segítségével hagylaskákat szaggatunk a nem forrásban levő levesbe. Amint egy megfőtt, mindjárt kiszedjük és a levesestálba tesszük, ha valamennyi kifőtt, ráöntjük a forró levest.

Szardellamártás. 2—3 szardellát megtisztítva apróra vágunk és áttörjük szitán, kevés zsírban kissé megpirítjuk, egy kanál liszttel meghintjük és tejjel feleresztjük.

Tartármártás olaj nélkül (6 személyre). Habstűben 5 tojás sárgáját 5 evőkanál jó tejjel tűzön vízen sűrűre főzzük, a tűről levéve keverjük, míg kihűlt. Azután 1 kanál mustárt, kevés cukrot és citromlevet, kevés ecetet, sőt adunk bele, folytonos keverés közben. Tálalásig hideg helyre tesszük. Hidegen adjuk fel. Hálhoz, tojásételhez, vagy hús mellé.

Gyerekeknek húsvélesbe májrisz. 12 dkg májat megvágunk, finom szitán áttörünk. Készítünk 2 egész tojással gyöngye galuskát, belekeverjük az áttört májat, kevés sőt és nagyon finomra aprított petrezselyem zöldjét. Jól elkeverjük és mikor forr a leves, megfordított reszelőre öntjük és kanállal átnyomjuk.

Hölgyeim! Le a kötötűvel!

Itt a XX-ik század szenzációja, a szab. „Rapid” kézi kötökészítő. Munkája kézimunka. Minden kötési minta köthető. Néhány óra alatt köthet magának pullovert, blúzát, vagy ruhát. Kezelve egyszerű. Ára P. 35.— Kérje 13. ismertetőt. **Arulorgalmi Kft., IV., Sütő-utca 2., télelelet 3.**

Sült borsótészta levese. Egy egész tojást kis tálkában jól elkeverünk, adunk hozzá egy evőkanál tejet, sőt és annyi lisztet, hogy simára elkeverhessük, azután annyi tejet, hogy valamivel sűrűbb legyen, mint a palacsintatészta, a reszelőn keresztül mindig keveset forró zsírba engedve, szép piros kis borsókat süntünk.

Májás hablepénykocka levese. 28 dkg borjómáját szitán áttörünk, hozzáadunk kevés zsírral párolt, reszelt vöröshagymát, zöldpetrezselymet finomra megvágva, sőt, törött borsot, 2 tojás sárgáját és 2 tojás kemény habját, 6 evőkanál szitált kiffilmorzssával könnyedén összekeverjük. Kikent tepsihen megsütjük és kockára felvágva külön is tálalhatjuk tetszés szerinti leveshez.

Kaprimártás. 1 evőkanál zsírból, 1 evőkanál lisztből, fél fej reszelt vöröshagymából paprikás-rántást készítünk. 4 evőkanál húslével feleresztjük és 20—25 szem nagyobb kapribogyót összevágva hozzákeverünk és felforraljuk, kávéskanál jó ecetet adunk bele és 2 evőkanál tejfölt, felforraljuk, vagy leöntjük a húszteleket vele, vagy kiűn adjuk mellé.

Szárnyasfelfújt. Szárnyasmaradékok követezőképpen használhatunk fel: 40 dkg bór- és ecetnélküli, nagyon finomra darált, megszórt és megborozott tiszta húshoz hozzáadunk 2 tojás fehérjét felveretlenül. Azután az egészet lábasban jól összedolgozzuk tojás sárgájával és ¼ liter tejjel. Végül hozzákeverjük 1 tojás fehérjének keményre vert habját. A keveréket vajjal kikent formába téve, a sütközés forró vízfürdőbe helyezve félóráig sütjük. Tálra borítva ¼ kg párolt sam-

pinyongombával kevert béchamel-mártással szolgáljuk fel. Ha kevés volna a szárnyashús, darált főtt sonkával pótolhatjuk a hiányt.

Angolos vesepecsenye körítéssel. A vesepecsenyét teljesen letisztítva, jó szárazra megtörölve teljesen bekenjük mustárral és megszórve törött borsral, 2—3 óráig így állni hagyjuk. Sütőpléhbe helyezzük, 2—3 darabka diónyi vajot teszünk rá és előre megmelegített forró zsírral leforrázza 20 percig sütjük. Kivéve a sütőpléhből, deszkára helyezzük és nagyon vékonyan felszelve tálra tesszük, a körítést mellé helyezzük és a mártást külön eszében adjuk fel. Ha hidegen akarjuk felszolgálni, akkor 1 órára jégre vagy nagyon hideg helyre tesszük és csak azután szeleteljük és adjuk fel, természetesen akkor mártás nélkül. Aki nem szereti nagyon nyersen, az a hús szélén kis léket csinál jó éles késsel és tetszés szerint tovább sűti és párszor megöntözi tejjel. Körítés: konzerv zöldbab, kifliburgonya, karotta, karfiol, gomba, zöldborsó.

Üröcmborsó párizsi módra. Az üröcmbort minden hártványjától megtisztítva, a csontot belőle eltávolítva, beszózzuk és 48 órára jégsekreányba tesszük. Akkor megfelelő nagyságú zománczott edénybe 2 evőkanál zsírt, néhány darab szárazgombát, 2 fehér borsot, pár szem szegfűborsot, kevés citromhéjat, 1 kávéskanál zsemlyemorzsat teszünk. A húst belétevé, egy tejmérőkanál víz hozzáadásával pároljuk 2 és fél óráig, időnként újból kevés vízzel meglocsolva. Ha már egészen puha és kissé zsírjára is sült, vékony szeletekre vágjuk. A levét szitán áttörve kevés húslével felforraljuk, a húsa öntjük és különféle körettel díszítve tálaljuk.

Rizses paradicsomos pörkölt. Tetszés szerinti rizst paradicsom levével párolunk. Vegyes, apróra felaprított húsból (disznóhús, borjúhús, vesepecsenye) pörköltet készítünk és kevés vörösborsral hígítjuk. Ha mind kész, a tortaforma karimáját ráhelyezzük egy lapos tálra, amelyiken a húst tálalni akarjuk, majd beletesszük egy sor paradicsomos rizst, középre jön a pörkölt és újra a rizs, a torta karimáját levesszük, a rizs tetejére bőven reszelt sajtot teszünk és forrón tálaljuk.

Velős puding. 6 evőkanál jó savanyú tejfelt 6 evőkanál liszttel, 1 tojás nagyságú vajjal sűrű péppé keverünk. ¼ kg borjólévelt sósvízben megfőzve, darabkára zúvva összekeverünk 6 tojás sárgájával, kevés sóval habosra keverjük. A 6 tojás fehérjét kemény habbá verjük és mindezzel könnyen összekeverjük. Az egészet pudingformába téve, gőzben főzzük ¼ óráig. Ugyanezt a keveréket lehet velő helyett vagdalt sonkával vagy reszelt sajttal készíteni és ha kiborítottuk, olvasztott vajjal leöntve tálalni.

Süllőtekeres. A megmosott és jól leszárított süllőszelvéteket liszthen megforgatjuk. Petrezselymes vajban apróra vágott gombát párolunk, ha kész, a párolt gombát rákenjük a süllőszelvétekre, megszózzuk,

Beretvás pasztilla fejfájás ellen

ÉTREND

1939 március hó 11-től március hó 20-ig

SZOMBAT	
11	EBÉD: rántottleves, főtt borjúszeggy sárgarépafolelek, mandulakifli. VACSORA: veszele, sósburgonya, cékla, dió tézta, sósbur-
Rk. Szilárd Pr. A. adár	
VASÁRNAP	
12	EBÉD: karfiolkrémleves, rántott barány, konzerv zöldborsó franciásan sü burgonya, zöldsálat, hideg gyümölcsös rizs málnaöntet. VACSORA: hideg felvágott, retek, vaj, gyümölcs.
Rk. A3 Oculi Pr. A3 Gergely	
HÉTFŐ	
13	EBÉD: májgombócleves, csont-hús kapormártással, kelbimbó vajsmorzával, aranyaluska. VACSORA: veje tojással, sajt, narancs.
Rk. Szabin Pr. Krisztián	
KEDD	
14	EBÉD: kőménymaglevés, párizsi szelet, eltett zöldbabfolelek diómetélt. VACSORA: meleg sertésnyelv ecetes tormával, narancskrém.
Rk. Mathild Pr. Mathild	
SZERDA	
15	EBÉD: cellerkrémleves, rántott sertésborda parajjal, rakott tézta. VACSORA: paprikásgomba rizzsel, narancsaláta.
Rk. Nemz. ún. Pr. Nemz. ún.	
CSÜTÖRTÖK	
16	EBÉD: tejfeles burgonyaleves, egyben sült darált hús paradicsomoskáposzta, rumos csokoládéolyók. VACSORA: gombástekeres, vajmártás, délről tézta, gyümölcs.
Rk. Geréb pk. Pr. Henriette	
PÉNTEK	
17	EBÉD: tejszeles bableves, rakottburgonya, almáslepény. VACSORA: karfiol esőben-sültve, délről tézta, gyümölcs.
Rk. Patrik pk. Pr. Gertrud	
SZOMBAT	
18	EBÉD: hamis húsleves zsemlyegombóccal, pároltsálla, kelkáposztafőzék, rizsfőjt esztergályöntettel. VACSORA: délről főzék füstöltoldással, alma pongyolában.
Rk. Sándor pk. Pr. Sánd., Ede	
VASÁRNAP	
19	EBÉD: esirkeapólékleves, rántott karfiol vajmártással, sült esirke, burgonyapüré, franciasálat, főtt, oroszkrém tarta. VACSORA: debreceni mustárral, narancskrém kosárrák.
Rk. A4 Laetare Pr. A4 József	
HÉTFŐ	
20	EBÉD: paradicsomleves, székegyulyás, mák spaktó. VACSORA: rántott borjúláb tartármártással, burgonya, a ma.
Rk. B. Csák M. Pr. Hubert	

összesodorjuk és vékony cérnával átkötjük, hogy szét ne nyiljanak. Forró vajban pirosra sütjük. Tejfeles gombamártással és kifliburgonyával tálaljuk.
Parmezánpuoding. 1 merőkanál tejet 3 evőkanál lisztel forrásg felfőzünk. 5 tojás sárgáját adunk bele és 1/2 óráig keverjük, majd 3 evőkanál reszelt sajtot és az 5 tojás kemény habját adjuk hozzá és formába töltve 1/4 óráig gőzöljük. Olvasztott vajjal tálaljuk.
Spekelt nyelv. Szép marhanyelvet vegyünk és sósvízben főzzük puhára. Ha megfőtt,

hártáját szedjük le és füstöltzalonnával megtűzdölve bő zsírban pirosra sütjük és kevés tejfellet öntözük. Tálalás előtt szelcletjük fel és vagy burgonyapürével, vagy szardellamártássaladjuk fel.
Sonkás tojás sajttal. Vajjal kikenünk egy tűzálló tálat, szitált zsemlyemorzával meghintjük, egymás mellé tojasokat ütünk bele. Személyenként kettőt számítva. A tojasokat megszózzuk és tájásoként meggyorónagságú vajat teszünk. Ráöntünk tojasonként 1 evőkanál tejfelt, apróra vágott sonkát és bőven reszelt sajtot teszünk rá, szitált morzával behintjük és forró sütőben nem egészen keményre sütjük.

Borjúfelfűt. Megsütünk 1/2 kg. borjúszelclet, ha kihült, kétszer átdaráljuk, esetleg még szitán is áttörjük. Beletesszük egy keverőgátha, hozzáadunk diónyi vajat, 6 tojás sárgáját, sőt és 1/4 óráig keverjük. 6 tojás habját és 2 kanál szitált morzást keverünk könnyedén bele és kikent, lezárható formában 1/4 óráig gőzöljük. A formából tára borítjuk és olvasztott vajjal leöntve tálaljuk.

Tészták

Alma-torta. Vajas tésztát készítünk a következőkép: 25 dkg vajat, 30 dkg lisztet, 2 tojás sárgáját, 1 jó marék törött cukrot, kevés tejfelt, ízlés szerinti rumot deszkán jól összegyúrunk és két tartalap nagyságú lapot sodrunk ki. 1 kg. háromzolt almát megreszeztünk, vaniliás cukorral, kevés boros vízben péppé főzünk, 10 dkg darált diót, 1 evőkanál baracklíz keverünk bele. Az első lapot beletesszük a tortaformába, megtöltjük az almátölelékkel, ráfektetjük a másik lapot és meleg sütőbe téve megsütjük.

Manduláslepény. 6 tojás sárgáját 25 dkg törött cukorral elkeverünk. Azután hozzáveszünk 25 dkg darált mandulát, 1 citromhéjat és levét, 2 evőkanál szitált morzást, jól összekeverjük, tepsibe öntjük és kisütjük.

S.ebb lesz, mint a májusi hajnal, ha illatos tavaszi tejszínkrémemet naponta használja. Három dl. patent üvegben utasítással, száraz vagy zsíros arera 2.90 pengő. Egyedüli pontos cím: Szent Kereszt gyógyszerár, Zalaszentgrót.

Gesztenyefelfűt. 6 tojás sárgáját, 3 evőkanál porcukorral 1/4 óráig habosra keverünk. Hozzáadunk 20 dkg megfőtt és szitán áttört gesztenyét és nagyon simára kikeverjük. 5 tojás kemény habját és 1 száraz kili szitált morzsaát adjuk hozzá, kikent, lecsukható formában 1 óráig gőzöljük. Cukros tejszínhabot adunk külön mellé.

Marcipán készítése. 1/2 kg. édes mandulát, 5 dkg keserű mandulát forró vízbe dobunk, lecsedjük a külső héját róla, nagyon szárazra letörjük és tepsiben megszarítjuk. Ha teljesen száraz, ledaráljuk, 1/2 kg. cukorral és 1 deci rózsavízvel tésztává gyúrjuk. 24 óráig állni hagyjuk. Másnap tészteszerinti alakokat formálunk belébe és meleg helyen tartva, nagyon kiszárítjuk. Csokoládémázzal bevonhatjuk, ha már teljesen kiszáradt.

Habfelfűt. Tűzálló üvegtálban körül-rakunk felbetört gyerekpiskótát. 5 tojás habnak szelclet fehérjét könnyedén elkeverjük 20 dkg porcukorral, 15 dkg baracklízsel és a keveréket a piskótával kirkott üvegtál közepébe töltjük. Eöze bemelegített sütőben 15 percig sütjük és a tűzálló tálaban tálaljuk.

Dió-esőkoskák. 12 dkg darált diót 22 dkg

cukorral, 3 tojás fehérjével és kevés reszelt citrom héjjal jól elkeverünk. Fehér papírra a sütőpláhten halmocskákat rakunk és megsütjük.

Citromszeletek. 1/4 kg. lisztet, 1/4 kg. cukrot, 2 egész tojást, 1 tojás sárgáját, 2 citrom levét és lereszelt héját jól összegyúrjuk, vékonyra kisodorjuk. Tésztes szerint formáljuk és lehetőleg 24 óráig így állni hagyjuk és csak azután sütjük langyos sütőben.

Csokoládészeletek. 8 és 1/2 dkg cukrot, 22 dkg lisztet, 14 dkg vajat, 3 tojás sárgáját és 3 tábla puhított csokoládét jól összegyúrunk, tepsin vékonyan kisodorjuk és langyos sütőben sütjük. 2 tojás fehérjét, 4 evőkanál törött cukrot és 1 kanál citromlevét jól kikeverünk sűrű fehér habbá. A megült és kihült tésztera rákenjük és visszatesszük rövid időre langyos sütőbe száradni. Azután tésztes szerinti darabokra felvágva tára rakni.

Palacsinta gombával töltve. Bő habgyomárszírban, megtisztított, apróra feivá-gott gombát párolunk. Ha a gomba puha, pirospaprikát szórunk rá, jól elkeverjük és le vesszük a tűzről. Sópalacsintákat készítünk, egyenként megtöltjük a paprikás gombával, de vigyázzunk, hogy ne kerüljen sok paprikásé a palacsintába, inkább csak gomba. A palacsintákat egyenként összesodorjuk és tűzálló tálaban rakjuk. A lábasban lévő paprikásléhez tejfelt öntünk, jól összekeverjük és rátöltjük a palacsintákra. 1/2 órára a sütőbe tesszük és forrón tálaljuk.

Makarónifelfűt. 1/4 kg. megfőtt, feldarabolt makarónt, 5 tojas sárgáját, 12 dkg vajat, 1/4 kg darált sonkát veszünk. Először a tojást és a vajat jól kikeverjük, azután hozzáadjuk a sonkát és végül a makarónt keverjük jól bele. 5 tojas habjával az egészet könnyedén összekeverjük, 3 evőkanál reszelt sajttal megszózzuk és morzával beszórt, kikent formában 1/4 óráig gőzben főzzük. Tálaláskor olvasztott vajjal leöntve adjuk fel.

Puncskrém. 28 dkg cukrot 6 tojas sárgájával jól kikeverünk, ha jó sűrű, 2 narancsnak és 1/2 citromnak a levét adjuk hozzá, 1 deci jó rumot, 1 deci jó fehérborral összekeverve hozzákeverjük a narancsos krémhez és tűzön-vízen jól felforraltjuk, azután levéve a tűzről, folytonos keverés közben kissé kihűtjük és lassan hozzáadjuk a 6 tojas kemény habját és 6 darab feloldott zselatint. Poharakba rakva megfagyaszthatjuk és tálalás előtt tejszínhabbal és cukrozott cseresznyével díszítve adjuk fel.

Mézpuncs. 1 liter vízben 1/4 kg mézet felfőzünk, átszűrünk tiszta edénybe szűrőpapíron vagy ruhán, hozzáöntünk 1/4 liter rumot, 1 citrom vagy narancs levét. A puncsot melegen fogyaszthatjuk, de jól bedugaszolt üvegekben hiteleg is eláll.

Citrompuncs. 1/2 liter vízben felolvastunk 1/2 kg. cukrot hozzáadva 1 citrom-sárga héját és 3 citrom levét, sűrű sziruppá főzzük. Ha kihült, 2 üveg fehér bort, 1/4 liter finom arakot és 1/2 liter nagyon erős teát öntünk hozzá. Tiszta ruhán vagy szűrőpapíron átszűrjük, azután jól átmelegítjük, de nem hagyjuk fölforrni.

Calderoni és Társa látszerész

Szemüvegek, orrcsipeptők, látszóvegek. Fényképezési készülékek és cikkek. Hőmérők és barométerek. Budapest, V, Vörösmarty-tér 1. Telefon: 181-148

SZERKESEK TÖI

KEDVES ELŐFIZETŐINK! Örömmel jelentjük, hogy a Magyar Nők Lapja szerkesztősége és kiadóhivatala március hó 10-től helyiséget változtat és új helyiségbe, a Felvrosba költözik.

Új helyiségünk címe: IV., Ferenctek-tere 7. II. emelet 6. Telefon: 11—12—93.

Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, sziveskedjenek összes postaküldeményeiket erre a címre küldeni, valamint a személyesen történő előfizetések is itt eszközölendők.

A főváros keleti közepébe, valóságban a szívébe költöztünk a Magyar Nők Lapja szerkesztősége és kiadóhivatala. A helyiség változtatásáról különös örömmel értesítjük kedves előfizetőinket, mert számunkra ez a tény nem egyszerű helyiségváltoztatás ténye, hanem belülről áradó óhajításunk teljesedése. Eddigi ideiglenes helyiségünket azzal a tervvel cseréljük fel a belvárosi új helyiséggel, hogy még intenzívebben kapcsolódhassunk bele a főváros centruma érveire és rajta tarthassuk kezünket azon a forró, lázasan lüktető, az ország minden részébe szétágazó élethálózatban, amelynek erecskéi a mi szívünkben, a mi agyunkban is táplálkoznak. Ebbe az élethálózatba több energiával vezetjük bele a szívünk áramát és a magunk lelkét, az akarjunk érezni más emberek lelkének rezdüléseit, problémáit, az élettel való vívódásait. Itt, a főváros gécpontjában még szorosabbá fonjuk kedves előfizetőinket, lapunk hűséges barátaival kapcsolatainkat, hogy a magyar irodám legértékesebb kincsait az író szívén átszűrve, a lélek rádióán juttathassuk el olvasóinkhoz. Ez a pillanat számunkra nagyjelentőségű, mert terüünk megvalósulásával új korszak kezdődik lapunk életében. Kérjük előfizetőinket, támogassanak szeretettel és szívesen munkánkban.

M. B.-né. Délutáni vendégeit megkínálhatja teával, aprósüteményekkel, gyümölcsevel, vagy kávéval, kalácsal, tortával és gyümölcsevel. Vacsora után érkező vendégeinek adhat feketekávé, bort, süteményt, gyümölcset. Szív. üdv. Szerk.

Új vágányon. Mindkét verse értékes, tele van mozgással, haladással. Valami belső zeneiség ritmus hullámai emelik verseit a költészet horizontja felé. Belső derű árad ki álmódosásra hajló egyéniségéből. A szilveszteri elégia elvesztette aktualitását. Az „Üzenet” címűt legközelebb hozzuk. Üdv. Szerk.

Zala Nelli. Örültünk kedves, derűs, okos levelének. Mennyi ambícióra való inspirálás, mennyi erő hatja át az ember lelkét, amikor munkáját elismerés jutalmazza. Szeretnénk eldicsekedni levelével, de szerénységünk tiltja, hogy kirakathat állítsuk legértékesebb ékszereinket. Köszönjük, hogy jó szívvel van hozzánk. Hasonló jó szívvel köszöntjük. Szerk.
Mesevonal. Könnyen elszaladt mellettünk a szép játék mesevonal. Talán találkozunk vele valahol, a viszontlátás kikötőjében. A viszontlátásig üdv. Szerk.

Március 24. Az Isten szerelmére kérem, vigyázzon magára, mert örültséget akar elkövetni, amit aztán soha nem tehet jóvá. Meg vagyunk róla győződve, hogy Ön olyan ellenállhatatlanul vonzó teremtés, akinek közelében a férfiak egyremásra elvesztik a józan eszüket, de attól félünk, hogy épp ennyire pillanatok alatt fel is ébrednek és fűtőrézre mennek tovább az ök külön moráljával aszfalozott úton. Arra kért, hogy ösztint és kímélet nélkül mondjuk meg, amit Önről gondolunk, mert lehet, hogy más elhatározásra bírjuk. Ne haragudjon tehát, hogy azt állapítottuk meg Önről, hogy egyike a legszerencsétlenebb teremtéseknk, mert nem akar, vagy nem tud uralkodni érzéseim. Ha a szerelem maga elég jövevény volna arra, hogy eldobja az ember legbecesebb értékeit, legelső helyen önbecsülését, akkor nem mondhatnánk ellene, de éppen a szerelem nevében tiltakozunk még a gondolat ellen is, mert a szerelem csak a megbecsülés által lehet ázt, amivé Isten emelte: az emberi élet legfenségebb teremő érzésével. A szerelem csak azt az embert rántja a förtébe, akinek nincsen akarata és a lejtő szélén nem tud megállni. Boldogtalanság, elviselhetetlen fájdalom, mind csak frázis az Ön ajkán és nem egyéb, mint az unalom szolgálatába szegődött, meghatódásra vadászó szavak, melyek üresen konganak, mert aki leírta, szvenlegni akar velük. Van holdgotalanság és elviselhetetlen fájdalom, de aki szenved az nem üz játékot a saját boldogságával. Legszentebb kötelessége leráznia magáról erkölctelen világnézetét, mert aki azt vallja, hogy nyugodtan vétekezhet, a mai társadalom nem törődik senki magánéletével — lévén megállapodás, hogy a szerelmi ügy privát ügy, senkinek semmi köze hozzá, — önmagát ámitja, mert van a társadalomnak is ítélkező hatalma, s aki nem veti alá magát, vagy fitymálja, megérzi a saját lőrén: igazunk van-e? A mi erkölcsi felfogásunk tiltakozik az Ön egyéni véleménye ellen és állítjuk, hogy aki erkölcsiileg vétekezik, s akár titokban, akár nem törődve a világgal és szabályaival, megy a maga útján, egyszerű — előbb vagy utóbb — utoléri a nemezis és elbuktatja. A számonkérés elől nem bujhat el, az igazságszolgáltatás előtt mindenért felelni kell, amit a jó és tisztaság ellen cselekszik. A becsület útjára mind nki visszatérhet, aki ösztintén viszza akar térni. Kell, hogy ehhez elég lelki ereje legyen, mert ellenkező esetben, elveszti lelkibekéjét és elveszti az élet értelmét és ez lesz önére nézve a legsúlyosabb tragédia. Ha igaz, hogy vannak éjszakái, amikor nagyon kétségbeeselt és szenved, nagyon kérjük azzal a jó ndítallattal és segletniakarással, amit érzünk Ön iránt is, ne menjen tovább egy lépést sem, mert hiába a magára vett affektált cinizmus, Ön szeretne jó és egyszerűen becsületes lenni, amit azok, akikre frigeny gondol s magátólértetődőknek véli az ő becsületes életüket. Pedig a kísértés senkit nem kímél és néha majdnem megha-

ladja az akaratyenge ember erőit. De Ön nem akaratyenge, sőt nagyon is akarta a — rosszal. Próbálja meg a jót akarni, biztosan ez is fog sikerülni. A szép és boldog életet ki kell érdemelni.

Bükki E. Hogy mennyi ivóvizet fogyasztunk, azt a szervezet állapítja meg. A normális mennyiség naponta egy liter, nagy forróságban másfél liter a víz-szükséglet. Ebben a mennyiségbe természetesen beleértendő a kávé, tej, tea, leves és minden folyadék, amit étkezés közben magunkhoz veszünk. Nagy gondunk legyen a víz tisztaságára és baktériummentességére. Főleg vidéken, ahol nincsen vívezeték és a kutak szolgáltatók a vizet, igen fontos, hogy a kutak környéke szigorúan tisztán tartassék, de még így is ajánlatos a vizet felforralni, lehűteni és csak aztán fogyasztani. A víz sokféle betegségnek lehet az okozója, ha nem törődünk vele. De ártalmas a túlzott vízfogyasztás is, mert nagyon megterhel a szívet és a vesét, vérnyomást elől és fölösleges izzadást okoz. Aki túlzottan sok vizet fogyaszt, vegye ellenőrzés alá magát és csökkentse a vízfogyasztást, mert egészségét védi, ha korlátozza a felesleges megterhelést.

Péznem boldogít. Ügyvéd nélkül nem intézheti el ezt a bonyolult ügyet. Nagyon komoly ok nélkül nem válhat el. Hiába is forgatja fejében az elválás gondolatát. Ismétljük, csak ügyvéd adhat tanácsot. Mi ezen a helyen nem is foglalkozhatunk kérdésével.

KÉRJÜK azokat a mélyen tisztelt előfizetőinket, akik lapunk előfizetési díját még nem fizették be, hogy a felmerült hátralékot sziveskedjenek sürgősen kiegyenlíteni, hogy lapunk küldésében fennakadás ne merüljön fel. Teljes tisztelettel a Kiadóhivatal.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőlapát. A „Rapid” kézi kötőkészülékéről van szó, amellyel egy nap alatt annyi munka végezhető el, mint kötőtűkkel 10 nap alatt. A „Rapid” kézi kötőkészülékkel minden kötésminta köthető, munkája kézimunka, a szemek egyenletesek, minden fonatra alkalmas.

Maigrolax-tea

kiváló hashajtó

modern hölgyek súlyszabályozója
Főraktár TÖRÖK PATIKA Kirá y-u. 12

Meghüléses betegségek nál, rheumatikus és köszvényes fájdalmaknál, idegfájdalmaknál, fejfájásnál, valamint izületi és tagfájdalmaknál górosan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyén még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerárban. Pengő 1.60.

kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül elsajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlan. Ismertetőt küld: Aruforgalmi KFT. Budapest, IV., Sütő-utca 2.

Kántortanító. Házilag működésűt az alábbi eljárással készíthet. A lépcső méretének megfelelő deszkaládát kell készíteni és ebbe jó tömören bele verni az elkészített betonos kavicsot. A betonkeverék áll egy rész cementből és hét rész kavicsból. Az anyag három nap alatt száradul meg, szak kifejezés szerint ennyi idő alatt köt az anyag. Ez alatt az idő alatt borfiva áll az anyag és a második naptól öntözni kell. Három nap után tetszés szerinti színű műkődarát vesz, ehhez szükséges három rész műkő dara és egy rész portland cement, amit vízzel masszavá készít és három centi vastagon bevonja vele a vízzel meglocsolott lépcsőt, hogy jól hozzátapadjon és később. Bevonás után síma léccel elsimítja. Ennek a megkötése eltart nyolc napig. Az alatt, míg elkészül, nem szabad a lépcsőt használni, illetve rálépni. Ha a lépcső kész és megszáradt, a lépcső kerületét 6 cm szélességre egészen simára le lehet köszöruálni, ezt a területet be kell vizezni és azután lehet köszöruálni. A többi részt recés kalapáccsal egyenletesen és csak kissé ütögetve, érdes felületűvé készítheti. — A horlenziát dugványról szaporíthatja. Rendkívül igénytelen és meghálálja szép virágaival a vele való foglalatosságokat. Tavasszal vagy nyáron szétosztja a gyökerét és második éves korában szép virágot hoz és gyorsan nő. A virágzás idején bőséges öntözést kíván. Homokos erdei földet szeret. Ha télen szalmával leburkolja, a hideget is kiállja és annyira megerősödik, hogy minden évben nagyobb és nagyobb bokorrá fejlődik. — A hátkülfájtókat megtámasztó szű kiirtása igen körültekintés, mert csak igen magas hővel lehet a bűtorba befeszkelődött rovarot és pécét elpusztítani. Ha módjában áll egy olyan helyiségbe elhelyezni, ahol 70-80 fok melegét tud fejleszteni és a helyiséget 8 órára lezárni, úgy, mint a ciáno-

zázhoz szokás, ebben az esetben a hő megöli még a petéket is. A bűtornak nem lesz semmi baja a meleg miatt. A zárt helyiségből a bűtorra csak két nap múlva vesszük ki, amikor a meleg egyenletesen lehült és a bűtor is kihült. Ezután a bűtor külsejét bevonjuk viaszkeverékes bűtorfenyvesítővel, amiáltal a lyukakat is betömjük. Ezenkívül tanácsos a bűtor időnként egész vékonyan beolajozni és átdörzsölni, mert az olaj távol tartja a bűtorától a szűt. Ezeket az adatokat régi kipróbált és bevált kísérlet feljegyzései alapján közlöm. Szív. üdv. Szerk.

A lélek országtáján. Az egyedül járó ember előbb, vagy utóbb a „lélek országtáján” találja magát, ahol azonban egy lépéssel sem juthat tovább addig, míg vissza nem fordul és bele nem néz a mult tükrébe. Kegyetlen iróniája a sorsnak, hogy mindannyian mint tikkadt vár-dorok szomjúhozunk az emberszeretet kristálytisztá, üdítő csillagát, de csak kevesen közelítik meg csillagfényes partjait. A lélek háborgó hullámai dobálják föl az értelem magasságáig és a mélységek mélységéig az ember tragédiáját rejtő öröktől-örökig fájó kérdést: „emberek, miért nem szeretik egymást?!” Milliő hangon szól hozzánk a szívünk felénk dobbanásában, a rémület sikollásában, mely olyan, mint a félrevert harang kiserítéses kongása, de mi mindannyian süketen és vakor, számalmasan üresen és ridegen, fojtogatón gőgösen és őrzön, csak magunkra gondolva, csak a magunk jólétéért remegve, csak a magunk pecsenyékjé felte, a magunk kényelméért reszketve tántorgunk imbolgova, a tegnapi és holnapok közötti időben. Kihajítottuk szívünkéből a szeretet éltőt, nyugalmat, boldogságot jelentő érzést. Pedig mindannyiunkat ráz a kétségbeesés. A kultúra rem hozott közelebb a Jóságához, nem hozott közelebb egymáshoz, mert a jól akaró szándékot elnémítottuk magunkban, bélyévt tettünk az együttérzésünkre. Pedig a testvéri sorsközösség parancsa vágat ereinkben, idegeinkben, agyunkban, de valami démonikus erő elollja a szeretet érintésére fellobbanó szikráit. Vagyunk tökéletes szép élet után, sőhajtozunk a szeretet megvalósulásáért, ölelésre tárjuk szét karunkat, szomjúhozunk a tisztaságot, epekedünk békés, harmónikus életért. De a vágyak, a sóhajok, az epekedések, a szomjúságok nem válnak diadalmas valósággá bennünk, mert gyöngök vagyunk, felelőtlennk, lelkiismeretlenek és gonoszak vagyunk magunkkal szemben. Goroszak, mert magunkkal együtt mindenkit kárhozatba rántunk. Elhallgattatjuk a szívünket, amely pedig együtt akar lüktetni a többi szívekkel. Tudunk szeretni állatot, virágot, rajongunk könyvekért, művészekért, lelkesedünk divatos eszmékért, izgulunk sporteseményekért, de még csak suttogva sem beszélünk arról, mit kellene tenni, hogy az élet harcában segítőtársa legyen az ember az embernek, ne féltékenykedjünk egymásra, ne fájjon, ha a másik több eredményt ért el és a tehetőségesebbek elhivatásuk szerint magasabbra jutottak. Csak az állatok, a virágok helnekn a barátaink mindaddig, míg gyulölködve gondolunk egymásra és össze nem fonódik a kezünk, nem olvassuk ki egymás szeméből az őszinteséget, a bizalmat, a szeretetet. Minden mlyen érző ember lelkén átlborog az embertelenség fokozódó veszélyérzete, ami elpusztíthatja népek millióit. Világosan látjuk, hogy terjed a lelkeket megfertőző, a szeretet erőt szétrobbantó közöny és sorvad az ember testileg, lelkileg. Szeretném megfűrdetni ezeket a betűket a csillagok fényében, az ég ragyogásában, a nap tüze-

Földesné «Junó» Kozmetikai Intézete, IV, Károly király-út 24. Tel.: 389—159. Az összes szépséghibák végleges megszüntetése. Végleges szőrtelenítés. Biztos hatású szépitőszerek. Vidékieknek postai széküldés. Díjtalan tanácsadás levél útján is.

ben és megrajzolni velök azt a tragikus képet, amelynek valóságá minden ember lelkét megégsse és úgy fájjon, hogy a fájdalom felajdulását el ne nyomhassa senki. Talán még nem késő, mérlegre tenni hibáinkat, mulasztásainkat. Talán még nem távolodtunk el annyira egymástól, hogy testvéri szorításra lendülő kezünkkel el ne érrük. Vigyázzunk, hogy a bábeli zűrzavar túl ne harsogja szívünk vergődését és a lélek csendjében hallgatózva, felismerjük a tennivalókat. Ezt a képet, melyet a „lélek országtáján” talált „valakí”, szerelncm olyan magásra emelni, hogy minden szem meglássa, minden szív megremegejen tőle: azoké is, akik félnek az igazságtól és nem mernek a lelkebe nézni. Hiszem, hogy a „lélek országtáján” még sokszor találkozunk.

Szív. üdv. S.erk.
Megbántam. A barátság non-plus-ultrája, ahogyan cselekedett. Kitűnik belőle az igaz barátság mélysége, ragaszkodása, mert barátja csorbítatlan hírneve érdekében vállalta az esetleges ödiumot, amely a szemtől-szembe elmondottak után megzavarhatta volna barátságuk harmóniáját. Hogy az illető nem tudott szólni, csak elnézett a messzeségbe s arcának megvonaglása a belsejében dúló harcra tanuskodott, annak bizonyítéka, hogy figyelmeztetése meglepte és sőt felhöként creszkedett lelkére a tudat, hogy a szavakká nem formálódott tiika többé nem sajátja. Hogy nem tudott azzal a nonchalanceszal átsiklani a hallottak fölött, amellyel a felületes, könnyelmű férfiak veszik tudomásul az ilyen híreket, éppen komolysága és büntetésége mellett bizonyít, még akkor is, ha a jelenvolt idegenek úgy vélték, hogy szemük összekapcsolódása érthető beszédre formálódott és szemük sugarai nem hierogliphákat, hanem olvasható mondatokat vetítettek. De vajjon szabad-e ítélni az olyan ember fölött, akiről tudjuk, hogy minden cselekedetében, tettében mindig korrekt volt s ha áthatóbban vizsgáljuk az élete momentumait, valami megbékélt, lemondó és az emberi gyöngeségeken felülemelkedő karakter egyénisége alakul ki előttünk. A szemeken átszűrődött érzések melódiája fakadhatott egy mélységesen tiszta megbecsülésből, amely elé már azért nem kell tilalomfákat állítani, mert tisztaságukhoz nem érhet el a rágalom, a szenny mérgező bacillus. Inferioritásunk mellett bizonyítana, ha csak a vágy dobogtatná gyorsabb ütemre szívünket és lelkünk nem szárnyalhatna gyorsabb tempóban ideális érzések hajtó erejétől. Az igaz emberek komplikálatlan lelkét nem kavartatja fel a tobzódó pletyka és ha az álmegbotránkozás megjegyzésekben találta kifejezést, Önnek kötelessége, hogy ártalmatlanná tegye és leszerelje azokat, akik felelőtlenül a gyanu és a rágalom szakadékat ássák köréje és lesik a pillanatot, hogy mikor lökhetik bele. Tehát minden tekintetben nonbilis volt, hogy értékre adta a szállongó híreket és az illető befelhözött kedélyéből ne következtesse arra, hogy talán megbántotta, vagy

békey Koós Klára női divatterme

Budapest, VIII. kerület,
Kisfaludy-köz 2, V. 2

Bejárt a Corvin-mozgólva szemben. Alj készítés P 8.—, blúz P 10.—, angolruha P 16.—, délutáni, vagy estélyi ruha P 18—20-tól. Komoly munka. A tisztí aszonnyok kedvelt ruházalónja.

Gyermekek

önként kéri a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitünő és fájdalom nélkül hat. Ezért szereti a gyermek.

DARMOLO

megsértette őszinteségével, hanem legyen türellemmel, míg önézete felmorzsolja a lelkét sebző töviseket. Ha az emberi lélek legmélyéig hatolunk, el lehetünk készülve, hogy akaratlanul is fájdalomt okozunk. De az előfólti elmédés után még szorosabbá válik minden baráti kapcsolás.

Szív. üdv. Szerk. **Menyasszony.** Aki veszekednek, azok szeretik egymást és a féltékenység is velejárója az igaz szerelmeknek, mert akit nagyon szeretünk, annak még a gondolatát is magunknak akarjuk lefoglalni. Maga volt türelmetlen, hogy egyszerű lakonikus rövidséggel kitért a kérdése elől, mikor aziránt érdeklődött, hogy a kérdéses délután kiknek a látogatását fogadta, ahelyett, hogy elorsolta volna azokat, egyszerűen „barátaimat” mondott, s azzal elintéztéknek vélte a kérdést és hirtelen más témába csapott át. Természetes, hogy a völgyéne egy választ nem tartotta kielégítőnek és megsértődött, s tőle szokatlan hidegséggel rövid idő múlva elbúcsúzott és azóta nem jelentkezett, sem nem írt. Az a kérdés izgatja, hogy most mit tegeyen: írjon-e neki, vagy várja ki, amíg jelentkezni fog. Írja, nem akarta megbántani, de úgy érezte, hogy féltékenység büjkál a kérdés mögött, s valami darcás démonka tanácsára határozta el, hogy feleletével megkínozza. Kedves „Ibolyka menyasszony”, ez halvány zsarnoki vonás magában, amit nem szabad kiélesteni, mer a zsarnokoknak előbb-utóbb száműzetés, rideg magukra maradás a sorsuk. Csodálatos, hogy nem a szívére hallgatott, amely azt súgta volna, hogy völgyéne komollyá vált arcáról simítsa el a győtrő féltékenység vonásait és délutáni látogatóiról részletesen számoljon be. Mintha akkor nem tudta volna értékelni az együttléből fakadó boldog órát, hogy dévajul beleserdített és szétzúrt a meghitt perceket. Megpróbálok segíteni. Szeretném megkérdezni, vajjon mit érzett volna és mit szólt volna hozzá, ha úgy egész véletlenül megfordítva, a völgyéne adott volna kérdésre hasonló választ? Vajjon olyan nyugodt, fölényes maradt volna-e, mint azt völgyénytől elvárta? Vésse jól emlékébe, hogy annak, akit szeret és akinek a szeretete életbevágóan fontos, soha, senki kedvéért, sem türelmetlenségéből, sem pillanatnyi idegességéből, felületességéből, dachból, nem szabad vesélyeztetni a nyugalomát. Öröködni kell, hogy azt a csodálatos harmóniát, megfajthatatlan, de valóságos nagy egységességet, mely a szívüket egyenlő ütemre dobantja, soha könnyelműen össze ne kuszálja egy dilettáns dirigens komandójára vigyázza, mert az így okozott káoszban megsemmisülhet az isteni szép harmónia. Ennekül pedig nincs családi élet. Nem is gondolja, hogy milyen felmérhetetlen értéknek volt a tulajdonában, hiszen a boldogság valódi értelmében csak nagyon keveseknek, kiválasztot-

taknak adatik. Csak dachból letörni virágát: elkényeztetett gyermektempóra vall, aki nem tudja még felfogni a féltő, aggodalmas szeretet értékét. Nagy-nagy szerencséje, hogy veszély még sem fenyegeti boldogságát, mert éppen völgyéne féltékenységére lett az árulója az ő hatalmas érzésének. Aki féltve szeret, az nem tud, nem fog sokáig nehezteni, mert ez a mély érzés mindent megbocsát, mindent megszépít, a fájdalomnak keresztül is szeret. Írjon neki néhány bensőséges, meleg sort és szent lesz a béke. És fogadja meg, hogy soha sem ad szállást többé szívében semmiféle „démonkának”. Sok-sok köszönet az új előfizetőért. Nagy az örömmel, hogy kézimunkaajándékunkkal kelgyéje számát szaporíthattuk. Es nagyon örülünk annak is, hogy a színes dívtámlékletben bemutatott modellek ízlésének egytől-egyig megfelelték.

Szív. üdv. Szerk. **Dunántúli.** Kéziratára még nem került sor. Türelmet kérünk. Sürgetés nélkül is minden kéziratot elolvassunk és értesítjük.

Üdv. Szerk. **Két árva, Debrecen.** A multat, amely annyi szomorúságot és bánatot takar, el kell felejteni. Ne bolygassa fel az emlékeit. A halottak pihenjenek békén. Ő megfizetett tévedéséért, emberi gyarlóságáért ezerszeresen. mikor saját maga ítélt és végrehajtotta ítéletét. Ezen a tényen változtatni nem lehet. Órízze meg emlékében, ami szép, jó volt benne. Elettélgja legyen megedzteni gyermekei lelkét, hogy az élet minden adottságában uralkodni tudjanak magukon s letteikben megfontoltak, higgadtak, előrelátók legyenek és soha ne engedjék át magukat a pillanat szülte hangulatnak, melynek következményeit soha nem lehet jóvá tenni. Miután nem voltak törvényesen elválva, a teljes jogok megilletik.

Üdv. Szerk.

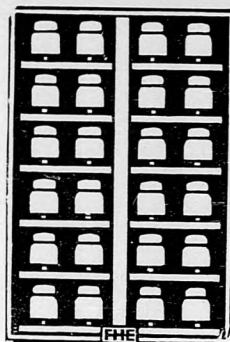
Tanácsot kérnek

KEDVES ELŐFIZETŐINK! Örömmel jelentjük, hogy a Magyar Nők Lapja szerkesztősége és kiadóhivatala március hó 10-16. helyiségeit változtat és új helyiségbe, a Belvárosba költözik.

Új helyiségünk címe: IV., Ferenciek-tere 7. II. emelet 6. Telefon: 11—12—93.

Kérjük mélyen tisztelt előfizetőinket, szíveskedjenek összes postaküldeményeiket erre a címre küldeni, valamint a személyesen történő előfizetések is itt eszközöndök.

A főváros kellős közepébe, valóságban a szívébe költözött a Magyar Nők Lapja szerkesztősége és kiadóhivatala. A helyiségi változtatásról külön örömmel értesítjük kedves előfizetőinket, mert számunkra ez a tény nem egyszerű helyiségváltoztatás ténye, hanem belülről áradó óhajátunk teljesedése. Eddigi ideiglenes helyiségünket azzal a tervvel eszeréljük fel a belvárosi új helyiséggel, hogy még intenzívebben kapcsolódhassunk bele a főváros centruma érverésébe és rajta tarthassuk kezünket azon a forró, lázasan lüktető, az ország minden részébe szétárazó élethálózatban, amelynek erecskéi a mi szívünkkel, a mi agyunkkal is táplálkoznak. Ebbe az élethálózatba több energiával vezetjük bele a szívünk áramát és a magunk telkét át akarjuk érezni más emberek lelkének rezdüléseit, problémáit, az étellel való vívodásait. Itt,

Sürgősen értesítjük, hogy

KERPEL KÉZ-FINOMÍTÓ

a kezét 3 nap alatt bársonyosimává és hófehérré teszi.

1 üveg ára P 1.40

KERPEL PATIKA

Budapest, V., Szent István-körút 28

a főváros géopontjában még szorosabbá fonjuk kedves előfizetőinkkel, lapunk hűséges barátaival kapcsolatainkat, hogy a magyar irodalom legértékesebb kincsait az író szívében átszűrve, a lélek rádióján juttathassuk el olvasóinkhoz. Ez a pillanat számunkra nagyjelentőségű, mert tőlük megvalósulásával új korszak kezdődik lapunk életében. Kérjük előfizetőinket, támogassanak szeretettel és szívesen munkánkban.

Kedves olvasótársaink közül ki volna szíves egy jó arckrémet ajánlani, amit száraz arcból ápolására használhatunk. Arcom teljesen tiszta, de nagyon érzékeny és száraz. Nagyon hálás volnék, ha valaki ajánlana egy teljesen megbízható, kipróbált jó krémet. Hálás köszönettel „Palotai asszony”.

Kedves olvasótársaink kérem, szíveskedjenek Németországban egy olyan középosztályú úri családot ajánlani, aki július—augusztus hónapban VII. gimnáziumot végzett fiamat teljes ellátásba elfogadná. Az a cél, hogy a német nyelvben gyakorolja magát és kellemesen töltse el az idejét. A német nyelvben van némi jártassága. Szíves válaszukat hálás köszönettel várja „Ref. lelkész”.

Állandóan fülzúgásban szenvedő nővérem részére, aki ennek következtében rendkívül ideges, nagyon kérem hasonló betegségéből meggyógyult kedves olvasótársainkat, szíveskedjenek orvosok címet megadni, mert az eddigi orvosi kezelés semmi gyógyulást nem eredményezett. Szívességüket hálásan köszönöm és „Mária asszony” jelgére kérem tanácsukat.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 15 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Tíz szón aluli szöveg hirdetési díja 1 pengő 50 fillér. Jellegű hirdetésekre érkező levelek továbbítására hirdetési díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó át. Alásj kereső hirdetés k szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Házgondnokságot vállal a fővárosban intelligens úr lakás ellnében is. Adó és teleklönyvi ügyekben járatos. Komoly, teljesen megbízható. Érdeklődőknek lapunk kéréséggel szolgál információval. Leveleket „Házgondnok” jelgére kiadóba kér.

Urassági házlatrásba ajánlkozok szakácsnő házevetőnének. Intelligens, középkorú, hajadon. Könyvnyű, franciás és magyar könyvhabban írásban perfect. Szerényenyű. Tiszteséges. Jó bizonyítványokkal. Nadas, Turkeve, Kossuth u. 8.

Dán Testvérek (s a r o k) **bundák**

IV. Váci-utca 6

A
**MAGYAR
NŐK LAPJA**

új szerkesztősége

és kiadóhivatali

helyisége

1939 március hó

10.-től

Budapest, IV.,

Ferenciek-tere 7

II. emelet 6. szám

ajtó alatt

működik

////////////////////
FIGYELEM!

Új

szerkesztőségi

és kiadóhivatali

helyiségünk:

Budapest, IV.,

Ferenciek-tere 7

II. emelet 6. szám

alatt van

MAGYAR NŐK LAPJA

HORGOLT BLUZ ÉS SAPKA
Anyag beszerezhető a MUL Kézimunka-
boltjában Teréz-körút 6. Telefon: 12-13-19